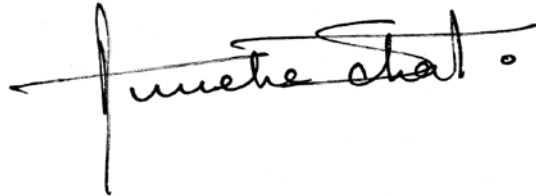

Ontwerp en uitvoering
De Gouden Televizier-Ring

Het is ieder jaar weer een
uitdaging de ideeën voor de
Gouden Televizier-Ring te
vernieuwen en te realiseren!

Aan de inzet en visie van de
alre opeenvolgende hoofd-
redacteurs Rein van Rooij,
Peter Cichtenauer en Peter Houben
is het te danken dat deze
„Prijs van de Kijker“ een zo
belangrijke plaats in Nederland
heeft verworven.

Met speciale dank aan:

Denise Brouwer, Anne Hanekamp, Gerard de Wit, Ruben Landman &
Jeroen de Goeij, chef-redactie Televizier.

ISBN: 978 90 9025574 3

NUR: 646

© Anneke Schat, Amsterdam 2010

© *Televizier*, Hilversum 2010

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van Anneke Schat en *Televizier*

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or
transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including
photocopy, recording or any other information storage and retrieval system,
without prior written permission of Anneke Schat and *Televizier*

Ontwerp en uitvoering
De Gouden Televizier-Ring

Anneke Schat

De ringhistorie van het *programmablad Televizier* 1964-2010

Avro
Televizier
Hilversum
2010

6		Woord vooraf
8		Inleiding
14	1964	Stiefbeen en Zoon (NCRV) <i>Rien van Nunen, Piet Römer</i>
18	1965	One Man Show (Avro) <i>Toon Hermans</i>
22		Anneke Schat edelsmeedkunst
24	1966	Zo is het toevallig ook nog 's een keer (Vara) <i>Rinus Ferdinandusse, Jan Blokker, Dimitri Frenkel Frank, Leen Timp</i>
26	1967	Ja zuster, nee zuster (Vara) <i>Hetty Blok, Leen Jongewaard</i>
28	1968	We nemen de trein van Amsterdam naar Beilen
30	1969	Fabeltjeskrant (NOS) <i>Leen Valkenier, Thijs Chanowski</i>
34	1970	't Schaep met de 5 Pooten (KRO) <i>Adèle Bloemendaal, Leen Jongewaard, Piet Römer, Eli Asser, Harry Bannink, Joes Odufré</i>
36	1971	De kleine waarheid (NCRV) <i>Willeke Alberti</i>
38	1972	Eén van de acht (Vara) <i>Mies Bouwman</i>
40	1973	BB-kwis (KRO) <i>Berend Boudewijn</i>
42	1974	Oeuvreprijs (Avro) <i>Willem Duys</i>
46	1975	Dag, dag, heerlijke lach (Tros) <i>André van Duin, Frans van Dusschoten</i>
50	1976	25-jarig bestaan van de Nederlandse televisie. Geen ring uitgereikt
52	1977	Oudejaarsconference (Vara) <i>Wim Kan</i>
56	1978	Dagboek van een herdershond (KRO) <i>Willy van Hemert</i>
60	1979	Avro's puzzeluur (Avro) <i>Jos Brink</i>
64	1980	Televisieshow Martine Bijl (Tros) <i>Martine Bijl</i>
68	1981	De fabriek (Tros) <i>Pleuni Touw, Rudi Falkenhagen, Joop van den Ende, Andrew Wilson, Hans Keuls</i>
78	1982	Mensen zoals jij en ik (Avro) <i>Kees Brusse</i>
82	1983	De weg (KRO) <i>Willy van Hemert, Warry van Kampen</i>
86		Hand and Eye
88	1984	Zeg 'ns AAA (Vara) <i>Sjoukje Hooymaayer, Manfred de Graaf, Carry Tefsen, John Leddy, Hans Cornelissen, Monique Rosier & Alexander Pola, Nico Knapper, Chiem van Houweninge</i>
102	1985	Playback Show (KRO) <i>Henny Huisman</i>
106		Tineke
108	1986	Wedden dat...? (Avro) <i>Jos Brink</i>
112	1987	In de hoofdrol (Avro) <i>Mies Bouwman</i>
116	1988	Surprise Show (KRO) <i>Henny Huisman</i>
120	1989	Doet-ie 't of doet-ie 't niet? (Vara) <i>Peter Jan Rens</i>
124		Horizon in beweging

126	1990	Ook dat nog! (KRO) <i>Aad van den Heuvel, Hans Böhm, Sylvia Millecam, Erik van Muiswinkel, Gregor Frenkel Frank</i>
132	1991	Vrienden voor het leven (RTL 4) <i>Freddy Thyges, Peter Lusse, Mary-Lou van Stenis e.a.</i>
136	1992	Medisch Centrum West (Tros) <i>verschillende leden van de cast</i>
140	1993	All you need is love (VOO) <i>Robert ten Brink</i>
146	1994	Vrouwenvleugel (RTL 4) <i>Marjan Berk</i>
150		Kunstmest
152	1995	Goede tijden, slechte tijden (RTL 4) <i>Olga Madsen</i>
160	1996	Oppassen!!! (Vara) <i>Chiem van Houweninge</i>
164	1997	Baantjer (RTL 4) <i>Piet Römer</i>
170	1998	Villa Felderhof (NCRV) <i>Rik Felderhof</i>
176		Liefdesleven
178	1999	Toen was geluk heel gewoon (KRO) <i>Gerard Cox, Joke Bruijs, Sjoerd Pleijsier</i>
182	2000	Westenwind (RTL 4) <i>Olga Madsen</i>
186	2001	Spoorloos (KRO) <i>Karin de Groot</i>
190	2002	Kopspijkers (Vara) <i>Jack Spijkerman</i>
194	2003	Hart in aktie (SBS 6) <i>Wendy van Dijk</i>
198	2004	De Bauers (RTL 4) <i>Frans Bauer</i>
202	2005	Gewoon Jan Smit (Tros) <i>Jan Smit</i>
208	2006	De Lama's (BNN) <i>Patrick Lodiers</i>
212	2007	De wereld draait door (Vara) <i>Matthijs van Nieuwkerk</i>
216		The Lady of the Ring
220	2008	Mooi! Weer De Leeuw (Vara) <i>Paul de Leeuw</i>
224	2009	Gooische Vrouwen (RTL 4) <i>Linda de Mol</i>
228	2009	Oeuvreprijs <i>Mies Bouwman</i>
230	2010	De Gouden Televizier-Ring <i>Metafoor van de Wind</i>
234	1983	TeleVizier-plaat
236	1992	Zilveren TeleVizier-Tulp
242	1997	De Margriet Kinder-TV-prijs
244	2000	De Gouden Stuiver
252	2000	De Zilveren Televizier-Ster
258	2002	Zilveren Soap-Award
260	2008	TelevizierTalent Award
262		Geraadpleegde bronnen / fotoverantwoording
263		Bibliografie / colofon

De Ring een vrije kunstenaarsopdracht

Toen ik in 1965 startte als zelfstandig kunstenaar, heb ik direct via eigenzinnige projecten mijn werk vernieuwend gehouden. Van deze weg ben ik niet afgeweken en ik heb er steeds meer diepgang aan kunnen geven. Na een vliegende start is het al die tijd hectisch gebleven. Elk project begint met het onderzoeken van een idee. Zo wordt het mogelijk alle facetten ervan uit te werken tot een individuele beeldtaal. De fase daarna bestaat uit het samenbrengen van nieuwe objecten voor tentoonstellingen in binnen- en buitenland en uiteindelijk probeer ik het geheel, van idee, via dagboekanteekeningen en schetsen, zo vaak mogelijk onder te brengen in een boek.

Aan deze uitdaging van idee, concept en uitvoering werd een verrassend aspect toegevoegd toen ik in 1975 werd verzocht de Gouden Televizier-Ring te ontwerpen en uit te voeren.

In de eerste periode dat ik de ring maakte, zocht ik de winnaars altijd thuis op. Daar presenteerde ik mijn ringontwerpen, die geïnspireerd waren op een onderdeel van het winnende programma of de winnaar zelf.

Het was een welkome afwisseling van het intensieve werkschema waarmee ik mijzelf had opgezadeld. Dat kon overigens niet anders, want regelmatig trad ik met mijn werk op tentoonstellingen naar buiten.

De ontwerpen van de Gouden Televizier-Ring lopen altijd parallel met de stijl van m'n werk zoals ik dat op dat moment vormgeef. Zo is in de loop der jaren een stijloverzicht ontstaan.

De uiterst plezierige samenwerking met inmiddels drie hoofdredacteurs van het blad *Televizier*, Rein van Rooij, Peter Lichtenauer en Peter Houben, heeft geleid tot een oeuvre van uitzonderlijke ringen ontworpen en gemaakt voor een grote verscheidenheid van trotse winnaars.

In 1990 veranderde de procedure voor het toekennen van de ring. Daarna waren bij het ontwerpen en uitvoeren van de ring de nominaties wel bekend, maar de winnaar nog niet. Ik bleef vrij een idee uit te werken dat op de drie genomineerde programma's betrekking had.

Dat betekende dat ik geen bezoeken meer kon afleggen bij de winnaars. Het was bovendien vanaf dat moment lastig in te schatten of de winnaar een man of vrouw zou zijn. Zelfs als mij af en toe voorspellingen werden ingefluisterd. Het uitgangspunt van een award bleef echter overeind en ik behield de mogelijkheid concessieloze ringobjecten te maken.

In 2000 deed de elektronica zijn intrede in de stemprocedure. Het stemmen op de genomineerden gaat nu door tot in de uitzending en maakt dat de winnaar pas kort voor de uitreiking bekend is. De Gouden Televizier-Ring is dan al lang en breed gefotografeerd en de voorbereidingen voor de feestelijke uitreiking zijn in volle gang.

Toen mijn echtgenoot Rudolph het idee opperde een uitgave te maken met alle gouden Televizier-Ringen van de afgelopen periode, was ik meteen enthousiast. Pas met het vorderen van de tekst heb ik begrepen dat er nogal wat archiefwerk aan vastzat om alle uitreikingen in hun context te

kunnen plaatsen. Ook voor de gegevens van de ringen die door mijn voorgangers *Archibald Dumbard* en *Jaap de Vries* zijn gemaakt, moest Rudolph stoffige archieven in. Zo diepte hij, geholpen door het geheugen van de *Televizier*-redactie alle data en bijzonderheden rondom de winnaars op.

In het verhaal zijn mijn persoonlijke ervaringen met het medium televisie verweven om alle ontwikkelingen en feiten in een zo duidelijk mogelijke samenhang te plaatsen.

Anneke Schat

Mei 2009
het schetsen van de
Televizier-Ring ontwerpen.

Van celluloid tot flatscreen

In mijn vroegste kinderjaren maakte ik al kennis met bewegend beeld. De film *Nuovo Cinema Paradiso* uit 1989 wierp mij terug in de tijd. Deze productie van Giuseppe Tornatore met de jeugdige acteur Jacques Perrin en Philippe Noiret, die met deze rol internationaal doorbrak, maakte dat ik in de spiegel van mijn kinderjaren keek.

Nuovo Cinema Paradiso (1989) met Philippe Noiret en Jacques Perrin.

De film is opgebouwd uit drie perioden uit het leven van een man die bezeten raakt van het medium film. In de eerste periode glipt hij regelmatig de bioscoop binnen en raakt hij bevriend met de operator. In de tweede periode is hij een verliefde tiener. De derde periode belicht hem als een beroemde oudere filmregisseur.

Mijn vader en mijn oom waren filmoperators en daardoor bezocht ik al vroeg verschillende bioscopen in Amsterdam. Ik stond onder andere in de filmcabine van Rialto op een krukje door het gietijzeren luikje van de filmoperators te kijken en zag zo vele films.

Mijn moeder Elisabeth Landkroon schreef over deze periode: *'Op mijn twintigste ben ik getrouwd met Jacob Portegijs. Hij was, net als zijn broer Jan Portegijs, filmoperator. Ze waren de eerste gediplomeerde operators in Nederland.'*

De medewerkers in de bioscoopwereld kenden elkaar; het was een nogal gesloten circuit. In de beginjaren was Jacob werkzaam bij bioscoop Olympia. "De Plump", zoals hij in de volksmond heette, stond in de Bellamystraat in Amsterdam.'

Het gebouw was in 1928 door architect Th. Philippi verbouwd met op de eerste etage de bioscoop. De bioscoop werd in 1965 gesloten. Sinds 2005 is het Amsterdam Dance Centre van Marie-José Swart in het pand gevestigd. Zij heeft veel talent begeleid op de weg naar verschillende disciplines van de dans.

'In de bioscoop stond tot de jaren vijftig een opstelling voor "achterprojectie", rear projection. Deze manier van projectie werd in het begin van de twintigste eeuw ontwikkeld; de filmprojector stond achter het doek. Boven het zware linnen filmdoek liep een gootje waaruit water liep dat het doek nat moest houden. Soms raakte het gootje verstopt, bijvoorbeeld door kalkaanslag. Dan droogde het filmdoek op en werden de schimmen van de operators en de projector zichtbaar. Het was dan zaak het filmdoek zo snel mogelijk nat te maken, voordat het publiek in opstand kwam. Met alles wat voorhanden was: kopjes water, handpompen en tuinslangen, werd het filmdoek nat gemaakt en zo de rest van de voorstelling volgehouden.'

Jacob was niet alleen als operator aan Olympia verbonden. Hij maakte ook de verlichtingsornamenten voor de zaal en schilderde met veel talent de billboards.

Na de oorlog werkte hij met een "normale" filmprojectoropstelling, dat wil zeggen met een projector die achter in de zaal was opgesteld. De projector was voorzien van koolspitslampen waardoor koste wat kost de film draaiende moest worden gehouden. Ontstond er een stop, door welke oorzaak ook, dan brandde er onmiddellijk een gat in het celluloid en werd het risico van brand heel groot. Gebeurde het onverhoopt toch, dan moest de film met de hand worden doorgetrokken. Tijdens de matinee en in de overgang naar de avondvoorstelling werd de film razendsnel geplakt, opgespoeld en teruggewikkeld. Als een film enkele weken geprolongerd werd, waren sommige scènes van de hoofdfilm aan het einde wel erg ingekort geraakt.'

Vanaf de eerste televisie-uitzending op 2 oktober 1951 kon het medium zich bij ons thuis in warme aandacht verheugen.

Mijn moeder en ik woonden bij Theo de Meij, een film- en radiotechnicus die door contacten met zijn oude vriend Gerrit Oort, directeur van Bovema, drukke jaren had. His Masters Voice en Nora-televisie beheersten ons familieleven. Loodzware televisieapparaten werden regelmatig ons huis binnengebracht om te worden beoordeeld op zwart-witcontrast en geluid. Zo bezocht ik als jong meisje de vakbeurzen in Frankfurt waar de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van elektronica werden getoond. Ik herinner mij de discussies thuis dat de stemmen van podiumacteurs en sprekers die een verdragend stemgeluid hadden, nogal onnatuurlijk klonken op de buis. Pas veel later normaliseerden de stemmen zich op televisie.

In de stad kregen we er een woud van spijlen bij. Veel centrumbewoners haalden gevaarlijke toeren uit om een antenne op hun dak te plaatsen. Dat leidde op de smalle puntdaken soms tot huiveringwekkende situaties. De schade door lekkage van fout geplaatste antennes was heftig, vooral als de november- en februaristormen over de stad raasden. Er waren magische televisiemomenten zoals de eerste live-

10 Eurovisie-uitzending, waarbij met het spelen van de tune 'het vaktechnische aspect bewonderd werd door het idee dat op dát moment zoveel landen in Europa hetzelfde konden ervaren'.

In 1977 sprak ik in mijn atelier met Erik de Vries. Hij ontving als eerste Nederlandse televisieregisseur de Zilveren Nipkowschijf 1966. Hij merkte op dat televisie daar een kans had gemist. Volgens hem had de 'live-verbondenheid' op een heel andere manier voor Europa en later wereldwijd op educatief en cultureel gebied kunnen werken.

Dat de zorgen over het medium televisie nog steeds niet voorbij zijn, blijkt in een interview met de Volkskrant van 15 april 2009. Adriaan van Dis, winnaar van de Zilveren Nipkowschijf 1986 en voor de tweede maal in 2008 voor zijn documentaireserie *Van Dis in Afrika* (VPRO), merkt in dat interview op dat er naast 'een televisienet spelletjes en ongelukken' ook 'een televisienet voor verdieping en verheffing' moet komen. 'Een prachtig medium laat zich door kijkcijfers dicteren. En dat terwijl het ook een instrument van scholing en verheffing zou kunnen zijn.'

Prins Bernard Fonds televisieprijs

Rond 1957 waren meer dan 100.000 televisietoestellen in Nederland aangesloten. Toen ontstond ook de eerste kritiek op de programma's. Het medium zou te veel gericht zijn op massavermaak. Waarschijnlijk was het in die periode dat bij het Prins Bernhard Fonds het idee van een televisieprijs ontstond.

In 1958 werd in het raadhuis van Hilversum de eerste televisieprijs van het Prins Bernhard Fonds uitgereikt aan acteur, regisseur en schrijver Ton Lensink voor de regie van het toneelstuk *Eurydice* van Jean Anouilh.

In 1959 ontving schrijfster Annie M.G. Schmidt deze prijs voor haar televisieserie *Pension Hommeles* (vanaf 1957 door de Vara op het scherm gebracht) waarin onder anderen Mieke Verstraete, Kees Brusse, Maya Bouma en Donald Jones acteerden op muziek van Cor Lemaire. In die periode was dat het meest bekeken amusementsprogramma.

In 1960 mocht Milo Anstadt de televisieprijs van het Prins Bernhard Fonds in ontvangst nemen voor documentaires *De Bezetting* en *Spiegel der Kunsten*, beide uitgezonden door de Vara.

In 1961 reikte de voorzitter van het bestuur van het Prins Bernhard Fonds, prof. mr. W.F. de Gaay Fortman, de televisieprijs uit aan de hoofdredacteur van het NTS-journaal, Carel Enkelaar.

De Zilveren Nipkowschijf

1961 is ook het jaar dat voor het eerst een nieuwe prijs voor televisie wordt uitgereikt: de Zilveren Nipkowschijf. Deze prijs is vernoemd naar Paul Nipkow, die beschouwd wordt als de uitvinder van de televisie en werd in het leven geroepen door Hans Keller (*de Volkskrant*), Henk Schaafsma (*NRC Handelsblad*) en Han G. Hoekstra (*Het Parool*). De Zilveren Nipkowschijf wordt jaarlijks uitgereikt als stimulering en toetssteen van kwaliteit. De eerste Zilveren Nipkowschijven werden uitgereikt aan Pierre Janssen (Avro) en Leen Timp (Avro).

De prijs is, met een onderbreking in 1965 en 1968, tot op heden jaarlijks uitgereikt en in 2009 was de KRO-comedyserie *'t Vrije Schaep* de winnaar.

11 In 1962 wordt de televisieprijs van het Prins Bernhard Fonds uitgereikt aan regisseur Kees van Iersel, die intensief samenwerkte met Leen Timp en Guus Hermus.

In 1963 werd de laatste televisieprijs van het Prins Bernhard Fonds uitgereikt aan de voorzitter van het bestuur, prof. mr. W.F. de Gaay Fortman.

December 1960, Dam, Amsterdam

De stad was vol met activiteiten en eigenlijk meer een groot dorp. In die tijd gingen we regelmatig naar het theater met uitvoeringen van o.a. Jelle de Vries, Het Haags Studentencabaret Studentikoos o.l.v. Rinus Ferdinandusse, Toon Hermans en Wim Sonneveld met RimRam. Ook bezochten we tentoonstellingen die betrekking hadden op edelsmeedkunst.

12 Toen het Prins Bernhard Fonds ophield met de uitreiking van de televisieprijs, besloot chef-redacteur Rein van Rooij van *Televizier* een Prijs van de Kijker in te stellen met als trofee een gouden ring. Het waren roerige tijden voor het blad *Televizier*, dat in oktober 1960 was ontstaan uit een samenvoeging van de bladen *Het Nieuwe Weekblad TV* en *Vizier*. In het verzuilde omroepeland met een oplage van ruim 100.000 exemplaren, was *Televizier* voor de gevestigde omroepbladen een geduchte concurrent.

Televisie was nog niet echt een medium om rekening mee te houden. De dia-avonden waren nog volop in de belangstelling. Je kreeg het reisverslag van je vrienden onder ogen of je bezocht een diasessie over een vlinderjacht met de fotocamera in Zwitserland of op IJsland. Als je pech had, ontstond een eindeloze discussie over onscherpe dia's en scherpstelling. De meningen waren verdeeld: moest je dia's inramen of juist niet. En dan waren er nog de kleurfanaten die het maar niet eens konden worden over de voordelen van Kodak, Afga, Ferrania of Fuji film.

Een gesproken verslag bij de dia's was gebruikelijk, maar soms werd het opgenomen geluid van een Uher portable recorder afgespeeld in combinatie met muziek van de langspeelplaat. Dat was al bijna professioneel.

In november 1982 was er een Groepstentoonstelling bij het GSA (Genootschap voor Samenwerkende Ambachtskunstenaars) in Hilversum gepland.

De meeste edelsmeden, die als lid van het GSA een vaste expositieplek bezaten, hadden hun werk weggehaald omdat ze mijn werk te controversieel vonden.

Zo had ik opeens de volle ruimte een grote tentoonstelling te realiseren. Het was typerend voor Archibald Dumbar (rechts) dat hij met mijn oud-docent Karel Niehorster wél op de opening aanwezig was en zonder voorbehoud de positieve discussie over mijn werk opende. De tentoonstelling werd overigens zeer druk bezocht.

13 Hoofdredacteur Rein van Rooij gaf de opdracht voor het ontwerp en de uitvoering van de eerste Gouden Televizier-Ring in 1964 aan edelsmid Archibald Dumbar (1916-1988). Hij begon na zijn opleiding aan de Amsterdamse Kunstnijverheidsschool, de latere Gerrit Rietveld Akademie, in 1945 als zelfstandig edelsmid. Archibald Dumbar wordt omschreven als een avant-gardistische edelsmid. Zijn beheersing van het metier was uitzonderlijk en zijn werk werd vooral bekend door het lijnenspel in zijn composities. Hij vond dat een sieraad gemaakt uit spijltjeswerk moest voldoen aan zijn eisen van ruimtelijkheid en vormgeving.

Archibald Dumbar geldt als een van de toonaangevende kunstenaars op het gebied van de edelsmeedkunst. Hij bracht in het naoorlogse Nederland een vernieuwing in de vormgeving van het sieraad tot stand. In 1954 werd hij bekroond met de eerste prijs van de Federatie Goud en Zilver voor *Vorm in Edelmetaal*. Ook verkreeg hij een tweede prijs voor een inzending voor *Vorm in Edelmetaal*.

Ik ontmoette Archibald Dumbar op een expositie van zijn werk, naar ik meen in 1961 in de bovenzaal van de Porceleynse Fles op de Munt in Amsterdam. Ik vertelde hem dat ik de opleiding voor edelsmid volgde aan de Kunstnijverheidsschool in Amsterdam. Ook gaf ik aan dat ik er problemen mee had dat docenten hun leerlingen zoveel vaste regels oplegden als het ging om de vormgeving van hun ontwerpen. Op deze opmerking reageerde Dumbar door te zeggen dat beheersing van de techniek voor het uitvoeren van de eigen ideeën belangrijk is. Hij liet mij verschillende stukken uit de vitrines in handen nemen en legde uit hoe ze waren gemaakt. Ook maakte hij enkele met watten gevulde lucifersdoosjes open waaruit gouden ringen tevoorschijn kwamen.

Stiefbeen en Zoon (NCRV)

Rien van Nunen,
Piet Römer

In 1964 werd de eerste enquête gehouden. De lezers van het programmablade *TeleVizier* roepen de comedyserie *Stiefbeen en Zoon* uit als winnaar van de eerste Gouden TeleVizier-Ring.

De prijs wordt in het Internationaal Cultureel Centrum in Amsterdam uitgereikt door Willy Walden en Piet Muyselaar, alias Snip & Snap. Dit duo trok al sinds de jaren dertig van de vorige eeuw volle zalen en bezorgde de bezoekers kostelijke uren. De coach van het tweetal was René Sleeswijk.

De NCRV-comedy draait om vader Toon Stiefbeen en zoon Dirk die handelen in lompen en oude metalen.

Pa is wat werkschuw en probeert zijn zoon Toon op allerlei manieren te manipuleren. Dirk wil vooruit in het leven en probeert de onderneming uit alle macht te moderniseren. Vader en zoon zitten elkaar flink dwars, maar kunnen toch niet buiten elkaar.

Op 11 oktober 1963 verscheen de eerste aflevering op televisie, die meteen buitengewoon hoge kijkcijfers haalde.

De serie was duidelijk gesitueerd in het Amsterdamse, waardoor het voor ons heel herkenbaar was. *Stiefbeen en Zoon* was de Nederlandse variant van het Engelse *Steptoe and Son* dat de BBC in 1962 voor het eerst uitzond.

Het was in de jaren zestig nog heel gebruikelijk om oud papier, oud koper,

lood en voden te verkopen aan een vodenboer. Daar stond in het magazijn dan een vrij ruige weegschaal waar met gewichten werd gegoocheld en een prijs werd genoemd. De ochtendsterren bleven niet altijd vodenboer. In Amsterdam huurden verschillende opkopers een onderstuk in de Spiegelbuurt en werkten zich op tot gevestigde antiquairs. Rond 1960 waren koperen ketels en potten zeer gewild. Wij keken op een zondagmorgen vroeg uit het raam over de Spiegelgracht en zagen de buurman-antiquair naar de gracht lopen. Hij bukte aan de waterkant en trok daar aan een paar touwen. Hij inspecteerde de koperen ketels die op de grachtbodem lagen om een realistisch grijsgroen patina te verkrijgen.

De Zilveren TeleVizier-Ring 1964

Voor het programma *Stiefbeen en Zoon* werden de Zilveren TeleVizier-Ringen 1964 uitgereikt aan vertaler/ bewerker Jaap van de Merwe en regisseur Max Douwes. De uitreiking van de Zilveren TeleVizier-Ring als aanvulling op de Gouden TeleVizier-Ring was eenmalig.

De serie is uitgebracht op dvd.

In 2009 onthulde Gerard Cox dat hij samen met Sjoerd Pleijsier een remake van de serie *Stiefbeen en Zoon* gaat schrijven.

In 2011 zouden de televisie-uitzendingen daarvan moeten beginnen.

Rien van Nunen, Willy Walden, Piet Römer en Piet Muyselaar.

De Gouden TeleVizier-Ring
die Archibald Dumber ontwierp,
is bezet met een chalcedoon in de vorm
van een televisiescherm.
Op de zijkanten van de ring zijn gravures
van mensfiguren aangebracht.
Het graveerwerk is uitgevoerd door
meester-graveur C. Berg uit Amersfoort.

One Man Show (Avro)
Toon Hermans

Toon Hermans was de eerste cabaretier die in Nederland een one man show aandurfde. Met enkele muzikanten bracht hij een avondvullend programma met veel sketches en liedjes.

Hij raakte als kleine jongen gefascineerd door de Nederlandse clown *Jan Buziau* en vanaf dat moment werd dat zijn grote droom. Hij maakte deze meer dan waar en vormde samen met Wim Kan en Wim Sonneveld 'De Grote Drie' van het Nederlandse cabaret.

Op 27 februari 1965 ging de vierde *One Man Show* de lucht in onder regie van Ger Lugtenburg. De kijkdichtheid was ongekend: 94 procent, de waardering 85.

Met 45 procent van de stemmen riepen de lezers de *One Man Show* tot winnaar van de Gouden TeleVizier-Ring 1965 uit.

De ring werd in het ICC in het Vondelparkpaviljoen in Amsterdam uitgereikt door Pierre Janssen, winnaar van de eerste Zilveren Nipkowschijf. Het feest werd opgeluisterd met de jonge cabaretiers Liesbeth List en Ramses Shaffy van Shaffy Chantant.

Eric Herfst en leading lady Jasperina de Jong van het in 1958 opgerichte cabaret Lurelei, met scherpe teksten van Guus Vleugel, waren aanwezig en verder waren er Paul van Vliet en Liselore Gerritsen van cabaretgroep PePijn.

Toon Hermans won in 1965 niet alleen de Gouden TeleVizier-Ring, hij werd ook benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

De voorstellingen zijn uitgebracht op dvd.

Pierre Janssen reikt de ring uit aan Toon Hermans.

De vlo, de Italiaanse Fiat 500 'Topolino' (Mickey Mouse), geproduceerd van 1936 tot 1955, behoorde tot de kleinste auto's in de wereld.

De eerste *One Man Show* van Toon Hermans werd op 12 april 1958 op televisie uitgezonden en mocht volgens mijn familie niet worden gemist. Ik herinner mij dat we tijdens een bezoek aan de Veluwe, met de 'vlo', de Fiat 500, het centrum van Barneveld binnenreden, de auto parkeerden en op zoek gingen naar een restaurant om de uitzending van Toon Hermans te kunnen bekijken. Dat bleek mogelijk in één café. De bezoekers volgden de uitzending met ingehouden adem en konden pas na het einde voluit lachen. Toon Hermans verkreeg met de uitzending in één klap nationale bekendheid.

De Gouden TeleVizier-Ring 1965 uitgevoerd door Archibald Dumbar is gelijk aan het model van 1964. Op de zijkanten zijn echter andere gravures aangebracht in de vorm van een uitwaaiend motief van lijnen. De gravure staat voor de transmissie van beeld en geluid. De ring is op dit moment niet beschikbaar. Door de enorme hoeveelheid bewaard materiaal is het archief van Toon Hermans nog niet geheel bijgewerkt. Het is goed mogelijk dat op een later tijdstip de Gouden TeleVizier-Ring samen met andere belangrijke stukken alsnog gearchiveerd kan worden. Er is wel een foto van de ring in het originele etui van Archibald Dumbar.

Begin december 1965 kiest Hedy de Boer-d'Ancona in mijn atelier verschillende sieraden uit, bestemd voor een uitzending van de experimentele Philips-kleurentelevisie in het circuit Eindhoven en omgeving. Het is een selectie van geelgouden objecten bezet met edelstenen zoals opaal en toermalijn om kleurschakeringen bij het inzoomen te testen.

De uitzending vond plaats op 15 december 1965:

Anneke Schat – edelsmeedkunst,
gepresenteerd door Hedy de Boer-d'Ancona (Vara).

Jungle

Geelgouden hanger aan
halsspang bezet met schijf
roodgroen toermalijn-
kristal,
structurentechniek,
5 x 8,5 cm, 1965.

Op 21 september 1967 kreeg Nederland kleurentelevisie.

Geelgouden broche met azurietkristalgroep en briljant, 4 x 4,5 cm, 1965.

Zo is het toevallig ook nog 's een keer (Vara)
 Rinus Ferdinandusse,
 Jan Blokker,
 Dimitri Frenkel Frank,
 Leen Timp

Een turbulent jaar voor *TeleVizier*, met een politieoverval op de burelen en een Kamercommissie die zich buigt over artikel 22 en 23 van de Omroepwet met als doel het blad te verbieden omdat op de programmagegevens auteursrechten zouden rusten. *TeleVizier* heeft dan een oplage van 500.000.

Ondanks de hectische tijden vindt de enquête onder de lezers voor de Gouden TeleVizier-Ring 1966 gewoon plaats. Het wordt een nek-aan-nekrace tussen twee programma's die elkaars tegenpolen zijn. *Zo is het toevallig ook*

nog 's een keer wint met een nipte voorsprong van *Voor de vuist weg* van Willem 'O'Duys.

Zo is het toevallig ook nog 's een keer was gebaseerd op het programma van de BBC *That Was The Week That Was*, gepresenteerd door David Frost. Vanaf de eerste uitzending op 9 november 1963 tot de laatste in 1966 was het een taboedoorbrekend programma dat met zijn satirische toon veel stof deed opwaaien. Politieke en maatschappelijke onderwerpen werden kritisch belicht. Nooit eerder in Nederland werden heilige huisjes zo hard aangepakt. Het programma veroorzaakte zoveel commotie dat bij de vierde aflevering politiebewaking werd ingesteld. De bedreigingen waren zo hevig dat Mies Bouwman besloot zich uit het programma terug te trekken.

Het programma werd verguisd en bewonderd, maar beïnvloedde het denken van veel Nederlanders.

Tekstschrijvers Rinus Ferdinandusse, de motor achter het Haags Studentencabaret, Jan Blokker en Dimitri Frenkel Frank, winnaar van de Zilveren Nipkowschijf 1970, presenteerden het programma samen met Mies Bouwman, Yoka Berretty, Peter Lohr, Joop van Tijn en Gerard van het Reve.

Regie: Leen Timp; eindredactie: Herman Wigbold.

In 1966 stopte de redactie van het programma omdat het bestuur van de Vara teksten verbood over de rellen rondom het huwelijk van prinses Beatrix en prins Claus.

In het Amsterdamse Lurelei Theater, het huidige Bellevue, reikte Willem Duys de Gouden TeleVizier-Ring 1966 uit aan Rinus Ferdinandusse.

Dimitri Frenkel Frank, Rinus Ferdinandusse, Jan Blokker en Leen Timp.

Ook de Gouden TeleVizier-Ring 1966 is uitgevoerd door Archibald Dumbard. Het is de traditionele TeleVizier-Ring met een gevarieerde graving op de zijanten.

26 De Gouden TeleVizier-Ring 1967

Ja zuster, nee zuster (Vara)

Hetty Blok,
Leen Jongewaard

Ja zuster, nee zuster werd in 1965 geschreven door Annie M.G. Schmidt, die in 1967 de Gouden Harp van de Stichting Buma Cultuur ontving, en componist Harry Bannink. De Vara zond de serie uit van 24 december 1966 tot 20 april 1968.

De plaats van handeling is Rusthuis Klivia in de Primulastraat. Het 'rusthuis vol herrie' raakt regelmatig in conflict met de boze buurman Boordevol, een rol van Dick Swidde. De boze buurman is tevens eigenaar van het pand en probeert zuster Klivia en haar bewoners op alle mogelijke manieren uit het pand te krijgen. Natuurlijk lukt dat niet en het rusthuis blijft open.

Hetty Blok in de rol van zuster Klivia en Leen Jongewaard in de dubbelrol van opa en zijn zoon Gerrit de inbreker waren de solisten.

Hetty Blok en Leen Jongewaard.

27

Hetty Blok was zeer populair door haar vertolking als werkster Sjaantje in het hoorspel *De familie Doorsnee*, dat werd uitgezonden tussen 1952 en 1958. Veel liedjes uit de serie zijn moderne klassiekers geworden zoals: *M'n opa* en *Een stekkie van de fuchsia*.

Ja zuster, nee zuster is oorspronkelijk bedoeld voor de jeugd, maar na enkele uitzendingen was heel Nederland aan de buis gekluisterd.

De opnamen werden gemaakt op bijzonder kostbare Ampexbanden en zijn rond 1970 gewist. Slechts één opname van de serie bleef bewaard. De buitenopnamen werden op film geschoten en zijn nog intact. De serie werd in 2002 verfilmd.

De liedjes zijn uitgebracht op dvd.

De ring van Archibald Dumbar verschilt niet van de voorgaande ringen. De 18-karaats gouden ring is bijzonder omdat Dumbar de klassieke basisvorm van een zegelring heeft aangepast door het middenstuk als het ware los te laten hangen in de basisring. De ring heeft hierdoor een open uitstraling en doet nog maar in de verte denken aan een traditionele vlakke zegelring.

Vanwege een veranderde indeling van het tv-seizoen wordt de *Gouden TeleVizier-Ring* 1968 niet uitgereikt. Dat geldt ook voor de Zilveren Nipkowschijf.

'Rudolph en ik nemen de laatste trein van Amsterdam naar Beilen om naar ons buitenhuis te gaan. Tijdens de eerste stops komen en gaan nog redelijk wat passagiers de trein in en uit, maar dan wordt het stil in de trein. Na Zwolle stappen enkele dames de coupé binnen; ze nemen vlak bij ons plaats. Zij kijken strak voor zich uit en het builen staat ze nader dan het lachen. 'Het is toch niet zo'n drama, Toos?' probeert een van de dames het gesprek te openen. 'Dat zijn jouw woorden', is het bitse antwoord. Er wordt gefrummeld aan een zakdoekje en de vochtige ogen worden gebet. 'Je weet dat het bezoek toch nodig was, hè?' 'Oh nee... dit hebben we ABSOLUUT niet afgesproken en ik houd je er volledig verantwoordelijk voor!' 'Toe nou Toos...' 'Nee, ik heb geen behoefte om hier verder op in te gaan.' Zwijgzaam, met strakke gezichten waarop regelmatig zenuwtrekjes te zien zijn, negeren de medepassagiers elkaar tot aan station Beilen. Bij het uitstappen probeert de dame Toos toch nog tot een verzoening te bewegen, maar een harde sneer volgt: 'Het is jouw, jouw schuld dat ik Peyton Place moet missen vanavond en dat vind ik heel, heel erg!!! Ik ga alleen met een taxi naar huis, begrijp dat goed!!!'

Nederland was in de ban van de eerste soap op televisie. Videorecorders waren nog een zeldzaamheid, dus het missen van een uitzending kon behoorlijk ingrijpend zijn. *Peyton Place* werd voor grote groepen kijkers een soort verslaving. De Avro zond de serie uit van 1967 tot 1973 en de kijkers identificeerden zich met de karakters. Iedereen was gebiologeerd door Dorothy Malone als Constance MacKenzie, Mia Farrow als Allison MacKenzie, Ed Nelson als Dr. Michael Rossi, Ryan O'Neal als Rodney Harrington, en Barbara Parkins als Betty Anderson. Het fenomeen 'soap' ontstond in de jaren dertig op de Amerikaanse radio. Zeepfabrikanten wierpen zich op als producenten of sponsors van series waarin uiteenlopende ellende in een decor van glitter en glamour werd gespeeld, vandaar 'soap'.

Op donderdag 21 maart 1968 worden in de televisie-uitzending *Haar-Hem* van Flory Anstadt (Vara, Nederland 2), tijdens het onderwerp 'Vrouwetje versieren' mijn sieraden en die van Hans van der Heijden getoond.

Geelgouden ring met amethistkwarts, draadvijltechniek 1967.

Geelgouden broche bezet met ceruxietkristalgroep en robijn, spijlplettechniek 1967.

Fabeltjeskrant (NOS)

Leen Valkenier,
Thijs Chanowski

Op 29 september 1968 vond de eerste uitzending van de *Fabeltjeskrant* plaats. De poppen waren met de hand gemaakt door Joke Aletrino. De eerste fabels en personages waren geïnspireerd op de verhalen van Jean de la Fontaine, maar al snel begon het programma meer en meer op het 'echte' leven te lijken. Door allerlei toespelingen op de landelijke politiek werd het ook voor veel volwassenen een leuk programma. In latere jaren met Joop den Uyl als minister-president was de link naar Meneer de Uil al gauw gelegd. In de vier jaar waarin de eerste serie op tv was, ontwikkelde de *Fabeltjeskrant* zich tot het best bekeken programma van die tijd. Het aantal kijkers lag tussen de één en twee miljoen per dag.

Evenals alle jaren daarvoor was cabarethistoricus Wim Ibo ceremoniemeester bij de uitreiking van de ring. Hij ontving in 1968 de Gouden Harp die hij in 1975 samen met pianist en componist Cor Lemaire (die de prijs in 1972 ontving) teruggaf. Zij konden zich niet vinden in de toekenning van de Gouden Harp aan de Zangeres Zonder Naam, Mary Servaes-Bey. Cor Lemaire

In het midden producer Thijs Chanowski en schrijver Leen Valkenier.

werd bekend als pianist-componist van Louis Davids in de jaren dertig van de vorige eeuw.

De ring werd uitgereikt door Dorus, een creatie van Tom Manders. Hij behoorde tot de pioniers op het gebied van televisieamusement. Met zijn programma *Een avond in Saint Germain des Prés* boekte hij met organist/pianist 'meneer' Cor Steyn, vanaf de eerste uitzending op 23 april 1955 geweldig succes.

Saint Germain des Prés was een springplank voor talenten als Aart Brouwer, Henk Elsink, Sacha Dénisant en Jan Blaaser. Ook Mini & Maxi hebben er opgetreden.

De uitreiking werd verder opgeluisterd door Hetty Blok en Leen Jongewaard, de winnaars van de Gouden TeleVizier-Ring 1967.

Uit de jeugdserie *Pipo de Clown* gaven Cor Witschge, Christel Adelaar en Herbert Joeks acte de présence, als respectievelijk Pipo, Mamaloe en Klukkluk. Schrijver Wim Meuldijk kreeg voor *Pipo de Clown* in 1962 de Zilveren Nipkowschijf.

Ook de hoofdrolspelers uit *Swiebertje* waren aanwezig: Joop Doderer (Swiebertje), Lou Geels (veldwachter Bromsnor), en Riek Schagen (juffrouw Saartje). De NCRV zond de serie uit van 1955 tot 1975.

Hoe invloedrijk een karakter uit een serie kan zijn, blijkt wel als politieke partij GroenLinks in 2007 het karakter van veldwachter Bromsnor nieuw leven inblaast. Tweeëndertig jaar na de laatste uitzending van *Swiebertje* reikt GroenLinks de Bronzen Bromsnor uit voor het belachelijkste verbodsvoorstel.

De Gouden TeleVizier-Ring wordt vanaf 1969 ontworpen en uitgevoerd door de edelsmid/beeldhouwer Jaap de Vries uit Amsterdam. Hij studeerde aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Arnhem en volgde de opleiding voor goud- en zilversmeden aan de Rijksvakschool in Schoonhoven. Hij liep stage op het atelier van de bekende Deense edelsmid Georg Jensen te Kopenhagen en volgde beeldhouwlessen aan de Académie de la Grande Chaumière te Parijs. Behalve edelsmid en beeldhouwer is Jaap de Vries een fervent jazzmusicus die kan bogen op optredens met prominente jazzmusici in binnen- en buitenland. Voor het Concertgebouw maakte hij het ontwerp voor de *Concertgebouw Jazz Award*.

Zijn eerste ringen voor *TeleVizier* verschillen met die van Archibald Dumbar. Voor de Fabeltjeskrantwinnaars ontwerpt en maakt hij gouden ringen met een draaibaar bovenstuk, waarmee hij breekt met de traditionele zegelringvorm. Het kantelbare bovenstuk geeft er blijk van dat hij zich laat inspireren door een ringmodel dat in gebruik was bij de oude Egyptenaren. Het biedt de mogelijkheid voor- en achterkant van het bovenstuk te benutten voor gravures die betrekking hebben op het medium televisie.

't Schaep met de 5 Pooten (KRO)

Adèle Bloemendaal,
Leen Jongewaard,
Piet Römer,
Eli Asser,
Harry Bannink,
Joes Odufré

Zes personen mogen een Gouden TeleVizier-Ring in ontvangst nemen: actrice Adèle Bloemendaal voor haar rol als *Dora Lefèvre*, beter bekend als tante Door, stamgast en eigenares van de naburige wasserette, acteurs Leen Jongewaard als *Lukas Blijlschap*, de kelner die samen met Kootje de kroeg runt, en Piet Römer voor zijn rol als kroegbaas *Kootje de Beer*; tekstschrijver Eli Asser die in 1971 de Gouden Harp ontving, componist Harry Bannink en regisseur Joes Odufré.

't Schaep met de 5 Pooten werd in acht afleveringen in seizoen 1969-1970 op het scherm gebracht en toonde het roerige leven dat zich rond het jaar 1969 met een lach en een traan aandiende in Café 't Schaep. Een typisch Amsterdamse uitspanning midden in de Jordaan, met temperamentvolle personages, veel gevoel voor humor, het hart op de tong en legendarische liedjes als *'t Zal je kind maar wezen, Als je mekaar niet meer vertrouwen kan* en *Je bent toch op de wereld om mekaar te helpen, nietwaar*.

Guus Oster overhandigt de ring aan Piet Römer en Leen Jongewaard.

Een remake van de oorspronkelijke serie werd vanaf december 2006 uitgezonden. Tot verdriet van veel fans was de serie uitgesloten van deelname aan de stemming voor de Gouden TeleVizier-Ring 2007 omdat *'t Schaep met de 5 Pooten* de prijs al in 1970 ontving en een remake uitgesloten is van deelname.

Evenals in 1969 ontwerpt Jaap de Vries een Gouden TeleVizier-Ring met een kantelbaar bovenstuk. De graving op één kant van het bovenvlak bestaat uit een spreiding van straalvormen als symbool voor het zenden en ontvangen. Op de andere kant van het vlak staat een persoonlijke gravure van de winnaar. Hiermee heeft Jaap de Vries de ringen van 1969 en 1970, die gelijk van vorm zijn, een persoonlijke invulling gegeven, waardoor zij zich van elkaar onderscheiden.

De kleine waarheid (NCRV)

Willeke Alberti

Als ik op een mooie ochtend de ramen van mijn atelier op de Spiegelgracht opendoe, zie ik aan de overkant van de gracht een enorme bedrijvigheid. Grote lichtinstallaties en verschillende vrachtwagens staan her en der op de gracht geparkeerd en blokkeren de doorgang. In het pand *Huize de Hoop* van antiquair Maurits Groen zijn de filmopnamen begonnen voor een onderdeel uit de 26-delige televisieserie *De kleine waarheid*.

Vanaf 25 december 1970 verschenen de afleveringen op televisie.

Willeke Alberti kreeg voor haar hoofdrol als *Marleen Spaargaren* de Gouden TeleVizier-Ring 1971 aan haar vinger geschoven door regisseur Willy van Hemert.

De kleine waarheid naar de trilogie van Jan Mens verhaalt over het leven van Marleen Spaargaren die haar burgerlijke bestaan tracht te ontvluchten in het Amsterdam van het begin van de Eerste Wereldoorlog tot het einde van de Tweede Wereldoorlog.

Willeke Alberti vertolkt *Marleen Spaargaren*, Jacques Commandeur is *vader Spaargaren*, een ambtenaar bij de Stadsbank van Lening. John Leddy geeft meubelmaker *Jan Engelman* gestalte, de man van *Marleen Spaargaren*. Hans Hoekman speelt de jongere broer van Marleen, *Eppo Spaargaren*. Coen Flink is de beeldhouwer *Jos Boswinkel* met wie Marleen een relatie onderhoudt. Uit deze affaire wordt dochter *Suzan Engelman* geboren, een rol van Tamar Baruch.

Willy van Hemert en Willeke Alberti.

Regie: Willy van Hemert Muziek: Harry de Groot, Cor Lemaire en Hans van Hemert.

De keuze voor de hoofdrol was op Willeke Alberti gevallen door haar spel in enkele tv-shows. Zij was Caroline Kaart opgevallen en adviseerde haar man Willy van Hemert, Willeke te vragen.

Willeke Alberti kon kiezen uit verschillende aanbiedingen, waaronder een optreden bij Wim Sonneveld, die haar al jaren bewonderde. Uiteindelijk koos Willeke Alberti voor de rol van *Marleen Spaargaren* in de Nederlandse dramaserie.

De serie is uitgebracht op dvd.

Het ontwerp van de gouden ring, oorspronkelijk uitgevoerd in witgoud, bestaat uit een brede basisring waarvan de bovenkant is afgevlakt. Op een kleine verhoging, als een soort zuil, is in een kussenvorm een gestileerd televisiescherm aangebracht. Dit vlak heeft Jaap de Vries gesatineerd. In een later stadium zijn enkele accenten aan de ring toegevoegd, waaronder een cabochon geslepen maansteen.

Eén van de acht (Vara)
Mies Bouwman

Op 22 april 1972 reikte programmamaker van de Avro, Ger Lugtenburg de ring uit.

Eén van de acht werd door Mies Bouwman gepresenteerd en is vanaf 1970 eens per maand rechtstreeks door de Vara uitgezonden. De show brak alle kijkcijferrecords tot dan toe.

Acht stellen namen het tegen elkaar op in allerlei spelletjes, waarna er uiteindelijk twee personen overbleven. Ze moesten na elkaar in een witte stoel plaatsnemen om drie algemene kennisvragen te beantwoorden. Om de spanning te verhogen werd er een spotlight op de stoel gericht, nadat Mies de historische woorden 'Licht uit, spot aan' had uitgesproken.

De winnaar mocht in de finale achter de lopende band plaatsnemen, waar gedurende een minuut allerlei artikelen voorbijkwamen inclusief een vraagteken. De voorwerpen die de winnaar daarna kon opsommen, mocht hij of zij meenemen. Als het opsommen niet helemaal verliep als gehoopt dan werd via de doos met het 'vraagteken' alsnog een leuke prijs geschonken.

In 1962 mocht Mies Bouwman de *Ere Zilveren Nipkowschijf* in ontvangst nemen. Deze komt mensen toe die zich buitengewoon voor televisie hebben ingezet en een indrukwekkende carrière achter de rug hebben.

Mies Bouwman en Ger Lugtenburg.

Jaap de Vries heeft zich met deze 18-karaats gouden ring laten inspireren door het winnende programma. De ring bestaat uit een breed uitgewerkte basisring, waarop een scharnierend element is aangebracht. Dit bovenstuk is aan de onderzijde uitgewerkt in de vorm van een 8 en aan de bovenzijde voorzien van een ronde cabochon geslepen smaragd.

De *BB-Kwis* (KRO)
Berend Boudewijn

In de *BB-Kwis* met Berend Boudewijn als quizmaster werden zoveel prijzen uitgereikt als nog niet eerder was voorgekomen. In het voor die tijd revolutionaire programma konden de deelnemers in een soort afvalrace de gekste prijzen winnen door ze te 'kopen'. Het handelde voornamelijk om huishoudelijke apparatuur. Deze werden aangekondigd door de legendarisch geworden stem van Pierre van Ostade.

De hoofdprijs was een luxueuze BB-tv-stoel, terwijl iemand uit het publiek voor een week tot Beroemde Man werd gekozen.

De bekende uitspraak van Berend Boudewijn *'Televisiepresentatoren kunnen niets, maar er is niemand die het ook kan...'* kwam met het winnen van de *Gouden TeleVizier-Ring* 1973 voor hem in een ander daglicht te staan.

Berend Boudewijn was voor zijn succes met de *BB-Kwis* al een succesvolle regisseur en schrijver. In zijn glansrijke carrière heeft hij zich zowel voor theater als televisie met verschillende facetten van het metier bezighouden. Zo was hij o.a. van 1964 tot 1968 directeur van de toneelgroep De Nieuwe Komedie en van de Stadsschouwburg in Amsterdam van 1978 tot 1986.

André van Duin gaf in zijn revue *Dag, dag, beerlijke lach* een persiflage op de *BB-Kwis* samen met Carry Tefsen en Frans van Dusschoten.

De 18-karaats Gouden TeleVizier-Ring, ontworpen en uitgevoerd voor Jaap de Vries, kwam tot stand in overleg met Berend Boudewijn.

Als thema werden de letters BB gekozen. Door dit driemaal in het ontwerp te herhalen ontstond een soort kroonvorm als verwijzing naar de 'bekroonde'.

Oeuvreprijs (Avro)
Willem Duys

De deelnemers aan de TeleVizier-enquête van 1974 werd gevraagd hun stem uit te brengen op de artiest of het team met de beste staat van dienst in de voorliggende tien jaar. De prijs werd toegekend aan Willem Duys.

Aan het begin van zijn radio- en televisiecarrière noemt hij zichzelf Willem 'O' Duys. Dit tussenvoegsel slaat op Odysseus, de zwervende held uit de Griekse mythologie.

Grote bekendheid verwierf hij met zijn radioprogramma *Muziekmozaïek* en de eerste talkshow op televisie *Voor de Vuist weg*, met 176 afleveringen in vijftien jaar, van 1963 tot 1979. Het idee ontstond door de Amerikaanse *Johnny Carson Show*. Programmavoorbereidingen, redactievergaderingen en serieuze planning waren aan Willem Duys niet besteed. De kracht van zijn presentatie lag in het spontane en onvoorziene. Het decor bestond uit een paar stoelen, een vissenkom en een verscheidenheid aan gasten met wie hij spraakmakende televisie bracht.

Een bonte stoet van gasten schoof bij hem aan tafel, zoals de Britse goochelaar-komiek Tommy Cooper, de Belgische zanger Salvatore Adamo met zijn familieleden en het Britse fotomodel Twiggy.

Herhaaldelijk zorgde Willem Duys voor stunts in zijn programma, waaronder loslopende krokodillen.

Januari 1978,
Karah Kavak
met krokodillenact
in *Voor de Vuist weg*.

De ring werd uitgereikt door Alexander Pola, die als tweede was gekozen door de lezers van *TeleVizier*. Hij verwierf enorme bekendheid met het satirische programma *Farce Majeure*, dat de NCRV van 1976 tot 1983 en van 1983 tot 1986 uitzond. Teksten en liedjes met bijtende humor en sarcasme werden op een voortreffelijke manier in beeld gebracht. Als straatzangers trokken de acteurs met een piano op een kar door het land. *Farce Majeure* bestond uit: Alexander Pola, Fred Benavente, Ted de Braak, Jan Fillekers en Henk van der Horst.

De intro was stevast het lied *Het is uit het leven gegrepen*. In 1973 bestormde het team van *Farce Majeure* de Nederlandse hitparade met *Kiele kiele Koeweit*.

De serie is uitgebracht op dvd.

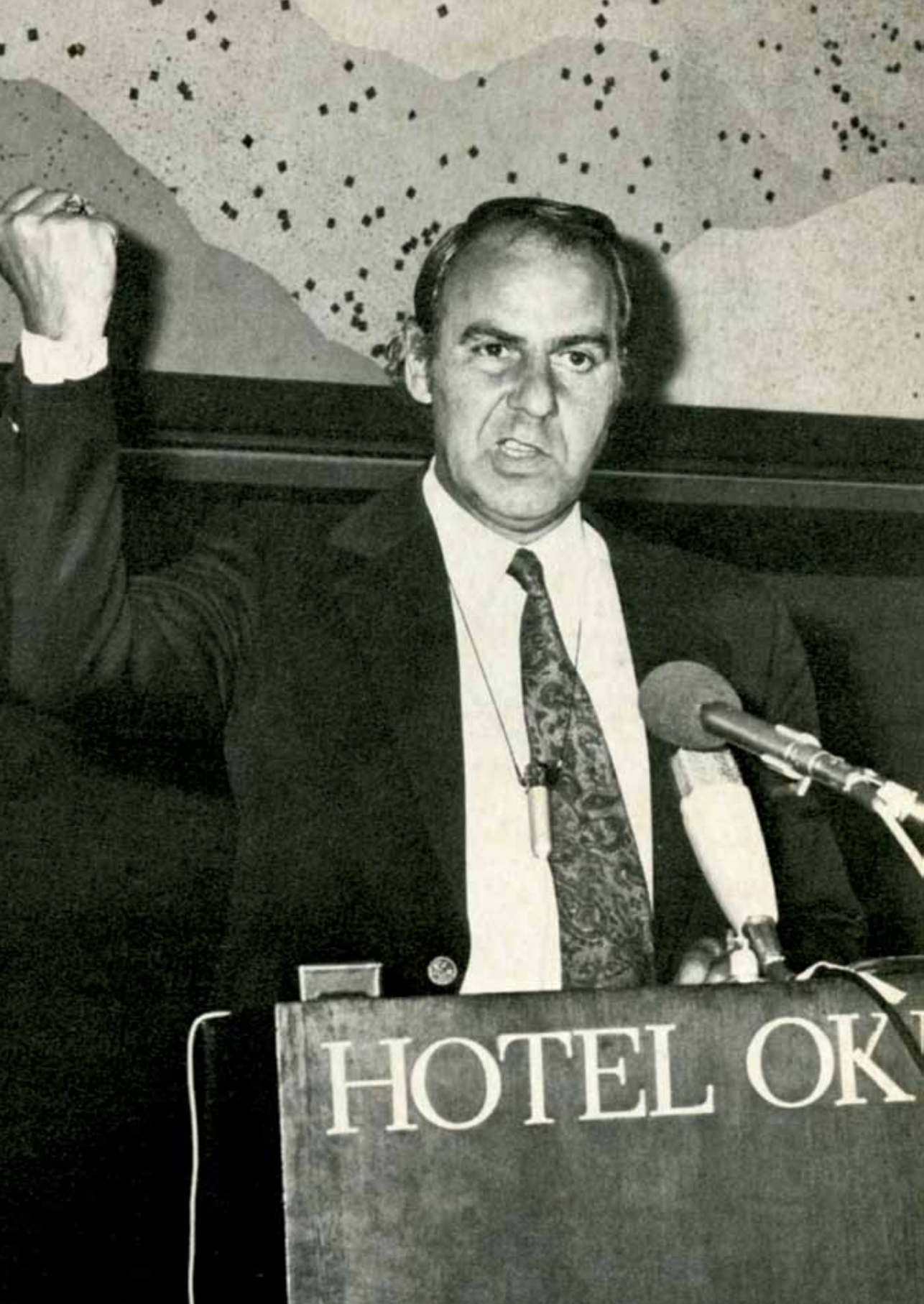
In 1966 werd Willem Duys tweede in de lezersenquête van *TeleVizier*. In een later interview vertelt Willem Duys dat hem ter ore was gekomen dat de uitslag van die enquête niet conform de regels zou zijn verlopen. Eén medewerkster van uitgeverij Rotogravure zou enkele honderden kaarten hebben ingezonden. Toen hij het hoorde, werd de man van de vissenkom verschrikkelijk kwaad, vooral omdat hij geen liefhebber was van het programma *Zo is het toevallig ook nog 's een keer* dat toen in de prijzen viel.* Ook de website van de School voor de Journalistiek te Utrecht haalt dit fragment aan, als overgenomen uit de geschiedenis van de VPRO: 'In 1966 krijgt het programma de Televizierring uitgereikt. Later blijkt dat onterecht: een medewerker van de uitgeverij van *TeleVizier* heeft honderden kaarten op naam van "Zo is het" verzonden om te voorkomen dat Willem Duys wint. Door *Vara's TV-Magazine* is het programma bekroond als beste van de vorige eeuw.'

Dat er sprake was van honderden foutieve stembiljetten heeft *TeleVizier* nooit bevestigd. In 1966 was het aantal inzendingen nog zo klein dat het manipuleren met grote aantallen kaarten bij de telling op de redactie direct opgevallen zou zijn.

In 1990 ontstaat commotie rond de uitreiking van de ring aan *Ook dat nog!* Weekblad *Story* noteert dan een uitspraak van Willem Duys: 'In 1974 heb ik de ring mogen winnen. Toen werd ik gekozen tot beste tv-persoonlijkheid. Een paar jaar later werd ik vlak voor de uitreiking van de TeleVizier-Ring gebeld door de organisator van het festijn met de mededeling dat ik de prijs wéér had gewonnen. Natuurlijk was ik heel erg blij. Toen ik ter gelegenheid van de uitreiking in de zaal zat, bleek dat ik helemaal niet gewonnen had'.** De persoonlijke en directe manier waarop de winnaars door Rein van Rooij werden ingelicht, maakt het onmogelijk dat Willem Duys dit is overkomen.

* Henk van Gelder: *25 jaar televisie en voor straks welterusten*, Centripress, Bussum, blz. 82.

** 'Van die uitslag klopt helemaal niets!', weekblad *Story*, nr. 42, 12-10 t/m 20-10 1990, blz. 57.

De Gouden TeleVizier-Ring 1974 is uitgevoerd in de vorm van een harp. Geïnspireerd op het Concertgebouw in Amsterdam waar het symbool van muziek en dichtkunst sinds 1888 weer en wind trotseert. De harp of lier in het ringontwerp was voor deze speciale gelegenheid bezet met een briljant. Ook deze ring werd ontworpen en uitgevoerd door Jaap de Vries uit Amsterdam. De ring is jaren geleden uit het bezit van Willem Duys gestolen en niet meer tevoorschijn gekomen.

In 1979 mocht Willem Duys de andere harp in ontvangst nemen. Deze *Gouden Harp*, de prijs voor de Nederlandse lichte muziek, wordt sinds 1962 uitgereikt door de Stichting Buma Cultuur.

Dag, dag, heerlijke lach (Tros)

André van Duin,
Frans van Dusschoten

De André van Duinrevue uit 1974 is zowel in het theater als op televisie een groot succes. De sketches van doldwaze en komische situaties met de meest uiteenlopende typetjes worden afgewisseld met liedjes als *De banaan*, *De camping* en *De elektricien*. Het lied *De tamme boerenzoon* uit de revue bereikt de tweede plaats in de Top-40.

Naast komiek André van Duin, een groot bewonderaar van de legendarische komieken Stan Laurel en Oliver Hardy, staat aangever Frans van Dusschoten. De andere vaste medewerkers in de revue zijn Corrie van Gorp, Donald Jones en Carry Tefsen, Willeke Alberti, Ria Valk en The Robert Kaesen Dancers.

De revue is uitgebracht op dvd.

Het was mijn eerste contact met *TeleVizier*. Hoofdredacteur Rein van Rooij vroeg telefonisch of het mogelijk was om binnen korte tijd een aparte Gouden Ring te maken.

Ja, dat kan... Wel binnen zes weken klaar en het is de Gouden TeleVizier-Ring. Kunnen er misschien binnen enkele dagen ideeën gereed zijn? Tijdens mijn bezoek met de map schetsontwerpen van de ring werd mij alleen gevraagd of er misschien iets van een televisiescherm in het ontwerp kon worden opgenomen. Het is de enige maal dat Rein van Rooij een verzoek heeft gedaan over een onderdeel in de vormgeving van de ring.

Na enkele dagen belde de redactie of ze die middag een kleurentekening van het ontwerp konden ophalen. Het was voor de voorpagina van *TeleVizier*. Die hectische momenten zijn tot op heden gebleven!

André van Duin en Frans van Dusschoten konden op korte termijn een bezoek aan m'n atelier brengen om de ringontwerpen te bekijken. André van Duin koos het trofeeontwerp. 'Voor boven op de televisie, want ik zal de ring niet gaan dragen', Frans van Dusschoten was gevangen door het ontwerp dat vanuit een theaterdecor was getekend.

TeleVizier nr. 22, 22.05.1975, cover.

De uitreiking in het Marriott-Hotel te Amsterdam werd een plezierige bijeenkomst waar André van Duin en Frans van Dusschoten op hilarische wijze de elitaire houding van de pers op de hak namen. Op een rol toiletpapier waren alle nogal negatieve en kritische commentaren aangebracht die met het afrollen konden verdwijnen naar de juiste plek. Het was een variant op de manier waarop de eerste kritieken op de Cobra-tentoonstelling werden behandeld. In 1949 stond schilder en dichter Christian Dotremont (1922-1979) met een stofzuiger voor de ingang van het Stedelijk Museum, waar hij ten overstaan van de pers de krantenkritieken opzooog.

Voor mij was het spannendste moment toen de ring van André van Duin tijdens de uitreiking met een reuzenzwaai door de zaal vloog, regelrecht richting fotografen. De winnaar was vergeten dat de gouden ringtrofee op een sokkel staat om hem toch zo nu en dan te kunnen dragen.

De Gouden TeleVizier-Ring 1975 voor André van Duin heb ik uitgevoerd in structurentechniek met staaf-bolvormen als accenten naast de in een televisiescherm geslepen citrien.

Onder de steen is op de zetplaat de gravure 'TeleVizier-Ring 1975' aangebracht. Het uitbundige van de structurentechniek past bij het verzoek van André van Duin om de ring de uitstraling van een trofee te geven.

Het theater waar André van Duin zijn uitdagende en uitbundige talent uitstraalt en het middelpunt van de revueglamour is, werd geaccentueerd door in de ring de schittering van een kleurbriljant te laten stralen.

De Gouden TeleVizier-Ring 1975 voor Frans van Dusschoten, als aangever in de revues de vertegenwoordiger van het kalme type, geeft op rustieke wijze een verwijzing naar de showelementen.

De strakke lijnen vormen de draperie van het theaterdoek, rond een groene toermalijn met op de bodem van de zetting een gravure. Ook in deze ring heb ik een kleurbriljant gezet om de glamour van het theater en de revue te accentueren.

Geen ring uitgereikt

Ik was alweer aan het denken over een nieuw ringontwerp toen de redactie mij belde dat er geen ring zou worden uitgereikt. Even dacht ik dat de samenwerking wel van erg korte duur was geweest, maar dat lag anders. Op de redactie van *TeleVizier* ontdekte men, na een tip, dat een groot aantal stembiljetten met valse handtekeningen was ingezonden. In 1976 was de Gouden TeleVizier-Ring zo'n belangrijke prijs geworden dat de geringste smet op deze Prijs van de Kijker moest worden vermeden. Hoofdredacteur Rein van Rooij nam daarom een voor hem dramatische beslissing de ring in 1976 niet uit te reiken.

In een interview met journalist Willem Pekelder* vertelt Rein van Rooij dat medewerkers rond de *Wie-kent-kwis* met presentator Fred Oster een groot aantal stembiljetten hadden ingevuld om de stemming te beïnvloeden. Het was jammer, want zonder deze actie zou het programma met gemak hebben gewonnen. Verder zegt Van Rooij: *'Ik denk dat Fred Oster persoonlijk niets te verwijten was.'*

Fred Oster werd door het besluit de ring niet uit te reiken, pijnlijk geraakt. De media sprongen gretig op het onderwerp in, waardoor Fred Oster ten onrechte in een sfeer van negatieve publiciteit raakte.

De Gouden TeleVizier-Ring uitreiking 1978: Fred Oster, Warry van Kampen en Joop van den Ende.

TeleVizier organiseerde dat jaar in plaats van de ringuitreiking een groot feest in het Okurahotel in Amsterdam dat in het teken stond van het 25-jarig bestaan van de Nederlandse televisie. Fred Oster was daar aanwezig, evenals op de ringuitreiking van 1978 aan regisseur Willy van Hemert. Daarna was de confrontatie met het onderwerp *TeleVizier* toch te pijnlijk geworden en is de succesvolle regisseur, producent en presentator niet meer op een galafeest van de Gouden TeleVizier-Ring geweest.

De *Wie-kent-kwis* was voor miljoenen kijkers het hoogtepunt van het weekend. In de quiz namen pasgetrouwde koppels, waarvan de supporters op de tribune zaten, het tegen elkaar op. Als een koppel afviel, kreeg de aanhang een gadget dat in de week daarvoor door het *Wie-kent-kwis* team was uitgezocht.

Hoogtepunt was de marmottenbak waar deelnemers een cavia moesten kiezen met namen van BN'ers als Vanessa, Jos Brink, Mies Bouwman en André van Duin. De cavia moest naar een rij poortjes lopen waarboven een bepaald geldbedrag stond. Meestal begrepen de cavia's het niet en was er geen beweging in te krijgen. Of ze liepen vlak voor de poortjes terug tot grote hilariteit van de kijkers.

In 2009 dingt het programma mee in de verkiezing van het beste Avro-programma van de afgelopen vijftig jaar.

* Willem Pekelder, *In de ban van De Ring*, & Antoinette Scheulderman. 'Ik had er recht op, maar ben gewoon te kakken gezet', *Algemeen Dagblad* dd. 12.10.2001, blz. 13.

Oudejaarsconference (Vara)
Wim Kan

De ring voor 1977 bleek een grote verrassing. Wim Kan veroverde de meeste stemmen voor zijn beroemde oudejaarsconference. Zijn uitspraak: *'Het heerlijkste is levenslang tweede te zijn... Dan hou je zo'n prachtig uitzicht op de eerste plaats'* werd achterhaald.

Als Wim Kan de Gouden TeleVizier-Ring in ontvangst mag nemen voor zijn oudejaarsconference *Waar gaan we in het nieuwe jaar naar toe?* heeft hij al een serie conferences op zijn naam staan. In 1954 maakt hij zijn eerste conference voor de Vara-radio en wordt daarmee de 'uitvinder' van het genre. Zijn politieke conferences groeien uit tot een nationale gebeurtenis.

Vlijmscherp en humorvol haalt hij politici uit hun ivoren toren en zet ze neer als gewone burgers, wat tot die tijd ondenkbaar was. In 1973 wordt Kans conference voor het eerst op televisie uitgezonden. De uitzending van *Zuinig over de drempel* breekt alle records van kijkdichtheid en waardering. Als altijd begeleid door zijn vaste pianist Ru van Veen en met zijn vrouw Corry Vonk aan zijn zijde.

Hoewel de kritiek op politici door Wim Kan niet mals was, hoopten ze bijna allemaal in Kans conference genoemd te worden.

De grote cabaretier Wim Kan stelde enkele summiere voorwaarden voor het aanvaarden van de ring. Een groot galafeest rond zijn persoon wees hij resoluut van de hand. In besloten kring overhandigde hoofdredacteur Rein van Rooij hem de Gouden TeleVizier-Ring.

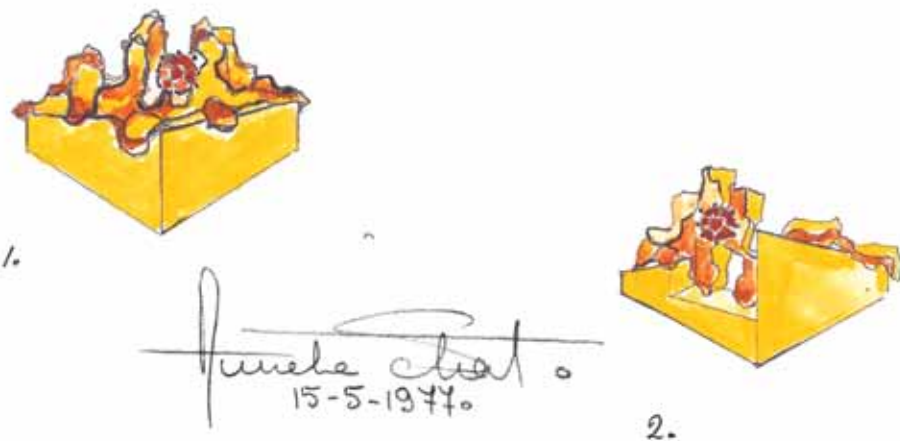
De voorstellingen zijn uitgebracht op dvd.

Wim Kan en Corry Vonk op het kantoor van TeleVizier in 1979.

Het was voor mij een lastige TeleVizier-Ring-opdracht. Wim Kan wilde onder geen beding de ringmaat laten nemen of op een andere manier aan de ringvoorbereiding meewerken. Ik wist hierdoor dat het bij voorbaat een lastige opgave was om voor een persoonlijkheid als Wim Kan een gouden ring met uitstraling te maken. De idee van een publieksprijs, een award, lag dwars op de belevingswereld van de cabaretier.

Samen met Rein van Rooij heb ik een keuze uit de ringschetsontwerpen gemaakt. Daarna heb ik zo veel mogelijk televisiebeelden, filmfragmenten en foto's bestudeerd om de ringmaat van Wim Kan te schatten. Bij de uitreiking bleek de ring perfect te passen en bleek hij zeer ingenomen met de Gouden TeleVizier-Ring.

De Gouden TeleVizier-Ring 1977 bestaat uit een krachtig glad vlak vanuit de ring omhooggebracht en een wilde, structuurvolle vormengroep. In contrast hangend met het glanzende vlak waarop de tekst is gegraveerd. Om het matte en glanzende effect optimaal te versterken heb ik een champagnegetinte kleurbriljant met een naar binnen gerichte schittering toegepast.

Dagboek van een herdershond (KRO)
Willy van Hemert

Dagboek van een herdershond is de bewerking van het boek *Kroniek eener parochie* van Jacques Schreurs. De KRO zond de zestiendelige serie uit tussen 16 januari 1978 en 29 januari 1980.

In 1914 beheerst een kleine groep notabelen het landbouwdorp Geleen. Een jonge kapelaan met goede bedoelingen jaagt veel mensen tegen zich in het harnas. De conservatieve pastoor voelt zich de herder van de kudde en zijn kapelaan is de herdershond. De kapelaan laat zich leiden door een onzichtbare engelbewaarder met wie hij vaak in conflict komt. Het geheel is doorspekt met komische situaties.

Met o.a. Jo De Meyere als de jonge, naïeve, fietsende *kapelaan Erik Odekerke*, Ko van Dijk als *berenboer Nicolaas Bonte* en Bob Storm als *pastoor Bonhomme*, een conservatieve levensgenieter.

De Gouden TeleVizier-Ring 1978 werd toegekend aan regisseur Willy van Hemert.

Ik wilde op een subtiële manier het religieuze element aanstippen door een paars amethistkristal, afkomstig uit Minas Gerais, in de ontwerpen op te nemen. Paars is het symbool voor de bisschopsring, waarin oorspronkelijk een rode robijn werd geplaatst. In later eeuwen werd die vervangen door amethist, de steen tegen dronkenschap.

Willy van Hemert was een zeer gelukkige bezoeker van mijn atelier. Hij kon zich helemaal vinden in de ontwerpen en de kleine kwinkslag met de amethist beloonde Van Hemert spontaan door enkele Gregoriaanse gezangen te vertolken. De galerie aan de Spiegelgracht werd op dat moment gedompeld in de sfeer van een kathedraal. *'Als misdienaar met overgave gedaan en nooit verleerd!'*, gaf de winnaar als commentaar.

De serie is uitgebracht op dvd.

Jo De Meyere als kapelaan Erik Odekerke en Ko van Dijk als herenboer Nicolaas Bonte.

Voor het ringontwerp heb ik mij laten inspireren door de persoonlijkheid van regisseur Van Hemert. Een brede massieve basisband waarover een omsluitende strakke lijn is aangebracht, symbolisch voor zijn doelgerichtheid en krachtig handelen. Uitmondend in een structuurvolle soepele golfbeweging van warme menselijkheid, emotie en genegenheid. Menssilhouetten op de zijranden verbeelden een intens geboeid kijkerspubliek, verbonden met de resultaten van een geliefd regisseur. De schittering van een perfecte briljant staat voor een bruisend en vitaal contrast.

Het etui voor de ring was voorzien van een afbeelding uit Eijsden, waar de buitenopnamen van de serie plaatsvonden. De afbeelding is op de traditionele manier met een cliché op paarse stof gedrukt.

Avro's Puzzeluur (Avro)
Jos Brink

Het programma *Avro's Puzzeluur* werd uitgezonden van 1978 tot 1985 en bestond uit driemaal twee kandidaten die allerlei soorten (kruis)woord-puzzels oplosten.

Puzzeluur werd door de presentatie van Jos Brink bijna een parodie op een quiz. Hij hield zich zelden aan de spelregels en maakte er een cabareteske quiz van. De critici konden de nauwelijks serieuze aanpak van het programma niet echt waarderen. Niettemin waren de kijkcijfers van *Puzzeluur* ongelooflijk hoog.

Met zijn presentatie van *Alstublieft, Majesteit* ter viering van de zeventigste verjaardag van koningin Juliana, maakte hij televisiegeschiedenis toen hij zei: *'Majesteit, we hebben een volle bak, wat fijn dat u een kaartje hebt kunnen krijgen.'* Terwijl hij de jarige koningin een bos bloemen overhandigde, gaf hij Hare Majesteit bovendien een spontane kus op de wang.

Deze actie en doordat Jos Brink het protocol aan zijn laars lapte, maakte het programma met bijna zes miljoen kijkers het best bekeken programma van dat kwartaal.

Een dag na dit overweldigende succes werd bekend dat Jos Brink voor *Avro's Puzzeluur* de Gouden TeleVizier-Ring had gewonnen.

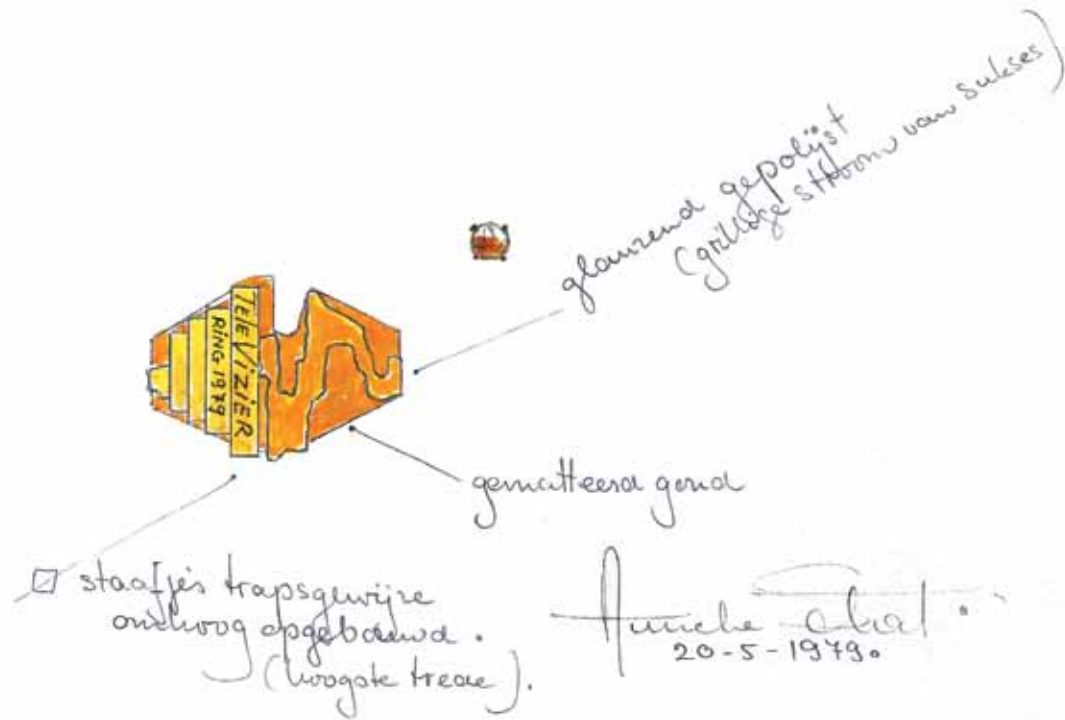

Het was maar enkele minuten op de fiets om bij de winnaar langs te gaan om de schetsontwerpen te bespreken en zijn ringmaat te nemen. Jos Brink was razend druk en kon eigenlijk onmogelijk tijd vrijmaken. Voor het bijzondere idee van de publieksprijs verschoof hij enkele afspraken om een halfuur te kunnen discussiëren over de ringontwerpen. Het liep anders. Toen de winnaar begreep dat het ontwerp speciaal voor hem gemaakt werd en er een keuze uit enkele ontwerpen gemaakt moest worden, volgde een intensieve en geanimeerde bespreking. Buiten goot het van de regen en binnen slonk het schoteltje met chocoladekoekjes. Na twee uur verliet ik de woning van Jos, die direct in de telefoon kroop om nog 'iets' van zijn dagschema te herstellen.

Wim Kan wilde graag de ring aan Jos Brink uitreiken, maar zonder galafeest of een zaal vol publiek. Om die reden vond de uitreiking plaats in de intimiteit van het redactiekantoor van *TeleVizier*.

Avro's Puzzeluur is uitgebracht op dvd.

Ontwerp TeleVizier Ring 1979. Jos Brink.

De Gouden TeleVizier-Ring 1979 heb ik opgebouwd uit een oplopende stapeling van staafvormen, die de weg naar het podium symboliseren. Ertegenover ligt een vlakkenveld met grillige abstracte silhouetvormen. Deze staan voor de lastige en onvoorspelbare weg die iedere podiumkunstenaar moet volgen op weg naar erkenning. Een briljant brengt de beide grillige kanten van de weg samen als een stralend symbool van succes.

Televisieshow Martine Bijl (Tros)

Martine Bijl

Martine Bijl verwierf de Gouden TeleVizier-Ring voor haar televisieshow. Haar carrière als zangeres was al flink op stoom toen ze haar kwaliteiten als actrice, schrijfster en cabaretière begon te benutten. Martine Bijl ontpopte zich als een geboren comédienne in haar rol als 'tv-verslaggeefster Agnes de Boer'. In haar televisieshow zong zij duetten met bekende sterren als Juliette Gréco, Sylvain Poons, Frida Boccara, Marco Bakker en Leen Jongewaard.

De show bevatte sketches die diepe indruk maakten, zoals *Burenruzie*, *Het kerstdiner*, *De telefonische hulpdienst*, *Ik word nooit meer nummer één*, en vele, vele andere. Als panellid in *Wie van de drie* (Avro) onder leiding van Herman Emmink, was zij samen met Albert Mol jarenlang spraakmakend. Behalve op televisie was Martine Bijl actief in het theater (1985-1991) met gastoptredens van onder anderen Willem Ruis, Albert Mol, Jules de Corte en Rijk de Gooijer.

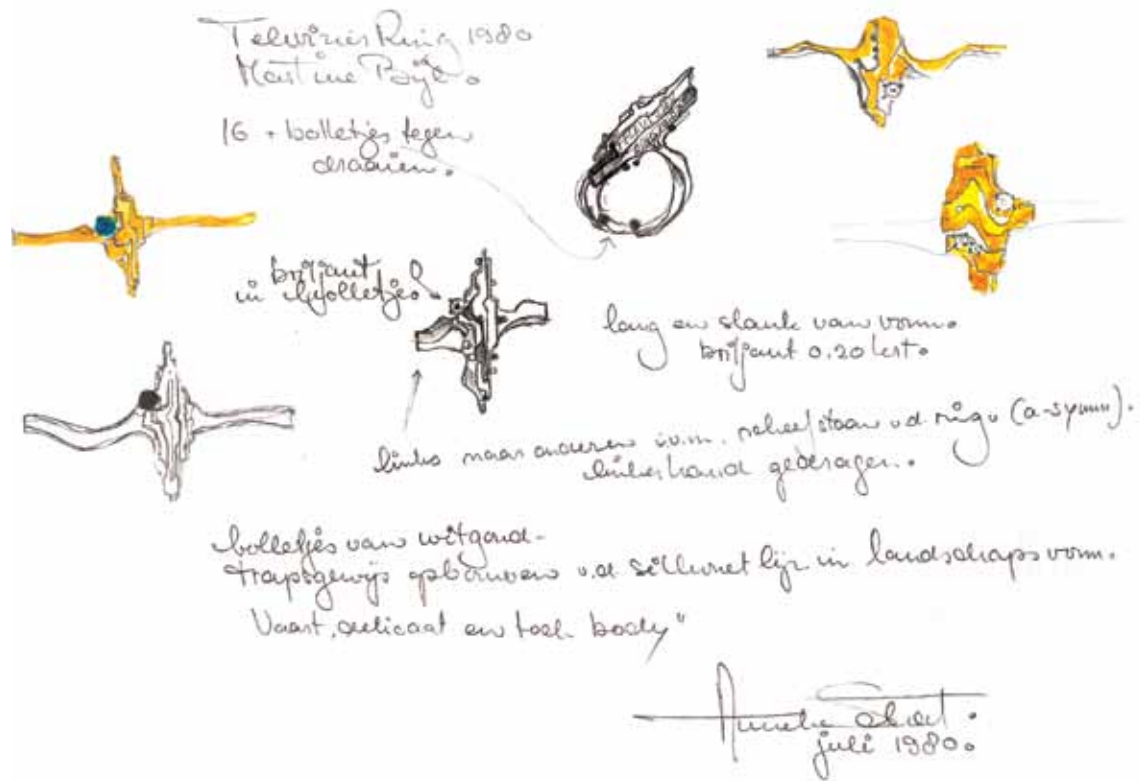
Op televisie speelde zij met verve in de comedy *Het zonnetje in huis* (1993-2003), samen met John Kraaykamp en John Kraaykamp jr.

Martine Bijl vertaalde bovendien musicalteksten zoals *Aida*, *The Lion King*, *The Wizard of Oz*, *Tarzan* en *Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat*.

Hoofdredacteur Rein van Rooij, Anneke & Rudolph Schat en Martine Bijl.

Willeke Alberti, Martine Bijl en op de achtergrond Kick Stokhuyzen.

De Gouden TeleVizier-Ring 1980 voor Martine Bijl heb ik in nauw overleg met haar ontworpen. Het uitgangspunt van een award-ring sprak Martine Bijl niet erg aan. Zij hoopte meer op een draagbare ring zonder zich zorgen te hoeven maken over een té opvallende uitstraling. In tegenstelling tot het verzoek voor een meer conventionele draagbare ring is het uitgangspunt van de TeleVizier-redactie om de Gouden TeleVizier-Ring een kunstenaarsring te laten zijn en door een aparte vormgeving het unieke van de prijs tot uitdrukking te brengen. Het kwam tot een mild compromis. Ik maakte een delicaat ontwerp met vaart en body.

Met de trapsgewijze opbouw van silhouetvlakken en een verscheidenheid aan bolvormen over en langs het ringontwerp, is er een ingetogen maar toch uitbundige ring op een klein oppervlak ontstaan. Door de golvende vorm asymmetrisch op de bewerkte ringband te zetten, ontstaat spanning tijdens het dragen van de ring. De briljant is een fonkelend en bruisend accent op de ring.

De Gouden TeleVizier-Ring 1981 *De fabriek.*

De fabriek (Tros)
 Pleuni Touw,
 Rudi Falkenhagen,
 Joop van den Ende,
 Andrew Wilson,
 Hans Keuls

De serie, uitgezonden in 1981 en 1982, speelt rond Dries Rustenburg, directeur van een suikerfabriek. De fabriek is door de vader van zijn vrouw Mary samen met een bietenboer opgericht. In het verhaal gaat het de suikerindustrie slecht en wil een groot suikerconcern onder leiding van Johan Campers de fabriek overnemen.

Dries Rustenburg wil de fabriek koste wat kost behouden, maar hij weet niet dat zijn voorzitter van het bestuur, André Hageman, onder een hoedje speelt met Johan Campers, die de fabriek in handen wil krijgen.

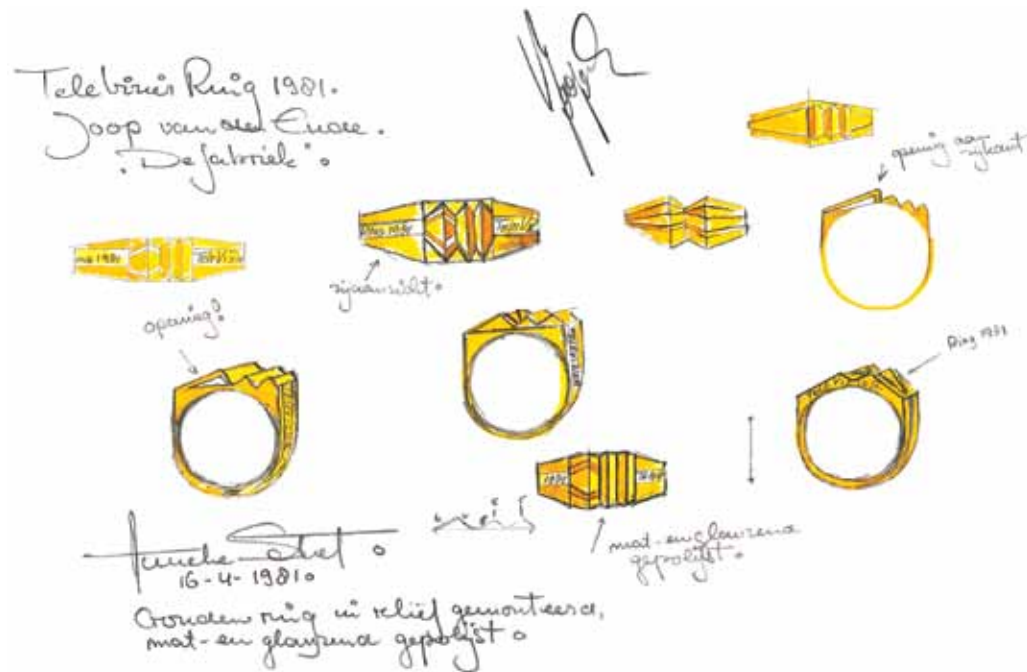
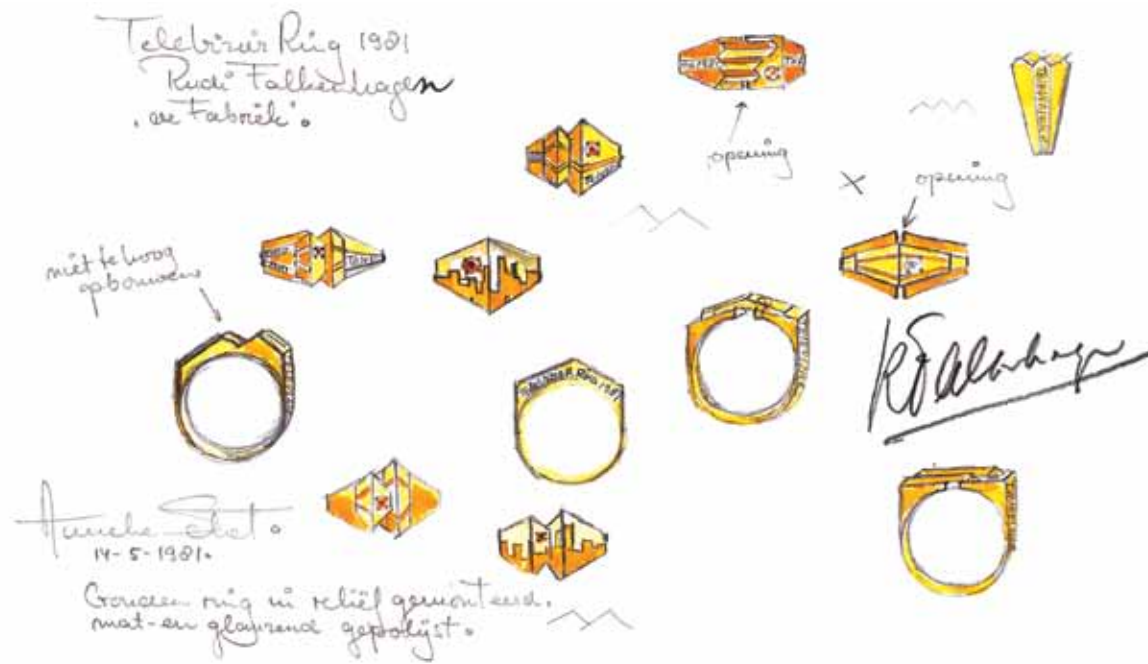
De CSM-suikerfabriek in Halfweg fungeerde als decor van de serie.

De serie is uitgebracht op dvd.

Rudi Falkenhagen, Pleuni Touw en mr. Chris van Veen (voorzitter van het VNO, die de ringen uitreikte).

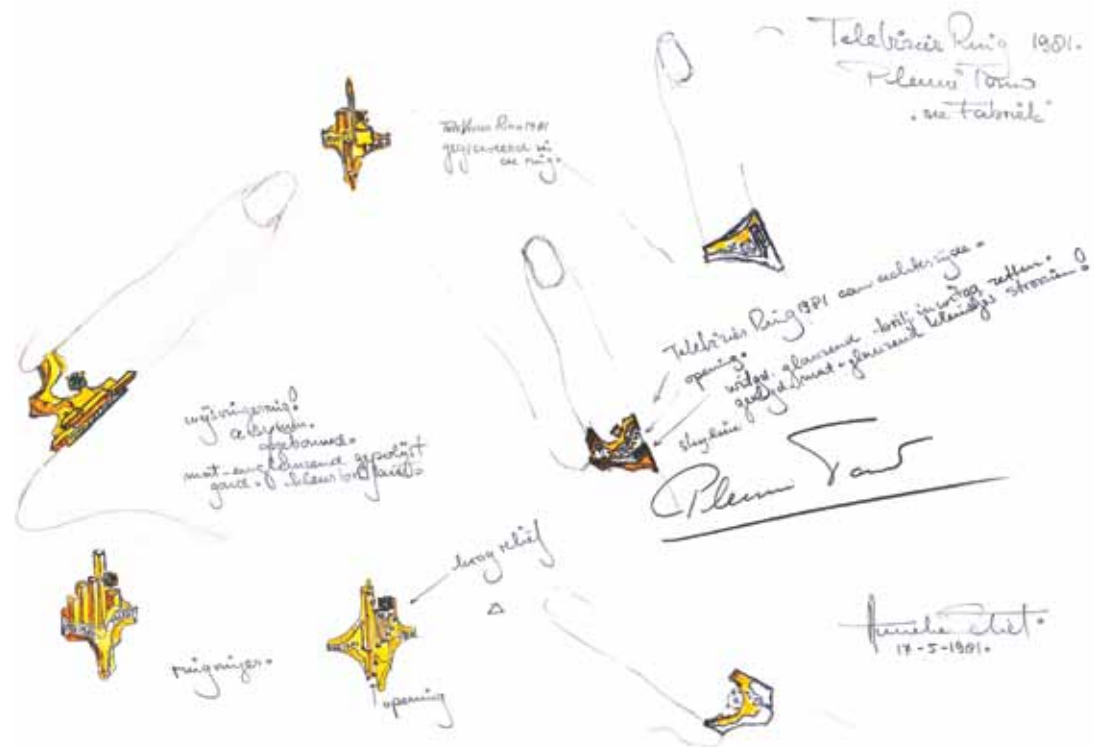
De Gouden TeleVizier-Ring voor *De fabriek* werd een spannende opdracht. Er werden vijf verschillende ringen gevraagd, alle geënt op het winnende programma en toch met een individuele benadering voor iedere winnaar van het uitverkoren team. Als uitgangspunt heb ik een horizonlijn van fabrieksdaken ontworpen.

Acteur Rudi Falkenhagen ontving een ring waarin ik minutieus een zwevend tableau heb uitgewerkt, waarvan de ongebondenheid wordt versterkt door een uitwaaiëring van lichtreflecties die vanuit een bronsbruine kleurbriljant de ruimte instralen. Aan de bovenzijde is de ring opgehouden en via een gepolijst lijnenspel met het boventableau verbonden.

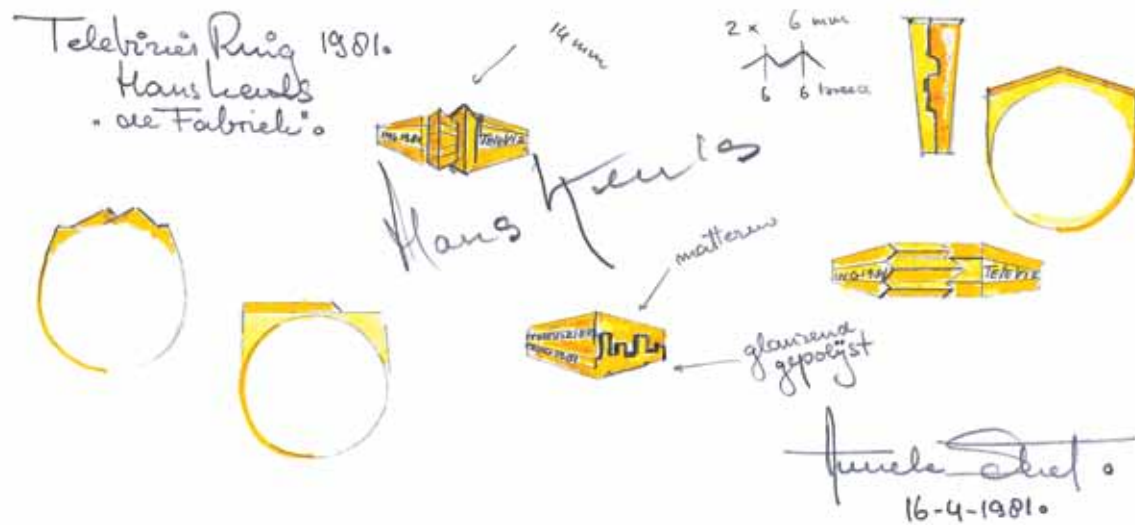
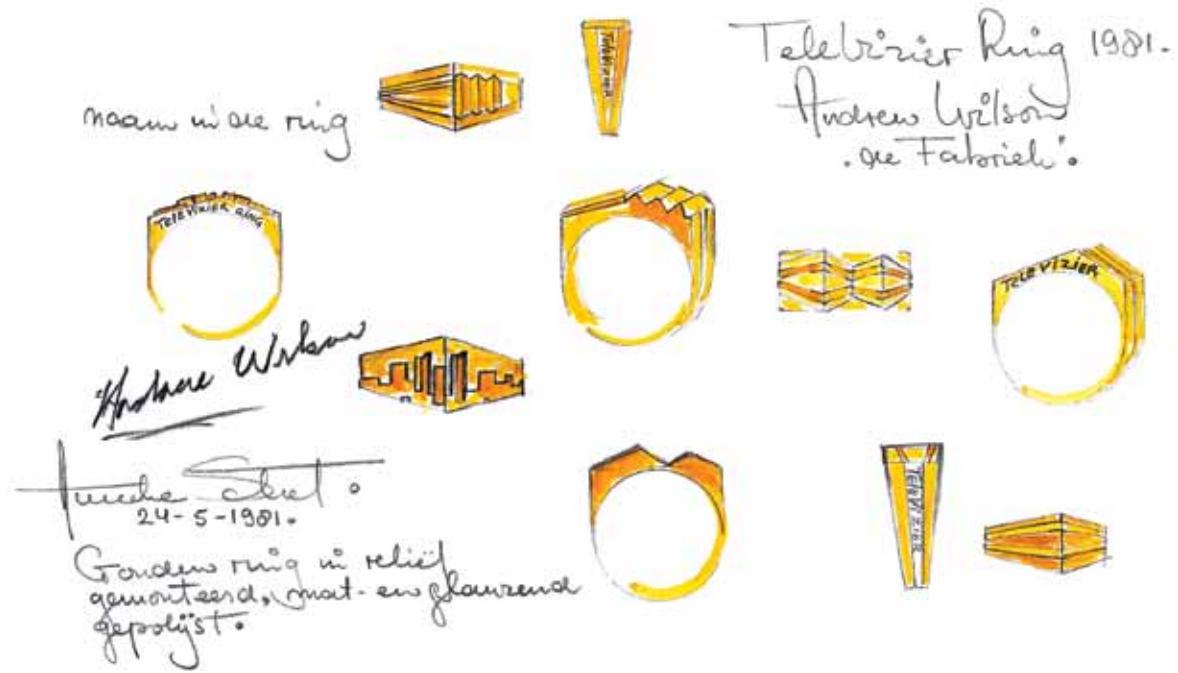
Met het bespreken van de ring op de Spiegelgracht toonde Rudi Falkenhagen zich blij verrast met de ring en wist hem naar waarde te schatten. 'Deze publieksprijs kan ik maar één keer veroveren en mag ik later als een "ouwe knar" nog jaren in Portugal doorbrengen, dan ben ik toch maar de acteur die DE Ring in de wacht gesleept heeft!'

Voor producent Joop van den Ende heb ik een ring ontworpen waarvan de basis strak en uitdagend is en in evenwicht gebracht door een open vlak bij het bovenmotief. Dit is zowel een verwijzing naar het decor van deze succesvolle productie, als naar de drager van de ring. De strakke basislijn over de ring tempert de asymmetrische vorm en geeft hem kracht en balans.

Actrice Pleuni Touw heeft een in wit- en geelgoud uitgevoerde pinkring die ik in het middengedeelte heb opengelaten, zodat de huid in het dragen meespeelt. Vanuit een beweeglijke opzet van de basising is hieroverheen een flitsende witgouden lijn aangebracht. En in contrast met enkele staaflijnen als strak element die staan voor een miniatuurritmiek en die de skyline van *De fabriek* symboliseren. Vijf verschillende kleurbriljanten verspreiden een diepe fonkeling over het ontwerp.

Met regisseur Andrew Wilson bleek het onmogelijk een afspraak te maken. Uiteindelijk zijn de schetsontwerpen besproken op de set, even tussendoor, met de camera in werkstand en de schijnwerpers volop op de scène gericht.

De keuze bleek voor Andrew Wilson niet moeilijk, want hij kon zich zeer vinden in het idee van een ring waarin een open ruimtelijk facet is uitgewerkt, met op de zijkant een subtiel gravure van Griekse dramamaskers. Over het bovenvlak van de ring is een uitbeelding van een skyline aangebracht om de actie van de productie te symboliseren.

De ring voor schrijver Hans Keuls is een mengeling van invalshoeken waarmee als het ware de verschillende karakters van het stuk zijn weergegeven, ieder met zijn eigen plaats en uitstraling. De matte en glanzende vlakken accentueren de openheid van dit ontwerp.

Mensen zoals jij en ik (Avro)
Kees Brusse

Van 1981 tot 1985 zond de Avro de Nederlandse serie *Mensen zoals jij en ik* uit. De serie werd gemaakt door Rob Herzet naar verhalen van Herbert Reinecker, die zijn sporen verdiende met onder andere de immens populaire Duitse politierserie *Derrick*. De 32 korte verhalen werden als drieluik uitgezonden, wat toen helemaal nieuw was voor televisie. Rasverteller Kees Brusse vertolkte de hoofdrol in elke aflevering zo fenomenaal dat hij hiervoor de Gouden TeleVizier-Ring 1982 in ontvangst mocht nemen. Zo moest hij als directeur van een bedrijf een geliefde medewerker ontslaan (een rol van Piet Bambergen). In een ander verhaal was Kees Brusse een trambestuurder die zich het lot aantrekt van een rondzwervend meisje. Hij kroop in de figuur van een gepensioneerde gokker, een trouwgetuige, een goedwillende buurman, een politieagent en een inbreker.

Kees Brusse bracht met zijn natuurlijke manier van acteren en het timbre van zijn stem de kijker in de ban van de serie. Als tegenspelers waren bijna alle grote acteurs in de serie vertegenwoordigd. Zo passeerden Gerard Cox, Jeroen Krabbé, Ellen Vogel, Huub Stapel en Willeke Alberti de revue, net als Sylvia de Leur, Pieter Lutz, Joop Doderer, Willeke van Ammelrooy en Anne Wil Blankers. De muziek in de serie is van componist Ruud Bos. Het was in die jaren een van de succesvolste series op de Nederlandse televisie.

Mensen zoals jij en ik eindigde in 1982 op de eerste plaats, op de voet gevolgd door *Babbelonië* en *Ja, natuurlijk*. Het was voor de derde maal dat *Ja, natuurlijk* zich bij de drie best gewaardeerde programma's mocht scharen. Vanaf 1976 is deze natuurquiz enorm populair. Met maandelijkse kijkcijfers van 3,5 miljoen kijkers en een waardering van 8,2 mag presentator Kick Stokhuyzen zich het boegbeeld van de NCRV noemen.

De quiz was een afwisseling van natuurfilmpjes en vragen over dieren die in de studio aanwezig waren. Vaste gast was Anton van Hooff (1937-2004), directeur van Burgers Zoo te Arnhem. Hij richtte dit dierenpark op een heel vernieuwende manier in, waardoor het zich het eerste safaripark van Europa mocht noemen.

Tijdens de uitreiking van de ring stipte Simon Carmiggelt de gave van Kees Brusse aan om met een enorme beheersing van zijn spanningen en emoties schijnbaar moeiteloos karakters uit te kunnen beelden.

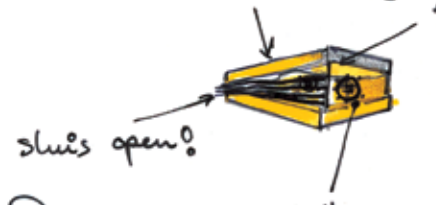
De serie is uitgebracht op dvd.

Wat het beheersen van emoties betreft was deze ringuitreiking wel erg speciaal. Rudolph en ik hadden nog maar net in de zaal plaatsgenomen toen Karel Prior naar me toe kwam en langs zijn neus weg vroeg: 'Och Anneke, als jij straks de ring even uitreikt aan Kees Brusse, want er is een voorfilm die verwarring over de maker kan wekken.' M'n hart klopte prompt als een locomotief, een woord over mijn lippen krijgen was de eerste minuten niet mogelijk. En er moest binnen een tiental minuten nog een zinnige tekst worden gemaakt, die er 'perfect' uit moest komen, voor een zaal met de crème de la crème van radio- en televisieland. Het is gelukt, van het bedanken van Kees Brusse, het applaus, de camera's en de flitslichten kan ik me niets meer herinneren.

Ontwerp: Televisier Ring 1982: Kees Brusse.

balke
glauzenol gepolijst
eventueel kleurbrijant
verschijft. (Groel of beige/bruin).

firste stat.
jun. '82.

Ringmaat:
± Breedte:
hoogte:

Het talent van Kees Brusse is gesymboliseerd in de ring door een serie vlakken te solderen die in een golfbeweging zijn uitgewerkt. Het geeft het doorstromen weer van een grote verscheidenheid aan karakters die Kees Brusse voor zijn publiek speelde.

Op het aangrenzende vlak verbeeldt een kleurbrijant de uitstraling van zijn creaties. Twee staven zijn als zwevende lijnen langs de ringband gesoldeerd om het geheel samen te voegen.

De weg (KRO)
Willy van Hemert,
Warry van Kampen

De dramaserie *De weg* werd uitgezonden van 10 januari tot 28 maart 1983 en gaat over het gezin van wegenbouwer Frans van Steenderen. Zijn vrouw Janny gaat er na de scheiding met 'ome Thijs' vandoor naar Australië en laat haar zoon Arie achter.

Het botert niet tussen vader en zoon en de spanningen lopen zo hoog op dat Arie naar een internaat wordt gestuurd. Daar ontmoet hij zijn eerste liefde. Als Janny terugkeert naar Nederland en haar relatie met Frans van Steenderen oppakt, heeft Arie het daar heel moeilijk mee.

Voor de omroepen en in het bijzonder voor de KRO liggen in die jaren de thema's echtscheiding en homoseksualiteit nog zeer gevoelig. In de serie worden de rollen door acteurs en actrices gespeeld die behalve op televisie vooral actief zijn in het theater, zoals André van den Heuvel als *Frans van Steenderen*, Anne Wil Blankers als zijn vrouw *Janny* en Sjoerd Pleijsier als zoon *Arie*. Met deze rol brak Pleijsier door als acteur. Ine Veen speelde mevrouw *Van Swaay*, Jeanne Verstraete was *Hilletje van Steenderen* en Kitty Janssen was *Marie Zeegers-Vos*. Verder werkten Jan Retèl, Teddy Schaank en Jan Teulings mee.

Hiervoor mochten regisseur Willy van Hemert en KRO's hoofd Drama Warry van Kampen een Gouden TeleVizier-Ring in ontvangst nemen. Hoofdrolspeelster Anne Wil Blankers deed haar naam eer aan door op de uitreiking met een perfecte taalbeheersing de omschrijving van de ringen te declameren. Voor Willy van Hemert was het binnen korte tijd zijn tweede Gouden TeleVizier-Ring en daarmee een bijzondere erkenning van het publiek. Tijdens de uitreiking hield hij zijn emoties maar nauwelijks in bedwang.

De serie is uitgebracht op dvd.

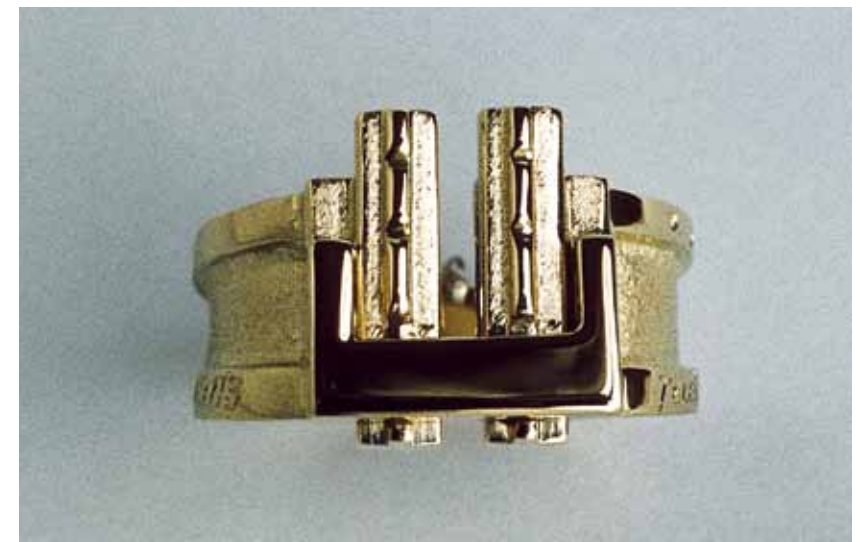
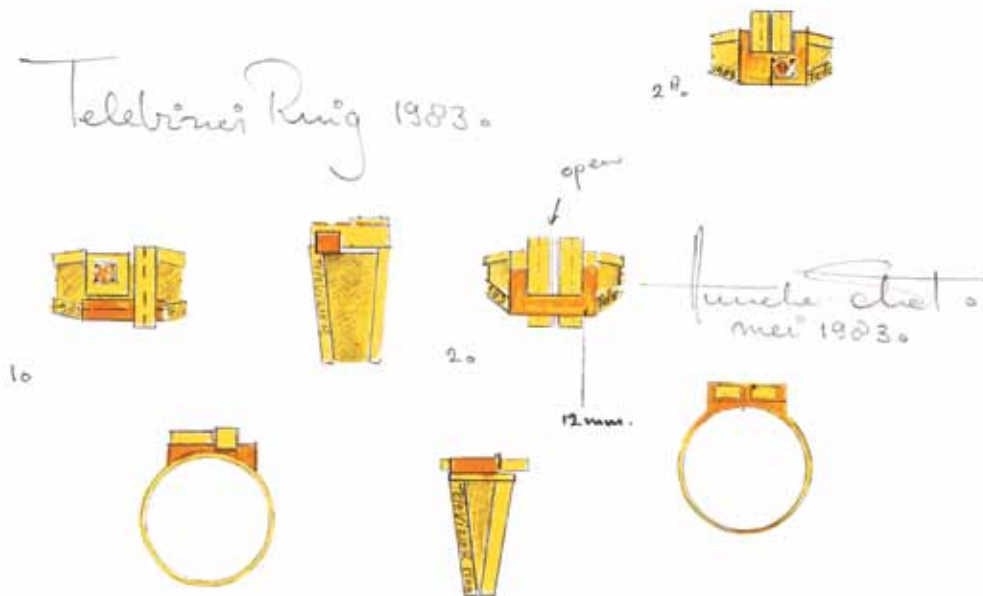
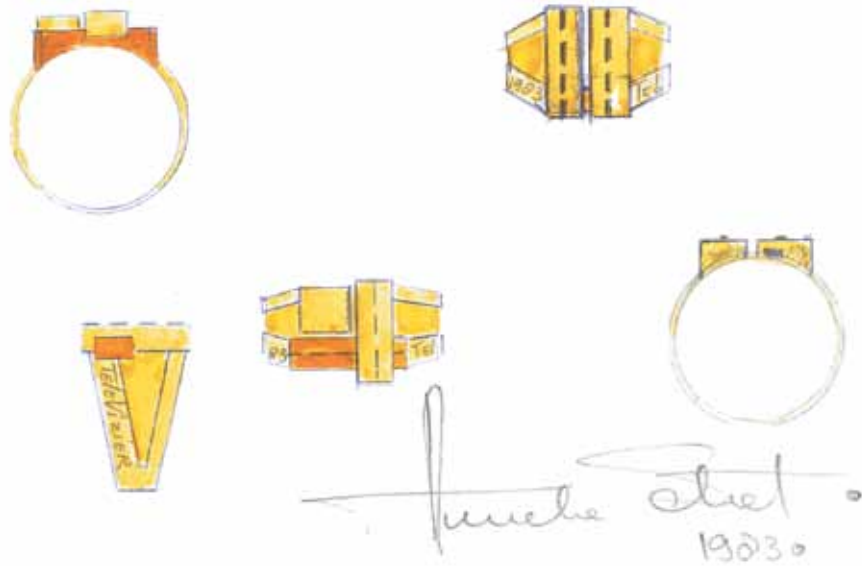
Hoofdredacteur Rein van Rooij.

Ringschetsen bekijken met Willy van Hemert.

Hoofd Drama KRO Warry van Kampen.

Willy van Hemert koos een ontwerp dat ik met enkele krachtige basisvormen heb uitgewerkt. Door de uitsnijding van een gedeelte van een autobaan is niet 'de weg' uitgebeeld maar 'op weg'. De ring is over grote gedeelten gematteerd om een ingetogen uitstraling te behouden, maar ik heb het ritme van de wegmarkeringen hoogglans gepolijst om de trefzekere en flitsende beeldingskracht van de winnaar te symboliseren. Gescheiden wegdekken op verhoogd niveau accentueren de eenzame hoogte waarop Willy van Hemert uiterst bekwaam zijn producties realiseert.

Het ontwerp waarvoor Warry van Kampen koos, bevat gematteerde en glanzende vlakken die een doorlopend bewegingseffect veroorzaken.

Het massieve vlak van de ring accentueert het flitsende van 'de weg'lijnen. Dit 'viaduct over de weg' symboliseert het werkterrein van de winnaar. Een gebied dat grotendeels aan het oog van de toeschouwer is onttrokken en waar Warry van Kampen als een stuwende kracht in de schaduw functioneert, naar buiten treedt als een overbruggende factor voor een verscheidenheid aan disciplines.

Hand and Eye (CBC)
Katherine Smalley

In 1982 bezocht Katherine Smalley, producer bij het Canadese televisiestation CBC m'n atelier en stelde mij 1001 vragen. Zij was voor het programma *Hand and Eye* wereldwijd op zoek naar kunstenaars die op een individuele en unieke manier in hun metier bezig zijn.

De opnames zijn gemaakt in Toronto op het atelier van mijn Canadese collega Ann Barros en ik vond het buitengewoon lastig om onder een batterij van schijnwerpers te solderen. Het materiaal moet roodgloeiend zijn, wil het hechten. Onder het felle licht waren de kleurnuances nauwelijks zichtbaar waardoor het risico bestond dat het gehele werkstuk zou wegsmelten. *All that Glistens* uit de serie *Hand and Eye* is als documentaire in New York met een Gold Medal bekroond en in vele landen uitgezonden. Het was even wennen dat met de post kaarten en brieven uit verschillende landen kwamen van mensen die de serie hadden gezien. In Nederland wisselde de CBC producties uit met Ikon; deze omroep heeft de zevendelige serie echter niet uitgezonden.

De muziek van *Hand and Eye* werd gecomponeerd door Harry Freedman, die wij met Katherine Smalley in 2001 in Toronto hebben ontmoet.

Dagblad Toronto Star, Canada, pagina M5, 5-2-1984.

Producer Katherine Smalley.

Waterbeweging Gouden armband, silhouettechniek, 3,1 x 8 cm, 1981.

De Gouden TeleVizier-Ring 1984 Zeg 'ns AAA.

Zeg 'ns AAA (Vara)

Sjoukje Hooymaayer, Carry Tefsen en Monique Rosier,
Manfred de Graaf, John Leddy en Hans Cornelissen,
Alexander Pola, Chiem van Houweninge en Nico Knapper

Zeg 'ns AAA werd door de Vara van 1981 tot 1993 uitgezonden.
Met kijkersaantallen van rond de zes miljoen geldt de serie als de succesvolste Nederlandse comedy ooit.

Het verhaal rond het wel en wee van doktersfamilie Van der Ploeg werd geschreven door Chiem en Marina van Houweninge en Alexander Pola. De muziek werd gecomponeerd door Ruud Bos. Als huishoudster *Mien Dobbelsteen* (Carry Tefsen) de telefoon luid en duidelijk beantwoordde met *'Met de assistente van dokter Van der Ploeg'* was dat meestal de voorbode van een hilarische ontwikkeling. De herkenbaarheid van de situaties was ook de kracht van de serie. De afleveringen waren gewoon leuk en humorvol en hadden altijd een verrassend plot. Andere belangrijke karakters in de serie waren: *Dokter Lydie van der Ploeg-van Opzand* door Sjoukje Hooymaayer, *Dokter Hans Lansberg* door Manfred de Graaf, *Koos Dobbelsteen* door John Leddy, *Gert-Jan van der Ploeg* door Hans Cornelissen en *Pien* door Monique Rosier.

Tijdens een stralend feest in het Okura-Hotel in Amsterdam werden negen ringen uitgereikt. Er was nogal wat ophef aan voorafgegaan. De producers van de succesvolle serie van de Vara, geregisseerd door Nico Knapper, wisten *TeleViziers* hoofdredacteur Rein van Rooij ervan te overtuigen dat een serie ringen nodig was om alle medewerkers in het succes te laten delen. Met Rudolph toerde ik door Nederland om alle winnaars persoonlijk te bezoeken, de ringontwerpschetsen te bespreken, de ringmaat te nemen en te helpen bij het maken van hun keuze.

Er was een behoorlijk irritant incident dat door krachtig overleg uit de wereld werd geholpen. Manfred de Graaf was de enige winnaar die we maar niet konden bereiken om de ring te bespreken. De tijd begon te dringen en met een waar offensief van telefonades en huisbezoek kwam Manfred de Graaf op een vrijdagmorgen opdagen. *'Ik accepteer de Ring niet want het niveau wordt niet gehandhaafd als iedereen maar een Ring kan ontvangen.'* Monique Rosier, die de rol *Pien* van 1982 tot 1989 vervulde, was de aanleiding dat Manfred de Graaf de Gouden TeleVizier-Ring wilde weigeren.

De ring zou volgens de acteur aan status inboeten als aankomend talent meteen met zo'n *prijs van de kijker* zou worden beloond. Omdat zijn discussie niet werd opgepakt door de andere leden van de cast, weigerde hij in eerste instantie zonder verder overleg de Gouden TeleVizier-Ring 1984.

Het was riskant om deze weigering maar te laten lopen omdat ik direct begreep dat de deadline van *De Telegraaf* nog niet voorbij was. Wij accepteerden de boodschap en verzochten geduld, om zo spoedig mogelijk met Rein van Rooij contact op te nemen. Tot die avond 24 uur wilde Manfred de Graaf hiermee akkoord gaan. Uiteindelijk heeft de hoofdredacteur het heft in handen kunnen nemen, en is de uitreiking een geweldig feest geworden. Manfred de Graaf heeft het echter niet begrepen op de ring en spotte enige tijd later dat de ring als handgreep op het toilet diende, en inbrekers de ring terzijde schoven bij het graaien naar de buit, waaruit blijkt dat de Gouden TeleVizier-Ring nog steeds in zijn bezit is en hij de ring nog regelmatig in handen heeft.

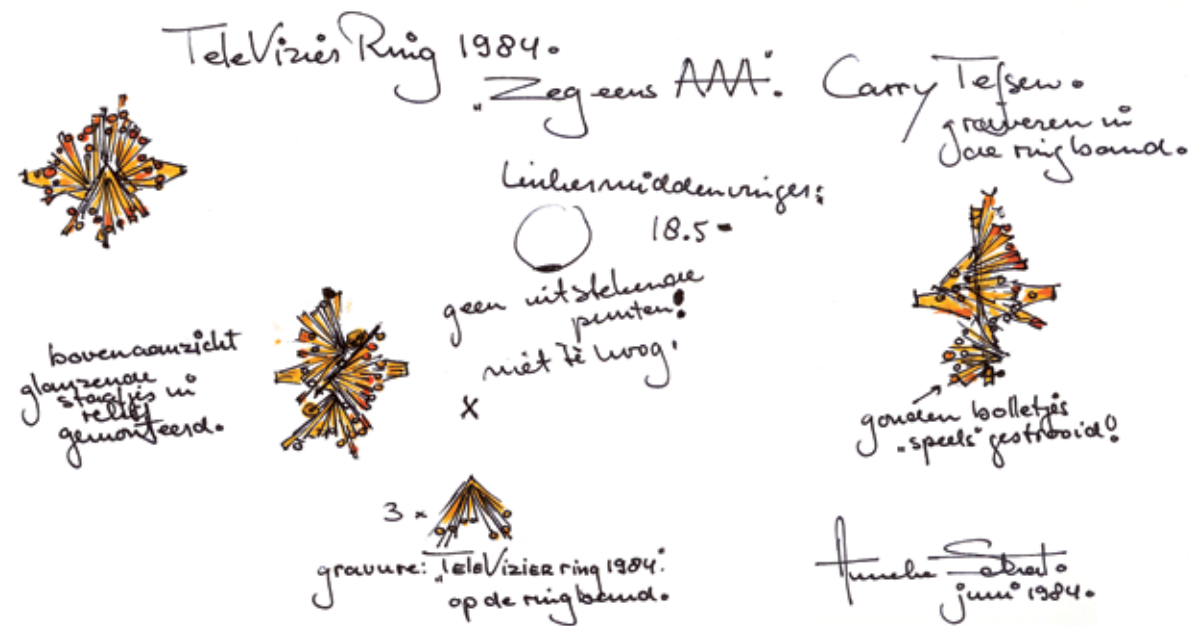
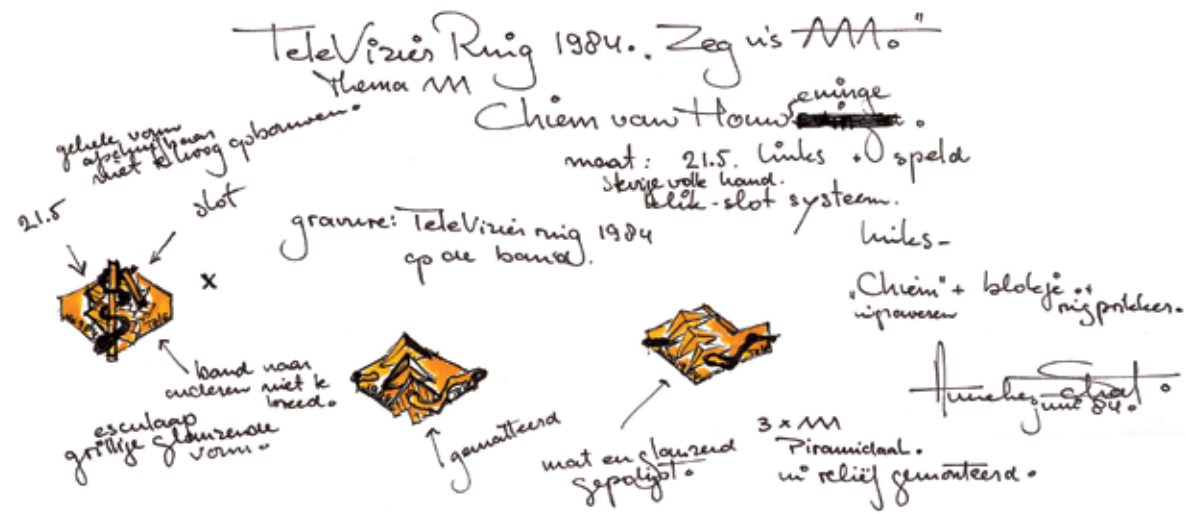
Later, in 1986, vertelde Alexander Pola mij dat Manfred de Graafs weigering echt zo'n moment is waarop je spontaan denkt iemand uit de serie te schrijven.

Monique Rosier heeft vanaf 1994, na het behalen van haar race- en rally-licentie, haar carrière aangevuld met autoracen in een Ferrari.

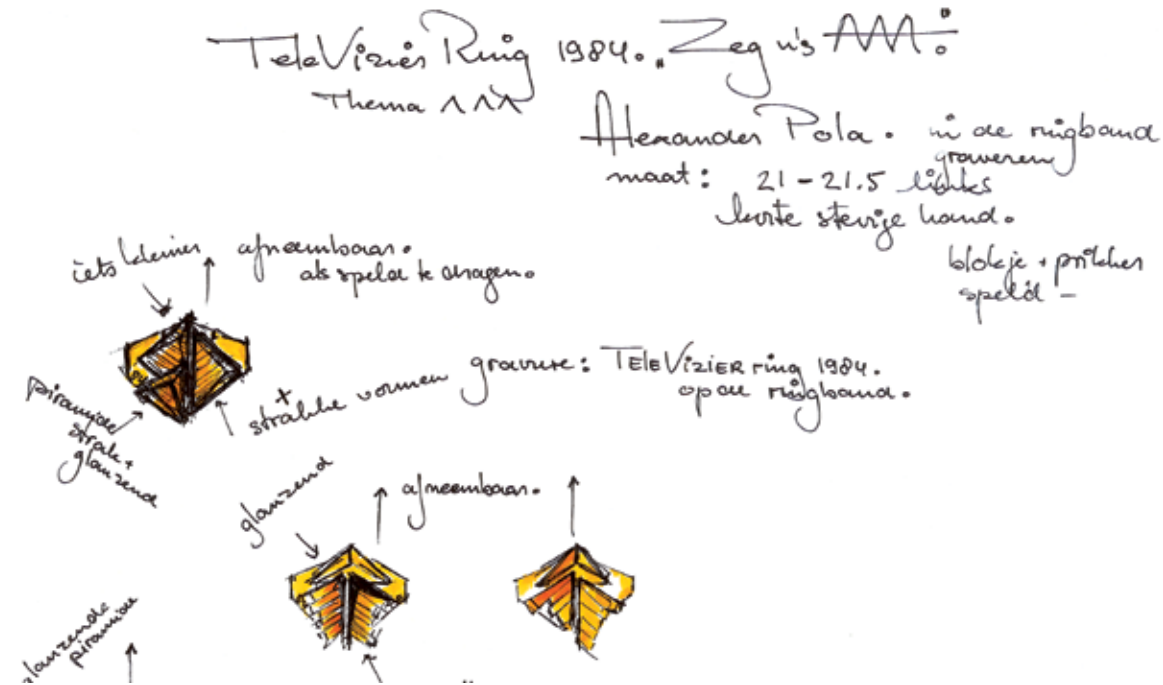
De serie is uitgebracht op dvd.

In maart 2009 verscheen na zestien jaar de eerste aflevering van de nieuwe serie *Zeg 'ns AAA* op televisie. Ruim twee miljoen kijkers stemden af op het programma bij RTL 4.

Chiem van Houweninge had zijn eigen kleine verzoek. Het leek hem leuk als in de ring iets van het symbool van de esculaap kon worden toegepast en het dragen van een ring gaf hem te veel problemen. Om toch een symboloring te maken, koos ik ervoor het bovengedeelte te laten afschuiven, in combinatie met een reversspeld waarop dit gedeelte geschoven kan worden.
Zo draagt Chiem van Houweninge zijn sieraad regelmatig, bijvoorbeeld tijdens het TeleVizier-Ring Gala van 1998.

Ook op het atelier ontving ik leden van de cast. Zo klom schrijver Alexander Pola op 26 juni de trap op naar het atelier met in zijn handen een zakje voor-treffelijke bonbons.

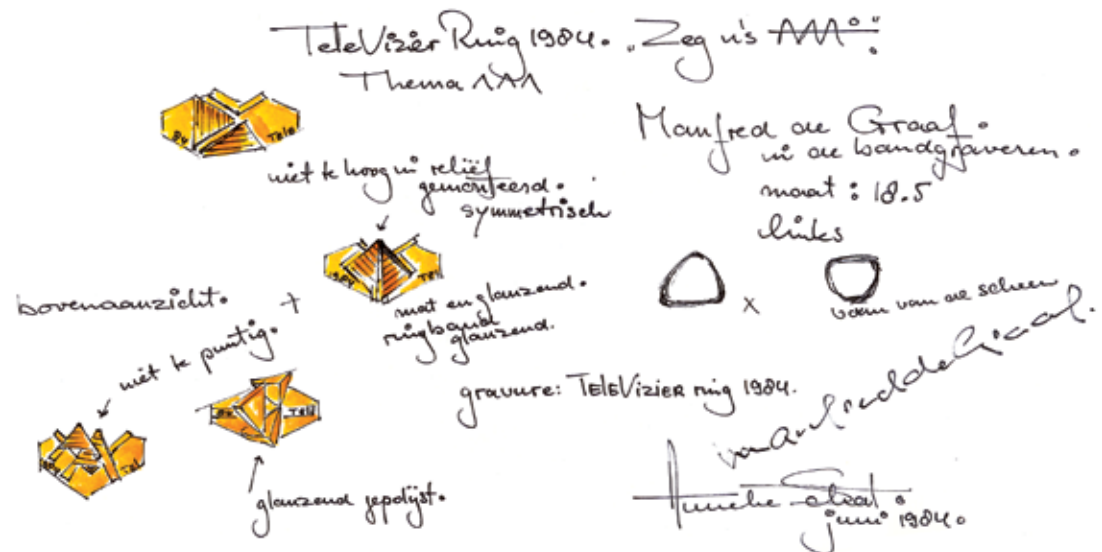
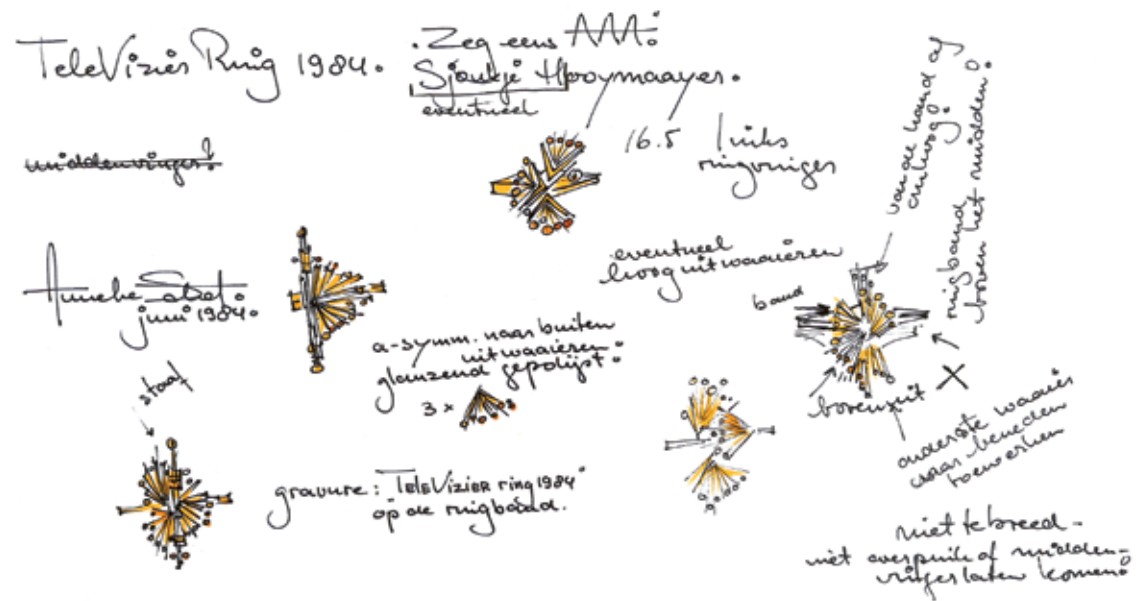
'Een heel leuk gebeuren op een heel bijzondere dag!' Ik reageerde vriendelijk maar voorzichtig en vroeg naar het waarom, een schoteltje met koekjes terzijde schuivend. 'Ik mag de ring bespreken én ik ben jarig vandaag...'

'Komt bijzonder uit... want morgen is het mijn verjaardag', waarna we elkaar uit volle borst hebben toegezongen. Na zijn vertrek kon Alexander Pola maar nauwelijks in zijn auto stappen, want de Lange Leidsedwardsstraat was volledig

overhoop gehaald voor de aanleg van nieuwe riolering. Tijdens zijn bezoek was er nog flink wat grond verzet. Na enige mislukte pogingen om de auto door het zand te laten crossen waarbij bijna een zachte 'crash' op twee andere 'zandparkeerders' plaatsvond, stoven enkele opgewonden autobezitters naar de onfortuinlijke Pola. 'Ooh... bent u het'... wacht maar, we duwen u er wel uit... Waarna een enthousiast geschuif en getrek begon.

Na ruwweg twintig minuten kon een inmiddels gelaten Alexander Pola zijn auto starten en zijn verjaardag vrolijk verder vieren.

De negen ringen waren geïnspireerd op het programma *Zeg 'ns AAA* door een letter A als driehoeksvorm in alle ontwerpen te laten terugkeren. Voor de actrices Sjouke Hooymaayer, Carry Tefsen en Monique Rosier ontwierp ik ringen van staafritmes in deze driehoeksvorm, aaneengeschakeld door bolvormen, waardoor luchtige open ringen zijn ontstaan.

TeleVizier Ring 1984.

Thema AAA

bovenaanzicht

gravure: TeleVizier Ring 1984.

"Zeg eens AAA"

John Leddly.

↑ in de ring graveren.
maat 21 reelts-
niet over de punts
laten vallen.

3 x AAA
1 glanzend
2 gematteerd.

Niet te hoog in reliëf
Overwegend gematteerd.

mat en glanzend
gepoetst.
punt niet
te ver uitstekend.

frankie schel
juni 1984.

bovenaanzicht

TeleVizier Ring 1984.

Thema AAA

"Zeg eens AAA"

Nico Knapper.
in de ringband
graveren.

links: ~~matte~~
rijen: 20.5-
sportieve band

Niet te hoog in
reliëf
Overwegend
gematteerd.

gravure: TeleVizier Ring 1984

21 punten wijzen er naar
glanzende kubus als
centraal punt.

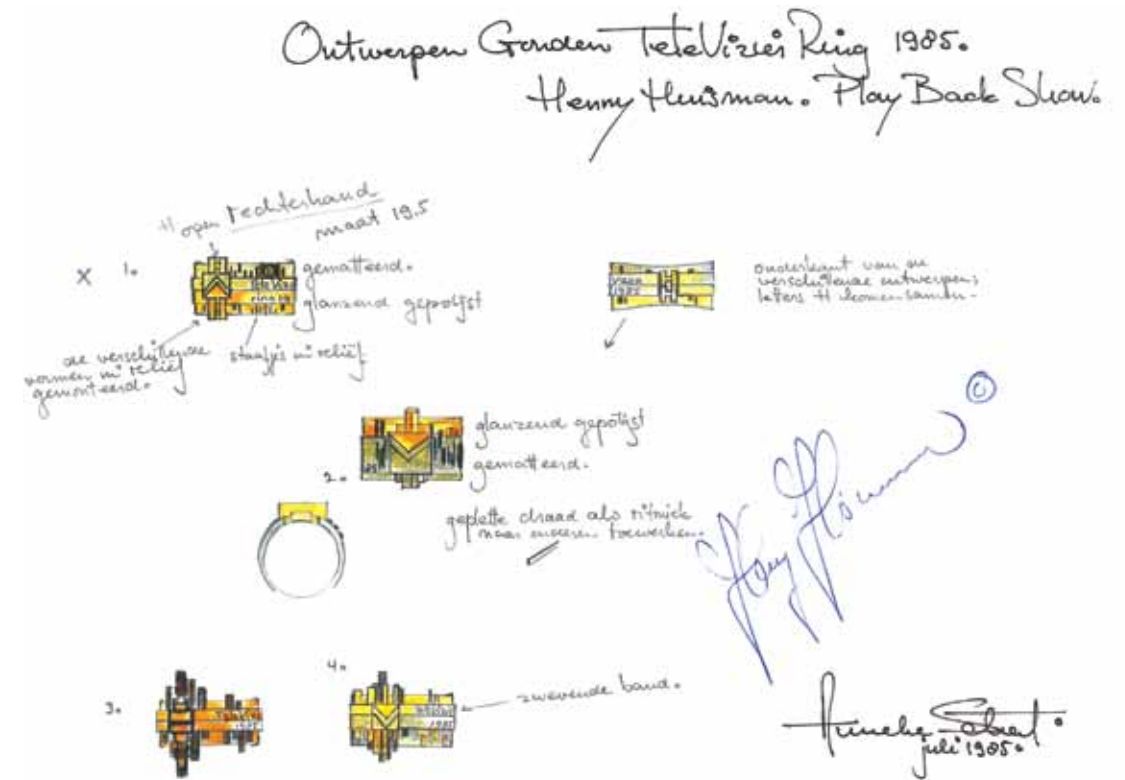

frankie schel
juni 1984.

Playback Show (KRO)
Henny Huisman

Razendsnel beklom Henny Huisman de ladder van het succes. Zijn daverende succes met de *Playback Show* werd met de ring bekroond. In 1972 richt drummer Henny Huisman samen met basgitarist Dick Buysman en gitariste/zangeres Brenda Barthélemy de Zaanse popgroep Lucifer op. Als Brenda korte tijd later overstapt naar het cabaret van Frits Lambrechts volgt Margriet Eshuijs haar als zangeres op. Met het nummer *House for sale* breekt Lucifer in 1975 door. Als Henny Huisman de groep verlaat, wordt hij een succesvolle diskjockey. Als dj krijgt hij een geweldige ingeving; hij laat bezoekers professionele artiesten imiteren. Hij werkt het idee uit tot een televisieprogramma, maar krijgt de omroepen hier niet enthousiast voor. Door toeval ontdekt producent Joop van den Ende Henny Huisman als hij bij voetbalclub AZ in Alkmaar zanger André Hazes aankondigt. Met de presentatie van het KRO-programma *De Zomeravondshow* krijgt Henny Huisman de kans zijn idee op televisie te brengen. In 1983 wordt de *Playback Show* een avondvullend programma. In de show beoordeelde een panel van drie leden de playbaker door op een knop te drukken met WEG of BLIJF. Bekende panelleden waren o.a. Frans Halsema, Pierre van Ostade en Eddy Becker. In iedere uitzending traden zes kandidaten op. Hun kleding moesten ze zelf verzorgen.

Na de *Playback Show* presenteerde Henny Huisman de *Soundmix Show* waarin de deelnemers live een nummer van een artiest zongen. Dit programma is door vele andere landen overgenomen. Drie professionele juryleden beoordeelden de deelnemers. Bekende juryleden waren o.a. Jacques d'Ancona en Barrie Stevens.

Artiesten die hun bekendheid te danken hebben aan de *Soundmix Show* zijn o.a. Marco Borsato, Helmut Lotti en Gerard Joling. In 1989 werd het landelijke telefoonnet tijdens de uitzending van de *Soundmix Show* volledig geblokkeerd. Oorzaak was de overbelasting van het net toen de lijnen opengingen om te stemmen op een kandidaat. Dit ging de annalen in als het Henny Huisman-effect of Henny Huisman-syndroom.

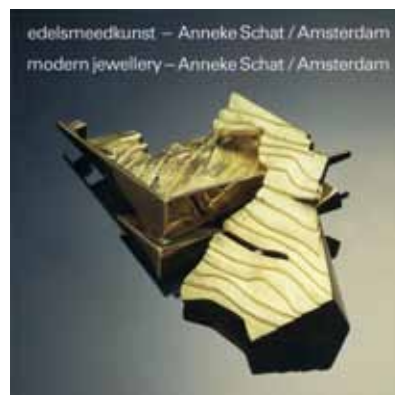
'Blits... onbegrijpelijk. Werkelijk fantastisch wat me overkomt', waren de woorden waarmee Henny Huisman ons bij hem thuis verwelkomde. Tijdens het zeer geanimeerde bezoek kon hij maar niet geloven dat er speciaal voor hem een hele show werd samengesteld, waarvoor hij ook nog zijn voorkeuren mocht uitspreken. Henny Huisman liet de uitleg van de ontwerpen geduldig over zich heen komen en koos voor een bijzonder ontwerp. De Gouden TeleVizier-Ring 1985 heeft als centraal punt een vierkant dat wordt onderbroken door een glanzende pijlvorm. Het is het podium waarop de show plaatsvindt. De initialen HH van de showmaster zijn als treden naar het podium aangebracht. Het playbacken met draaiende tapes is in beeld gebracht door glanzende banden over de basisring. De tweeledigheid van de televisieshow is uitgebeeld door de twee afzonderlijk draagbare delen van de ring. De brede, mat gepolijste ring verwijst naar het succesvolle idool waarvan de briljant de schittering uitdraagt. De smalle hoogglanzend gepolijste ring geeft met zijn pijlvorm de stuwende kracht aan waarmee de playbaker op een hoger niveau komt.

21 februari 1985: om kwart voor zes aandacht voor de tentoonstelling *Piramidaal* met edelsmeedkunst in de kunstagenda van Veronica. 21 maart 16.00 uur ben ik te gast in *Tineke*, het rechtstreeks uitgezonden praatprogramma op Nederland 1 van Tineke de Nooij.

Ik neem m'n nieuwste gouden en zilveren sieraden mee om ze op televisie te laten zien. *Tineke* was een unicum in de Nederlandse tv-geschiedenis. Het was het eerste praatprogramma dat 's middags werd uitgezonden.

Zanger Gordon debuteerde in het programma en ook voor Peter Jan Rens was het een springplank door zijn wekelijkse optreden als *Meneer Kaktus*.

Cees Straus,
Piramidaal, edelsmeedkunst,
Galerie Gamma, Amsterdam, 1984.

Geelgouden
broche/hanger met
landschapsagaat aan
halsspang
Piramidaal
met penseellijn,
9,8 x 4,4 cm, 1984.

Zilveren
broche/hanger
Piramidaal
met penseellijn,
7,8 x 10,3 cm, 1984.

Wedden dat...? (Avro)

Jos Brink

In *Wedden dat...?* sloten mensen weddenschappen af op een bijzondere vaardigheid waarover ze beschikten. Zo was er een deelnemer die aan het stuiterende geluid pingpongballen kon identificeren. Een ander tilde een piano binnen enkele minuten op een trap en speelde erop. 120 kinderen konden synchroon touwtjespringen. Er was een twaalfjarige jongen die de sterrenstelsels herkende. Humor, drama en controversie brachten het programma dicht bij het kijkerspubliek.

De weddenschappen werden zowel in de studio als vooraf op locatie opgenomen. De zaalweddenschappen moesten worden aangegaan door presentator Jos Brink. De meest geruchtmakende weddenschap was dat hij één minuut zou rondzwemmen in een bak met haaien. Hij zag ervan af. Jos Brink presenteerde het programma in smoking en doorspekte het chaotische opbouwen en afbreken van de verschillende onderdelen met veel humor. Dit in combinatie met bijzondere dialogen met assistente Sandra Reemer, die Jos Brink liefkozend als '*kroepoekje*' aanduidde.

Wedden dat...?, naar een idee van de Duitse presentator *Frank Elstner*, was een van de succesvolste televisieprogramma's in Nederland. Het was de aanzet tot een groot aantal nieuwe spelshows in Nederland. Op het hoogtepunt wist het programma wekelijks meer dan 4,5 miljoen kijkers aan zich te binden.

Jos Brink kwam voor het bespreken van zijn tweede Gouden TeleVizier-Ring naar m'n atelier op de Spiegelgracht. Hij had iets met ringen en vooral met zijn lijfring die hij als een talisman bewaakte. Het was de ring van conferencier en cabaretier Cees de Lange (1913-1974), die Jos Brink ooit van hem in ontvangst mocht nemen.

TeleVizier Ring 1986.
Jos Brink.

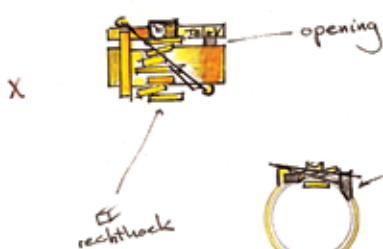
maat: 19,5 - rechterhand.

10

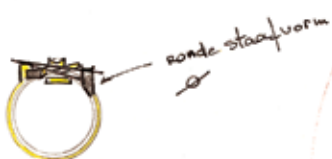

X

19,5 -

20

Handwritten signature and date: 1986

Het is altijd interessant naar aanleiding van een schetsontwerp de mogelijke technische handelingen te demonstreren en Jos Brink was dan ook verwonderd over de veelheid van ingrepen die nodig zijn om een ring te vervaardigen.

De basisring is gesmeed uit achtkantig materiaal dat door middel van gloeien en walsen steeds langer is geworden. Met het opbouwen van de verschillende, door zagen en walsen verkregen onderdelen, begint het eigenlijke smeden van de ring.

De ring heeft een opbouw van zeven staven als een verwijzing naar de ring die hem in 1979, zeven jaar ervoor, werd uitgereikt. De kriskras opgebouwde stapeling is een aanduiding van de verscheidenheid aan activiteiten van winnaar Jos Brink.

De twee pijlers, overbrugd door een diagonaal, markeren de hoogtepunten van zijn winnende programma's voor televisie.

In de hoofdrol (Avro)
Mies Bouwman

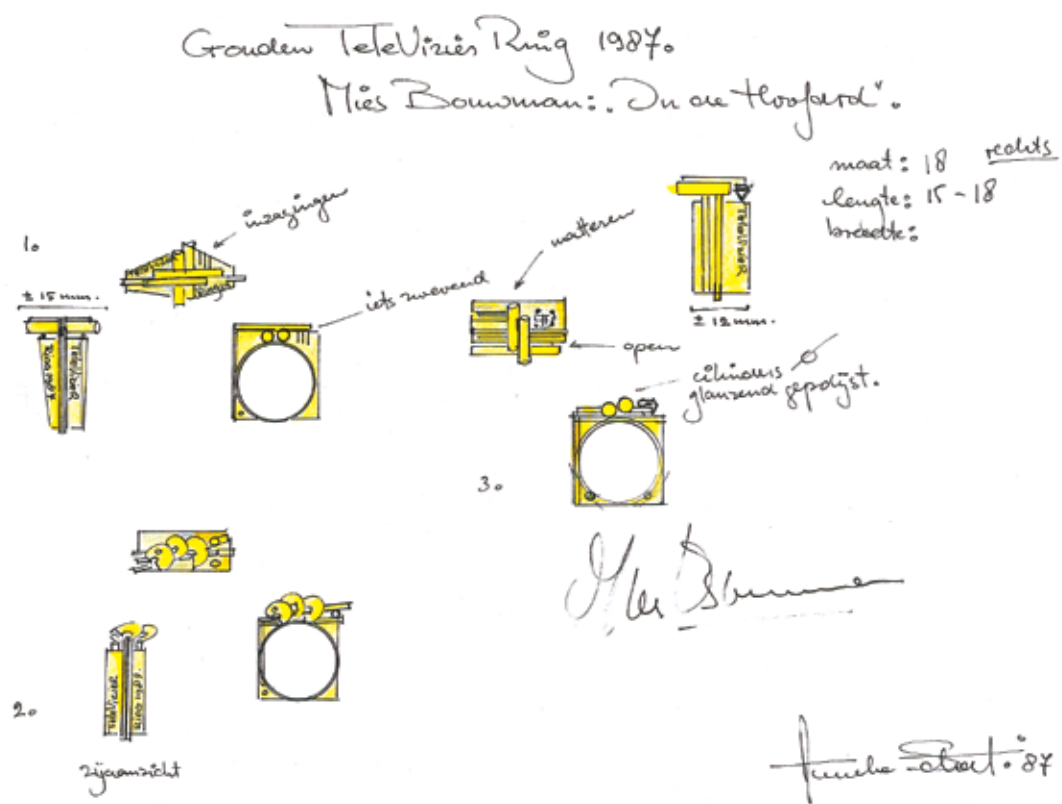
Het programma lokte bekende Nederlanders naar de studio, waar ze in de schijnwerpers werden gezet. Voor de persoon in de hoofdrol was het een show vol verrassingen, omdat er allerlei interessante mensen uit zijn of haar leven kwamen opdraven. Te gast waren onder anderen majoor A.M. Bosshardt, Joop Doderer, Willy Vandersteen (Suske en Wiske) en Ron Brandsteder.

In het Okura in Amsterdam, waar de gasten zich zelfs tussen de coulissen nog een plaatsje moesten veroveren, werd haar een daverend feest aangeboden. Een staande ovatie voor de zichtbaar verlegen winnares was de verrassende opening van deze ringuitreiking. Cabaretier Paul van Vliet schoof de Gouden TeleVizier-Ring 1987 aan haar rechtersringvinger, omdat Mies' linkerringvinger al met een TeleVizier-Ring werd gesierd, de ring die ze in 1972 won voor *Eén van de acht*.

Mies Bouwman kan bogen op een indrukwekkende carrière op televisie, die vanaf haar eerste verschijning op de beeldbuis succesvol is gebleven. Op 16 oktober 1951 was Mies Bouwman de omroepster van de eerste televisieavond voor de KRO. Verder presenteerde zij 25 jaar lang de intocht van Sinterklaas op televisie. Nationale bekendheid verwierf zij op 27 november 1962 met de eerste grote liefdadigheidsactie op Nederlandse radio en televisie *Open het Dorp*. Voor de bouw van een gehandicaptendorp in Arnhem werd in 23 uur het spectaculaire bedrag van ruim 25 miljoen gulden (11.345 miljoen euro) ingezameld. Mies Bouwman heeft als presentatrice voor diverse omroepen gewerkt in succesvolle programma's, waarvan twee met een Gouden TeleVizier-Ring zijn bekroond.

Met m'n map gevuld met schetsontwerpen van de Gouden TeleVizier-Ring 1987 onder de arm belde ik aan bij winnares Mies Bouwman. Zij liet haar oog op een bescheiden ringontwerp vallen, maar alle familieleden waren het erover eens dat ze zichzelf een duidelijke award-ring moest gunnen.

De Gouden TeleVizier-Ring die ik voor Mies Bouwman ontwierp, is een lijnenspel over een brede ringband opgebouwd als verwijzing naar een breed podium. Dwars geplaatste cilindervormen symboliseren werveling en dynamiek. Een dieprode briljant onderstreept de bescheiden maar dwingende uitstraling van de winnares.

Surprise Show (KRO)
 Henny Huisman
 Titel ring: Surprise

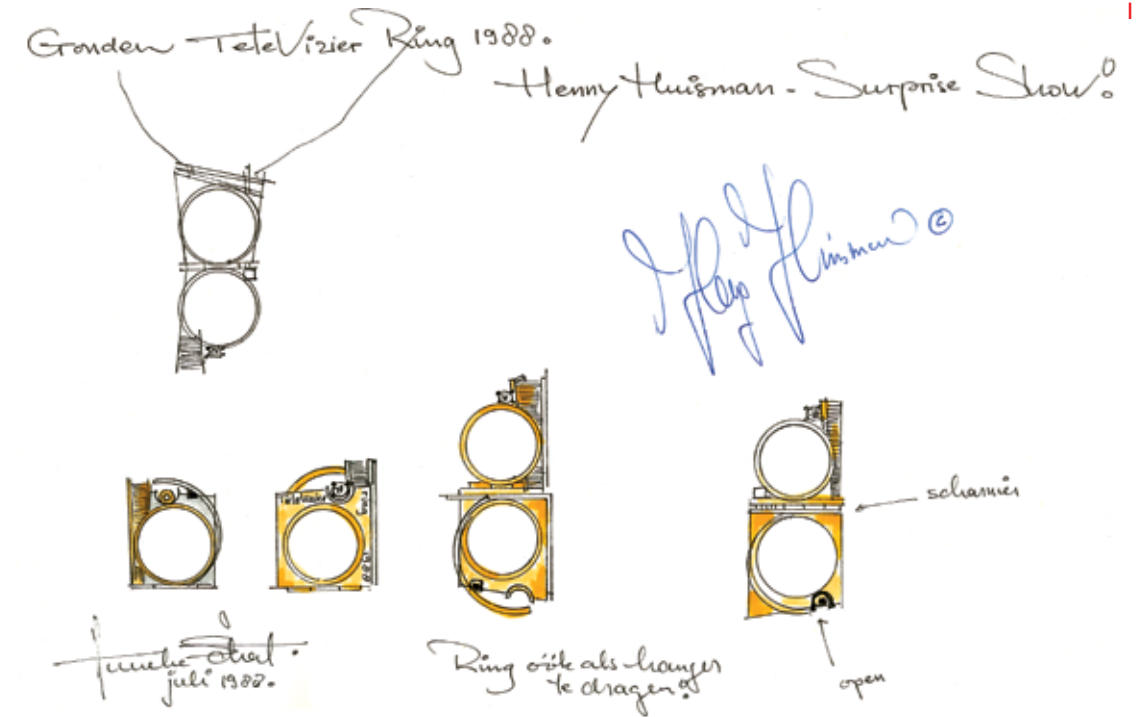
De populariteit van presentator Henny Huisman is in deze jaren overweldigend. Na het megasucces van de *Playback Show* en in het voetspoor daarvan de *Soundmix Show*, was ook de *Surprise Show* razend populair. Het programma liet droomwensen van nietsvermoedende mensen in vervulling gaan.

Kijkers stuurden hiervoor massaal post naar de redactie van de *Surprise Show*. Deze moet een berg van ruim 80.000 brieven per seizoen verwerken.

De tweede TeleVizier-Ring voor Henny Huisman, die werd uitgereikt door Mies Bouwman, is wel een heel bijzondere ring.

Voor het bespreken van de ringideeën ben ik met veel schetspapier, schaar en lijm naar Henny Huisman getogen. Met enig knip- en plakwerk was het de winnaar al snel duidelijk wat de bedoeling was en hij koos direct voor het aparte idee!

Een ringvorm opgebouwd uit een cirkel en vierkant, als basis voor een ring/hanger.

De verrassing van de Gouden TeleVizier-Ring 1988 is de mogelijkheid om de ring d.m.v. een scharnier open te vouwen waardoor een langer vlak ontstaat. Opendeklapt kan de ring als hanger worden gedragen. In het ontwerp is een trapornament verwerkt met ragfijne treden als een verwijzing naar succes. Cirkelzwaaien verbeelden de werveling en spontaniteit van de *Surprise Show* en een bronsbruine briljant verwijst naar het overweldigende succes van het winnende programma.

Doet-ie 't of doet-ie 't niet? (Vara)

Peter Jan Rens

Titel ring: Ruimtetonen

In het spelprogramma werden filmpjes vertoond. Halverwege werd de film stopgezet en moesten de kandidaten het verloop voorspellen: doet-ie 't of doet-ie 't niet?

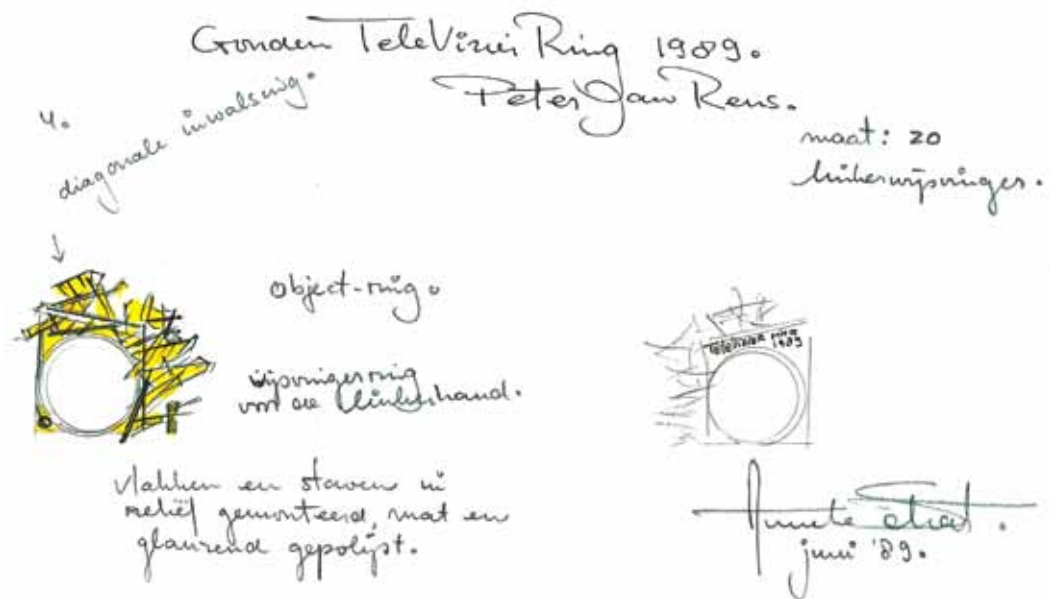
In het programma stonden verschillende candid-camerafilmpjes centraal. Peter Jan Rens vroeg voorbijgangers met hem mee te doen. In het begin speelde hij samen met Christine van der Horst in de fragmenten. Ze dansten op straat, aten een dropveter of speelden brandweertje. Het spelprogramma was een idee van Peter Jan Rens en werd uitgewerkt door John de Mol. De Vara zond het uit van 1988 tot 1993; RTL 4 nam de uitzending over tot 1997.

Tijdens het galafeest werd de ring uitgereikt door Tineke de Nooij. Vier maanden na de uitreiking verscheen een afbeelding van de ring in het dagblad *De Telegraaf*. Peter Jan Rens had de Gouden TeleVizier-Ring afgestaan voor een inzameling voor Roemenië, waar een menselijk drama was ontstaan nadat de communisten ten val waren gebracht. Tijdens de tv-actie *Help de Roemenen* bracht de ring 25.000 gulden (11.345 euro) op. Het concern dat de ring verwierf, reikte hem uit aan de *'Verkoper van het jaar 1989'*.

Op televisie riep Peter Jan Rens: *'Ik heb de TeleVizier-Ring gewonnen'* en hij wees op zijn wijsvinger. Het idee van een ring voor de wijsvinger sprak mij aan en ik heb mij tijdens het ontwerpen van de Gouden TeleVizier-Ring door dit gebaar laten inspireren.

Zoals alles bij Peter Jan Rens onconventioneel en spontaan mag zijn, is dit ook in m'n ontwerp van deze Gouden TeleVizier-Ring. Het is een wijsvingerring die als een kleinplastiek in de ruimte staat. De ring heeft in zijn opbouw een verwijzing naar de drie succesvolle programma's (*Doet-ie 't of doet-ie 't niet?*, *Meneer Kaktus* en *Labyrint*) door met drie pijlers, in de vorm van staven vanuit de basis omhoog te werken. Dwars door een spel van vlakken en lijnen lopen deze staven over de boven- en zijkant van de ring.

De uiteenspattende werveling van vlakken en lijnen veroorzaakt bij lichtinval een effect van ruimtelijkheid en beweging. Op een onverwachte plaats in het ontwerp accentueert een kleurige briljant het lichtspel van reflecties in de Gouden TeleVizier-Ring 1989.

In het huis van TeleVizier op de Keizersgracht 107 te Amsterdam, 'waer de walvisch in den gevel staet', schreef hoofdredacteur Rein van Rooij in 1989 voor mijn boek *Horizon in beweging*:

'De naam van de edelsmid Anneke Schat is onverbrekkelijk verbonden aan de Gouden TeleVizier-Ring. Sinds 1975 kwijt de kunstenaar zich met grote overgave aan de vervaardiging van deze zo begeerde onderscheiding. Toekenning en uitreiking van de Gouden TeleVizier-Ring vormt in het jaarlijkse ritme een vast gegeven. Aan het slot van het winterseizoen, als de omroepen beginnen aan wat soms wel een zomerslaap lijkt, houdt TeleVizier een enquête om vast te stellen welk Nederlands televisieprogramma het meest werd gewaardeerd. In de langjarige traditie van "De Ring" is het steeds de kijker die beslist. De winnaars beschouwen dat als het meest waardevolle van deze unieke onderscheiding.

In de beginjaren van de vaderlandse televisie kende het Prins Bernhardfonds een aanmoedigingsprijs voor televisiemakers. In het begin van de jaren zestig kwam daar een einde aan, omdat het fonds kennelijk van mening was dat de televisie volwassen was geworden. Op dat moment besloot *TeleVizier* de prijs van de kijker in te stellen met als trofee een gouden ring. De eerste winnaars waren het kostelijke duo uit *Stiefbeen en Zoon*, Rien van Nunen en Piet Römer. De eerste prijsuitreiking in 1964 was een feestelijke happening in het Amsterdamse Vondelparkpaviljoen, dat de ongeveer honderd belangstellenden gemakkelijk kon herbergen. Tegenwoordig is de belangstelling voor de uitreiking overweldigend. Omdat *TeleVizier* van mening is dat bij de

uitreiking de kijkers moeten worden vertegenwoordigd, wordt uit elke provincie een (echt)paar uitgenodigd.

Vanaf het begin is de vervaardiging van de gouden ring opgedragen aan een kunstenaar. De eerste ringen (van 1964 tot 1968) werden uitgevoerd door edelsmid Archibald Dumber. Daarna voerde Jaap de Vries de opdracht enkele jaren uit (van 1969 tot 1974). Inmiddels vervaardigt Anneke Schat al dertien jaar (vanaf 1975) de ringen. Elk jaar een nieuw ontwerp, dat geheel in overleg met de winnaar(s) wordt gerealiseerd. *TeleVizier* treedt na het bekend worden van de winnaar(s) terzijde en laat de uitvoering van de opdracht geheel aan de kunstenaar over. Anneke Schat overlegt met de bekroonde(n), maakt de ontwerpen en spreekt de uitvoering ervan met de betrokkene door. Wordt een team bekroond, zoals dat van *Zeg 'ns AAA*, dan moeten verscheidene ringen worden gemaakt. Wint iemand andermaal dan legt Anneke in de uitvoering het accent op het bekroonde programma.

Volgens de spelregels kan eenzelfde programma dat meer dan één seizoen wordt uitgezonden, niet nogmaals worden bekroond. Wel kan een artiest die een nieuwe prestatie levert voor dat programma, worden bekroond. Die prestatie leverden Piet Römer met *Stiefbeen en Zoon*, 't *Schaep met de 5 Pooten*, Willy van Hemert met *Dagboek van een herdersbond* en *De weg*, Leen Jongewaard met *Ja zuster, nee zuster* en 't *Schaep met de 5 Pooten*, Mies Bouwman met *Eén van de Acht* en *In de hoofdrol*, Jos Brink met *Avro's Puzzeluur* en *Wedden dat...?* en Henny Huisman met de *Playback Show* en de *Surprise Show*.

In de vele ringen die Anneke Schat voor zovele artiesten in opdracht van *TeleVizier* heeft vervaardigd, legde zij haar subliem kunstenaarschap vast. Minieme details geven aan de sieraden extra glans en zijn van bijzondere waarde voor de winnaar. Ieder jaar ben ik weer verrast hoe Anneke Schat de sfeer van het programma en de persoon van de winnaar in een gouden ring tot uitdrukking weet te brengen. Zij moet beiden goed geobserveerd, als het ware doorleefd hebben. Drieëntwintig keer is de Gouden TeleVizier-Ring inmiddels uitgereikt. Drieëntwintig keer werd de opdracht tot vervaardiging van de ring of ringen verstrekt. Zo de televisie een vervlakkende invloed mocht hebben op de mens, dan getuigen de artistieke prestaties die worden bekroond en de kunstzinnige uitvoering van de gouden ringen van de aanwezigheid van groot talent in Nederland.'

Cees Straus,
Horizon in beweging / Horizons in motion,
Ploegsma, Amsterdam 1989.

De Gouden TeleVizier-Ring 1990 *Ook dat nog!*
Aad van den Heuvel,
Erik van Muiswinkel,
Sylvia Millem, *cam*,
Gregor Frenkel Frank en
Hans Böhm.

Ook dat nog! (KRO)
 Aad van den Heuvel,
 Hans Böhm,
 Sylvia Millicam,
 Erik van Muiswinkel,
 Gregor Frenkel Frank
 Titel ring: Het programmablad TeleVizier

Ook dat nog! was een met humor en satire doorspekt consumenten-programma dat de KRO uitzond van 1989 tot 2004. Het programma was gebaseerd op het Britse *That's Life*. Uiteenlopende problemen bij organisaties, overheidsinstellingen en bedrijven werden opgelost door een consumentenprobleem op de hak te nemen.

De ringmaat nemen van Erik van Muiswinkel en Sylvia Millicam.

Vooraf de humorvolle sketches van comédienne *Sylvia Millicam* en acteur *Gregor Frenkel Frank* boeiden miljoenen kijkers en bleken een machtig wapen in de strijd tegen consumentenproblemen. Het duurde nooit lang of een bedrijf of organisatie was bereid een oplossing te zoeken als de redactie belde om nadere uitleg. Bij gemis aan een ombudsman was het voor de consument vaak de enige mogelijkheid om een trage of dwarsliggende organisatie op de vingers te tikken.

Drie genomineerden

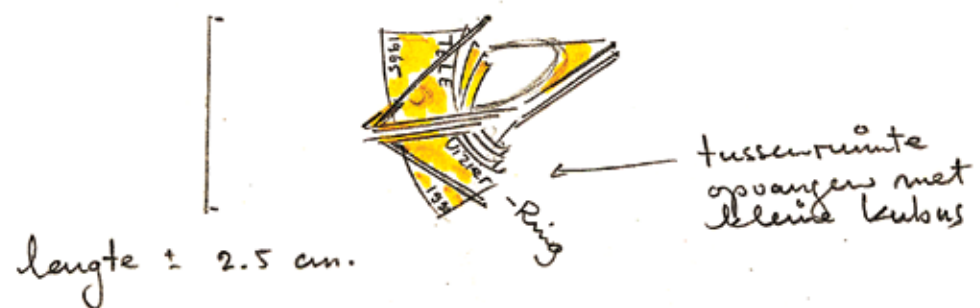
Met het ontwerpen van de 25ste Gouden TeleVizier-Ring diende zich een grote verandering in de stemformule aan. Voorheen was de winnaar vooraf bekend en kon de ring worden ontworpen op het winnende programma. Vanaf 1990 werden er drie programma's genomineerd. Daarom zijn de ontwerpen voor de Gouden TeleVizier-Ring vanaf dit jaar ontwikkeld met de genomineerde programma's als uitgangspunt. Rein van Rooij wilde op alle onvoorziene omstandigheden voorbereid zijn en daarom besloot hij totaal negentien ringen te laten maken. Het leek mij vanzelfsprekend om met de formuleverandering de eerste van de ringideeën te ontwerpen vanuit het programmablad *TeleVizier*.

In de aanloop naar de verandering van de verkiezing van de winnaar van de Gouden TeleVizier-Ring kreeg ik uit het televisieveld enkele verontruste telefoontjes met de vraag of De Ring wel in zijn huidige vorm bleef bestaan. Het werd betreurd als de Prijs van de Kijker op een andere manier dan in de vorm van een ring zou worden ingevuld. De redactie was daar duidelijk in, bij monde van Rein van Rooij: *'Met de komende verandering in de stemformule is er geen sprake van dat de ring-traditie zal veranderen.'*

Bij de bekendmaking van de winnaar van de Gouden TeleVizier-Ring bleek pas hoe belangrijk de Prijs van de Kijker was geworden. Voor sommige genomineerden kwam de klap dat ze niet wonnen, hard aan. Zo werd het gala voor hen een 'Boulevard of Broken Dreams'.

De verbijsterde, sprakeloze en trotse cast van *Ook dat nog!* besteedde het podium om de ringen in ontvangst te nemen.

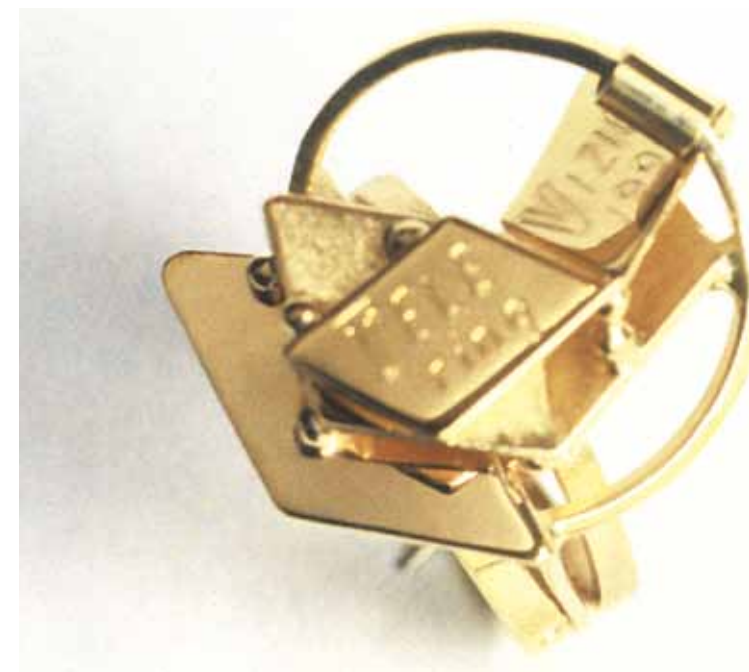
In dit jaar neemt Rein van Rooij afscheid als hoofdredacteur van *TeleVizier*. Een eigenzinnige hoofdredacteur met visie die altijd naar nieuwe wegen zocht om de Gouden TeleVizier-Ring te laten voortbestaan.

Het programmablade TeleVizier

De herenring is gemaakt van staven en vlakken vanuit een opengewerkte ringbasis, naar boven lopend in de V-vorm van TeleVizier. Geklemd hiertussen heb ik de vlakken als een set bladpagina's vormgegeven. Met de asymmetrische opbouw van de vlakken kon ik een levendige bladstapeling realiseren.

De speciale damesring die werd uitgereikt aan actrice Sylvia Millecam, heeft in plaats van de V-vorm een cirkelzwaai over de vlakken die warrelend zijn gerangschikt waardoor een open en uitbundige ring is ontstaan.

Vrienden voor het leven (RTL 4)

5 ringen zijn uitgereikt o.a. aan:

Freddy Thyes,

Peter Lusse,

Mary-Lou van Stenis

Titel ring: Geloof, Hoop en Liefde

Vrienden voor het leven is een typische *sitcom* of *situation comedy*, een komedieserie gesitueerd rond een vaste groep karakters. De serie is geënt op het Britse *The Two of us* en werd door RTL 4 uitgezonden van 1991 tot en met 1995. Bijzonder is dat *Vrienden voor het leven* al in het eerste jaar van uitzending werd bekroond met de Gouden TeleVizier-Ring, die werd uitgereikt door Mies Bouwman.

Het verhaal draait om de gebeurtenissen rond Peter Lusse als *Eddie Veenstra*, een ietwat naïeve, nuchtere Nederlandse jongen die vaak grootse plannen heeft, maar deze zelden zonder verwickelingen ten uitvoer kan brengen. Hij woont samen met Mary-Lou van Stenis als *Ellen van den Berg* die een realistischer kijk op de dingen heeft. Ze probeert Eddie steeds opnieuw met beide benen op de grond te zetten.

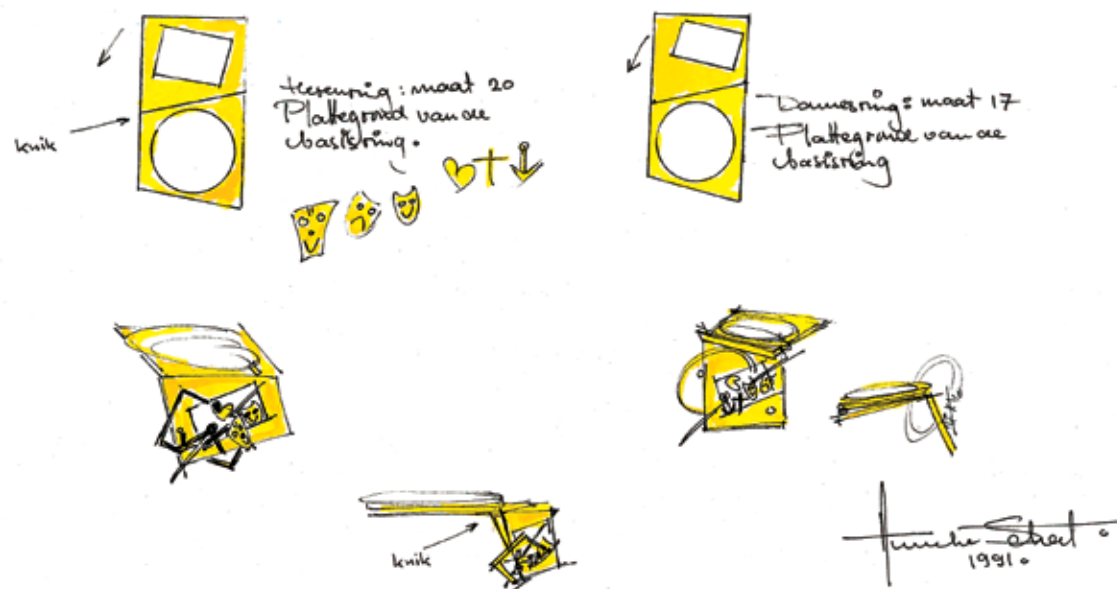
Andere karakters in de serie zijn o.a. Edmond Classen als *grootvader De Bie*, een echte levensgenieter, actrice Maria Stiegelis als *mevrouw Veenstra*, de moeder van *Eddie* en een roddeltante van de bovenste plank. Gaston van Erven speelt *meneer Veenstra*.

Het televisiejaar 1991 stond in het teken van het familiedrama of soapopera, een genre als *Peyton Place* dat half Nederland van 1967 tot 1973 aan de buis kluisterde. Een duidelijk argument om de ring met een verwijzing naar het karakter van de drie genomineerde programma's *Vrienden voor het leven*, *Goede tijden, slechte tijden* en *Medisch Centrum West* te ontwerpen.

Edmond Classen, Mary-Lou van Stenis en Peter Lusse.

Gouden TeleVizier Ring 1991. „Geloof, Hoop en Liefde“.

Geloof, Hoop en Liefde

Met het aantreden van de nieuwe hoofdredacteur Peter Lichtenauer wordt de traditie van het bespreken van de schetsen voor een nieuwe Gouden TeleVizier-Ring voortgezet.

De Gouden TeleVizier-Ring 1991 heb ik ontworpen vanuit een vlak waarvan de basisringvorm mee omhoogkomt. Aan de bovenkant van de ring is het vlak omgeslagen en gestileerd tot een venstervorm. Vanuit dit venster spelen verschillende symbolen over en langs de ring als een ononderbroken stroom. Symbolen die typerend zijn voor de nimmer eindigende kenmerken van de soapopera, zoals geloof, hoop en liefde en de traditionele theatermaskers met een lach en een traan. Het verschil tussen de dames- en herenring is geaccentueerd door de cirkel en het vierkant. In de ring met de cirkeling lopen staven vanuit het venstermotief om het doorstromende karakter van de symbolen te accentueren. Het vierkante motief op de herenring verbindt een lijnenspel met een ritmiek van symbolen die bepalend zijn voor de soapopera in al zijn schakeringen.

Medisch Centrum West (Tros)
Titel ring: Grafiek van de Kijkcijfers

De serie werd uitgezonden van 1988 tot 1994 en speelt zich af in ziekenhuis *Medisch Centrum West*. De kenners zien de overeenkomsten met de Amerikaanse ziekenhuisserie *St Elsewhere*. Met kijkcijfers tussen de 3 tot 4,5 miljoen behaalde *Medisch Centrum West* de hoogste kijkcijfers ooit. Na honderd afleveringen besloot men de dramaserie te stoppen. Het programma onder regie van *Nico Knapper* wordt mede beschouwd als de voorloper van de Nederlandse soap.

In de serie is het een komen en gaan van patiënten die allemaal hun eigen problemen hebben. Schrijver *Hans Galesloot* baseerde zich op realistische medische thema's en ethische dilemma's, verweven met de romances en intriges van de artsen en het verplegend personeel.

Enkele karakters in de serie:

Margreet Blanken als hoofdzuster *Reini Hermans*, Marc Klein Essink als aankomend internist *Jan van de Wouden*, Annemieke Verdoorn als verpleegster *Ingrid van der Linden*, Rob van Hulst als dokter *Eric Koning*.

De Gouden TeleVizier-Ring 1992 werd tijdens een wervelende show in het Tuschinski Theater uitgereikt aan *Medisch Centrum West*. De cast moest drie lange jaren op deze bekroning wachten en had zijn ongeduld over het uitblijven van deze felbegeerde award niet onder stoelen of banken gestoken.

De serie is uitgebracht op dvd.

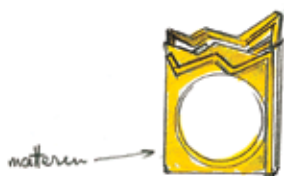

Rob van Hulst, Marc Klein Essink, filmregisseur Paul Verhoeven die de ring uitreikte, Annemieke Verdoorn en Klaas Hofstra.

Gouden TeleVizier Ring 1992. • Grafiek van de Kijkcijfers •

Plattegrond van de
basisring • 0.80
Maat 20.

Tijl omhoog • 1.5 mm
Glanzend polijsten

in lagen opbouwen •

Een komt rustig •
Fritsch Schat
1992 •

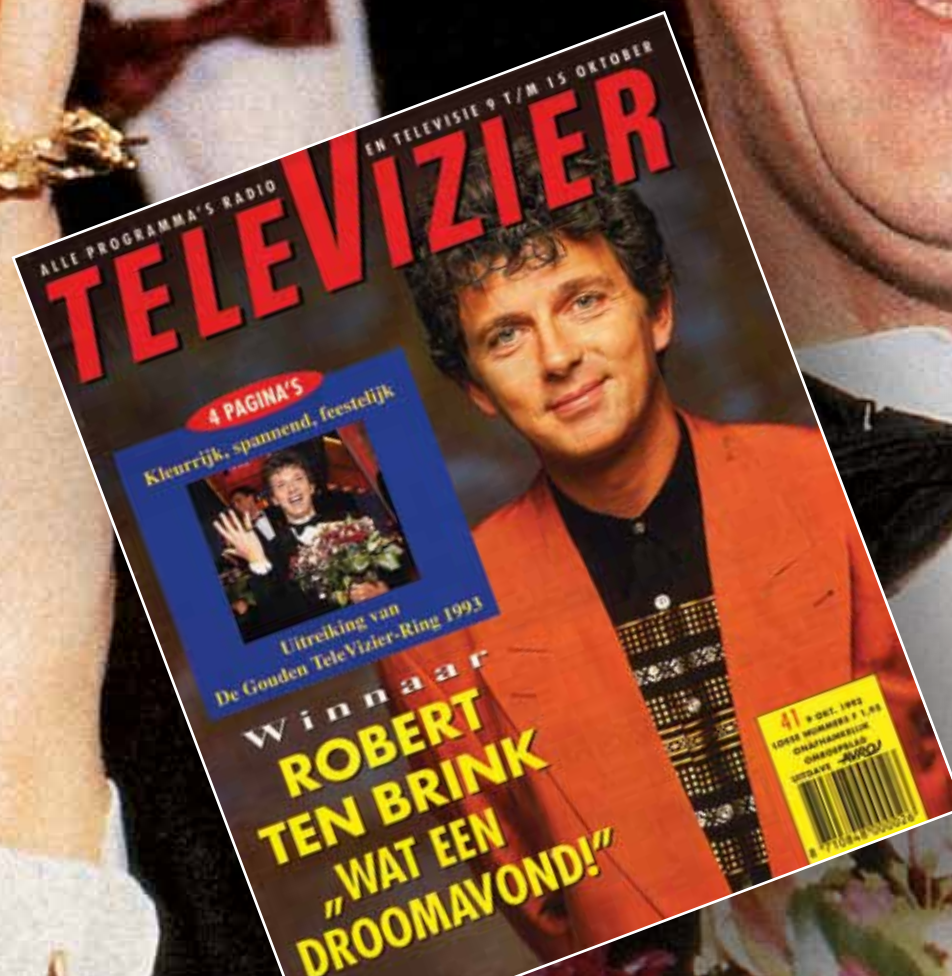
Grafiek van de Kijkcijfers

Het bijzondere van de Gouden TeleVizier-Ring is dat het vanaf het begin een kunstenaarsopdracht is geweest. Met iedere opdracht word ik vrijgelaten om een totaal andere invalshoek voor de Gouden TeleVizier-Ring te vinden. Het ontwerp-proces blijft zo fris en spannend! Hierdoor is het als ontwerpster ook mogelijk de ontwerpstyl in te brengen waarmee ik op dat moment bezig ben, waardoor een tijdsbeeld ontstaat in de ringhistorie.

De 18-karaats Gouden TeleVizier-Ring 1992 straalt optimisme uit. M'n ontwerp gaat uit van de grafiek van de televisiekijker, die, met enkele stevige lijnen naar beneden, uiteindelijk boven in een pijlvorm eindigt. Als een symbool voor het succes schuin omhoog, als een aanzet tot meer. Om dit gegeven op te vangen is de basisring gemaakt uit twee tegengestelde platen, uitgevoerd als een cirkel en rechthoek waarop en waartussen de ritmische grafieklijnen zijn aangebracht.

De Gouden TeleVizier-Ring 1993 *All you need is love.*

All you need is love (Veronica)
Robert ten Brink
Titel ring: Moonlight

De keuze van de kijker stond in 1993 duidelijk in het teken van de romantiek. Met de genomineerden Robert ten Brink van *All you need is love*, Linda de Mol met *Love letters* en het familiedrama *Goede tijden, slechte tijden*. *All you need is love* is genoemd naar het gelijknamige nummer van John Lennon in zijn *Beatles*-tijd. In het programma brengt presentator of 'liefdesdokter' Robert ten Brink geliefden bij elkaar of laat hij partners elkaar hun liefde verklaren. Hij reist hiervoor met zijn glimmende *All you need is love*-airstreambus naar de deelnemers. Het is een aaneenschakeling van ontroerende en emotionele televisiemomenten. In het eerste seizoen trekt het programma rond de vier miljoen kijkers per aflevering. Via het programma kreeg de zanger Frans Bauer in 1991 voor het eerst landelijke bekendheid.

Verbaasd en ontroerd liet winnaar Robert ten Brink de ring door Elco Brinkman aan zijn vinger schuiven. Het ontvangen van de Gouden TeleVizier-Ring was voor Robert ten Brink een geweldige ervaring in zijn carrière. 'Een droomavond', verklaarde de dolgelukkige winnaar even later!

Robert ten Brink met links Jos Brink en rechts hoofdredacteur Peter Lichtenauer.

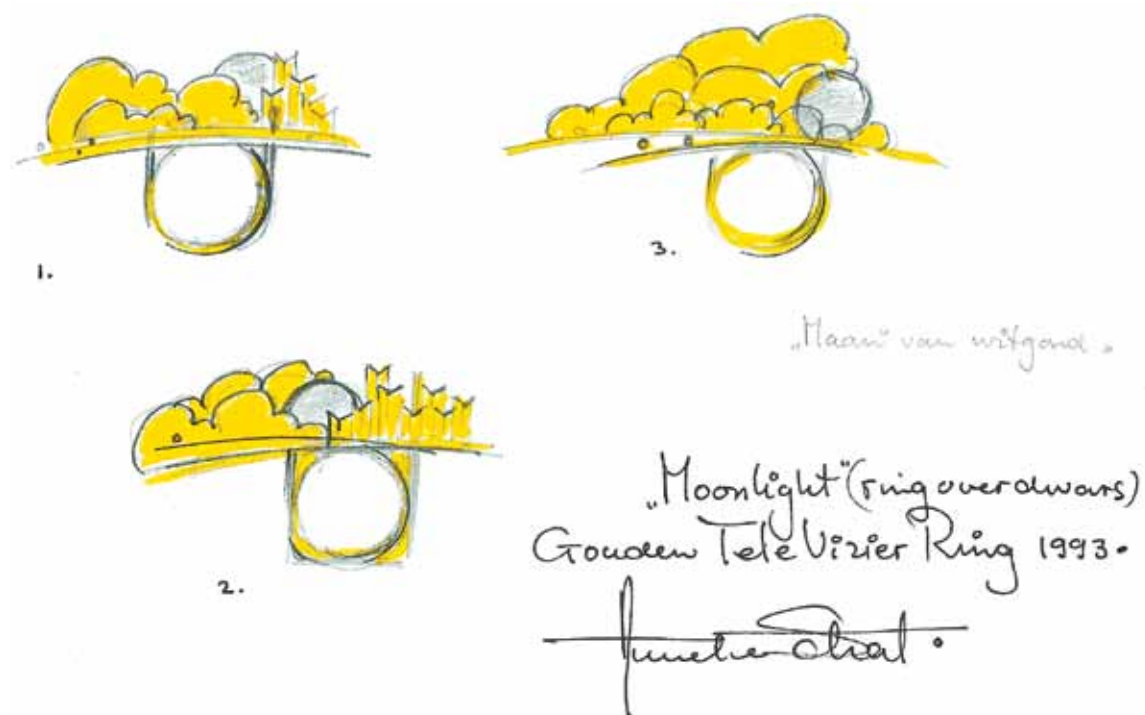
Uit Londen overgevlogen, de hoofdrolspelers uit de musical *Miss Saigon* Joanna Ampil en Simon Bowman.

Robert ten Brink en Mies Bouwman.

Linda de Mol genoot als genomineerde zichtbaar van het TeleVizier-Ring Gala.

Moonlight

Om in het ringontwerp romantiek subtiel maar krachtig vorm te geven, koos ik voor de stemming bij maanlicht. In het ontwerp van de Gouden TeleVizier-Ring 1993 zijn de verbeelding en het gevoel krachtig onderstreept door een dwars op de hand liggende ringvorm. In deze draagbare minisculptuur is de idee maanlicht ruimtelijk vormgegeven. Boven de ring zweeft een volle witgouden maan, waaruit een halve-maanvorm is uitgezaagd. Dit bij uitstek romantische symbool wordt geflankeerd door brede geelgouden wolkenflarden. Een stadsilhouet van onregelmatige zuilen rijst langs de maan omhoog. Het geheel wordt met de basisring verbonden door een compositie van spanningsvolle lijnen, welke door bol- en cilindervormen in reliëf zijn gebracht. De 'moonlight-ring' maakt als handobject een royaal gebaar naar het thema romantiek.

Vrouwenvleugel (RTL 4)

Schrijfster: Marjan Berk

Titel ring: Duel op zoek naar evenwicht

In 1994 zijn de genomineerden voor de Gouden TeleVizier-Ring *De Schreeuw van de Leeuw*, *Goede tijden, slechte tijden* en *Vrouwenvleugel*.

Toen tijdens de live-uitzending in de beurs van Berlage bekendgemaakt werd dat *Vrouwenvleugel* de Gouden TeleVizier-Ring 1994 in ontvangst mocht nemen, bestormde de cast spontaan en met luid overwinningsegejuich het podium, waardoor het nog lang duurde voordat de ring om de vinger van schrijfster Marjan Berk geschoven kon worden.

De serie ging van start op 2 januari 1993 en bleef tot 1995 op de buis. Het brengt de belevenissen van een tiental gedetineerde vrouwen in beeld.

Vrouwenvleugel is bedacht en geschreven door Marjan Berk.

Marjan Berk was behalve schrijfster ook op vele andere terreinen actief. Zo maakte zij als cabaretière en zangeres vele jaren deel uit van cabaret Lurelei. Cabaret Lurelei bestond van 1958 tot 1968.

In de vrouwenvleugel van de gevangenis zijn de vrouwen dag en nacht in elkaars omgeving, overdag op zaal en 's nachts achter slot en grendel. De personages zitten vast voor uiteenlopende delicten. *Marjan Daal* smokkelde drugs om operaties te kunnen betalen. *Josje Smit-Werkman* vermoordde een hoerenloper en *Tessa* haar broer Harm. *Jantje Kruimel* gooide haar man voor de trein en *Derya Usta* zit vast voor drugssmokkel. In *Vrouwenvleugel* werden voor het eerst in een Nederlandse show een transseksueel en een lesbisch personage opgevoerd.

Bewakers als *Tonny Oerlemans-de Boer* en de aantrekkelijke bewaarder *Maurits Troost* en *Regina Jongschaap* spelen zo hun eigen levens binnen de gevangenis muren.

Marjan Berk en Carry Tefsen.

Met o.a.

Liz Snoyink als *Jacqueline Karstens*,
 Jetty Terborg als *Esmeralda 'Smorrie' Bakboord*,
 Marjolein Keuning als *Eefje Winkel*,
 Bea Meulman als *Teun Metz*,
 Rick Nicolet als *Tonny Oerlemans-de Boer* en
 Erik de Vries als *Maurits Troost*.

De serie is uitgebracht op dvd.

Actrice Brûni Heinke van *GIST* feliciteert haar collega Jetty Terborg van *Vrouwenvleugel*.

Gouden Televisier Ring 1994. *Wouwenblazel*
4. (2.)

Funcke Schied '94°

Duel op zoek naar evenwicht

Voor het ontwerpen van de ring is m'n grondgedachte die de genomineerde programma's met elkaar gemeen hebben, in dit geval de zoektocht naar een plaats in de maatschappij. De titel van de ring: 'Duel in evenwicht' verwijst hiernaar.

De ring is opgebouwd uit een stapeling van onregelmatige vlakken balancerend op en tussen het lijnenspel dat diagonaal op de basisring is geplaatst. Tegenover deze stapeling met de onevenwichtige uitstraling staat een solide en harmonieuze blokvorm. Doordat de diverse abstracte bouwvormen hoogglans zijn gepolijst, ontstaat de suggestie van een dynamische beweging.

6 mei 1994 *Kunstmet* (NOS)

In het culturele magazine interviewt Mieke van der Weij mij op m'n atelier i.v.m. de tentoonstelling *Enteren op de Wind* in het Museum Van der Togt te Amstelveen.

Cees Straus,
Enteren op de Wind / Bridging the Wind,
De Brink, Amsterdam 1994.

*Dansende torens in
de lege websector*
Geelgouden
broche/hanger
met dendrietaag
Wielweb met
kubusvormen,
9,7 x 8,2 cm, 1994.

*Schitteren onder
het baldakijnweb*
Geelgouden
broche/hanger
met robijnen
en briljanten
Cyrtophora-spinsel
met vlakken,
12 x 8,2 cm, 1994.

De Gouden TeleVizier-Ring 1995 *Goede tijden, slechte tijden.*

Goede tijden, slechte tijden (RTL 4)

Producent/scenario: Olga Madsen

Titel ring: Ritmiek van Vlindermaskers

Vijfmaal werd de uiterst populaire televisieserie *Goede tijden, slechte tijden* voor de ring genomineerd, maar steeds was de overwinning nét buiten bereik. In 1995 was het zover.

De uitreiking groeide uit tot een geweldig feest. Al snel na de officiële uitreiking van de ring en het overdragen hierna door Joop van den Ende aan producente Olga Madsen, stonden winnaars en verliezers zij aan zij swingend op het podium. Het werd de TeleVizier-shownacht van *the young and the beautiful people*.

De eerste uitzending van *GTST* was op 1 oktober 1990; het werd daarmee de langstlopende dramaserie op de Nederlandse televisie. Na duizend afleveringen kreeg de serie een vermelding in het *Guinness Book of Records*. De serie is afgeleid van de Australische soap *The Restless Years* en speelt zich voornamelijk af in het plaatsje Meerdijk, hoewel ook andere locaties worden gebruikt, zelfs in het buitenland.

Was het verhaal eerst geconcentreerd op een groep vrienden, later werd het wel en wee uitgelicht van de families Alberts, Fischer en Sanders.

Niets blijft deze families bespaard. Bruiloften, echtscheidingen, moorden, verdwijningen, begrafenissen, overspel, ziektes, drankmisbruik en leuke dingen volgden elkaar in razend tempo op. Na vele afleveringen is de serie nog steeds populair.

In het begin waren acteurs als Babette van Veen, Antonie Kamerling en Reinout Oerlemans prominente spelers. Ze werden opgevolgd door Caroline De Bruijn, Bas Muijs en vele andere acteurs en actrices.

De serie is uitgebracht op dvd.

Samen met Joop van den Ende en Olga Madsen.

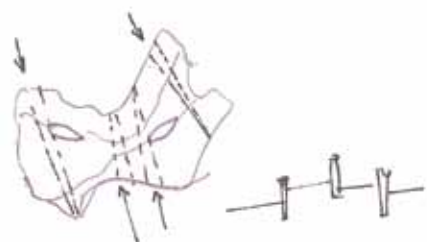
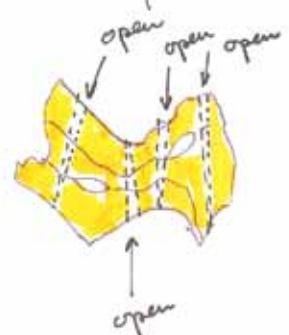
Wilbert Gieske en Caroline De Bruijn tonen dolblij 'hun' Gouden TeleVizier-Ring.

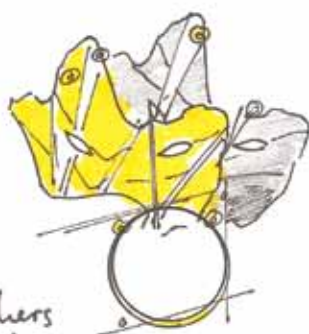
In gesprek met hoofdredacteur Peter Lichtenauer.

"Ontwerp: Gouden TeleVizier Ring 1995 -
 "Ritmiek van de Vlindermaskers" -
 In het Teken van Satyriale
 werkschetsen."

open cirkels
 markeren het
 reliëf.

In reliëf markeren
 met en glanzende
 polijsten

Twee vlindermaskers
 anders verdeeld in
 segmenten -
 Symboliseren de
 ritmiek van de
 goudene programma's -

§ 95

Ritmiek van Vlindermaskers

Symbolisch was m'n ontwerp van de Gouden TeleVizier-Ring 1995. Vlindermaskers verwijzen naar het vluchtige en beweeglijke van televisiesucces.

Geformeerde vlindermaskers wentelen in reliëf over elkaar heen met accenten van glanzende gebogen lijnen. Een cirkeling van diverse ringen vormt de basis die als het ware de vlinderende beweging inslingert. Kleine hoogglans gepolijste bolvormen, her en der over het maskermotief verspreid, accentueren het reliëf en geven diepte aan de vorm.

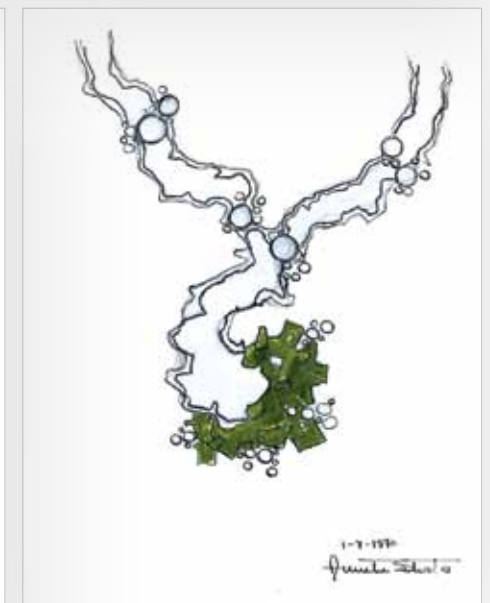
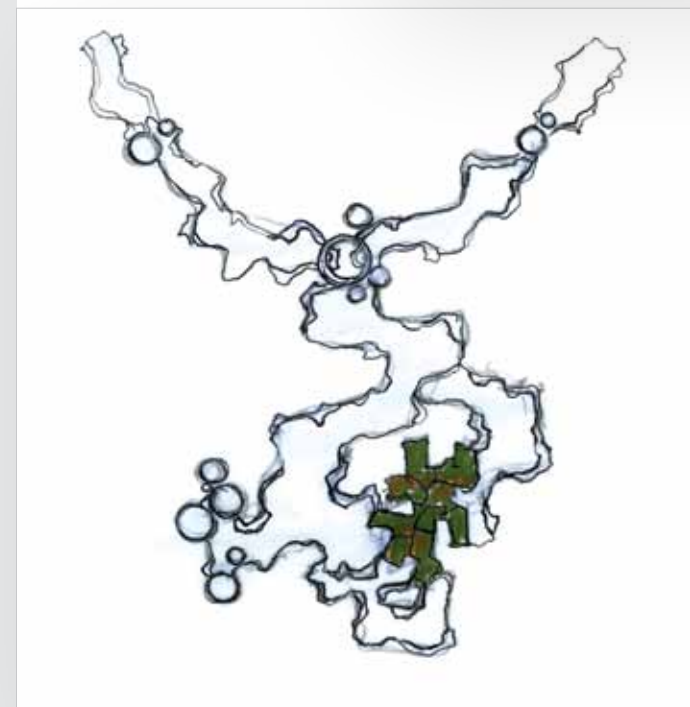
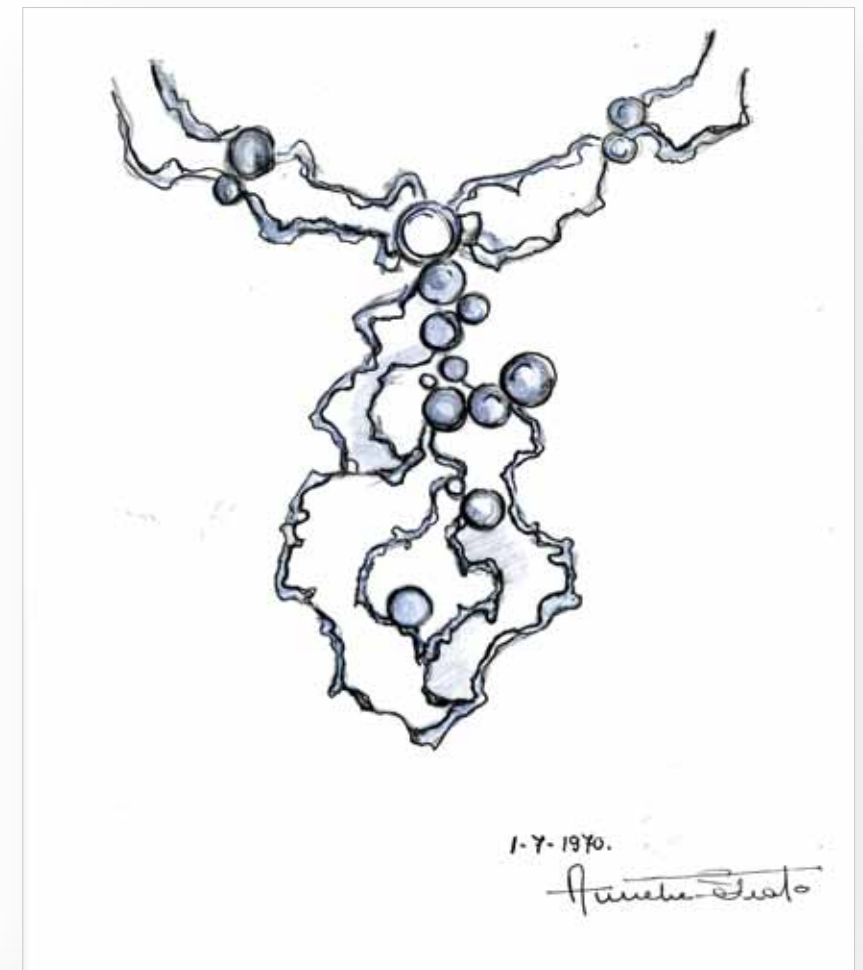

Tijdens het onderzoek van de gegevens over de historie van de Gouden TeleVizier-Ring, blijkt dat producer Olga Madsen heeft gespeeld in de film *Rubia's Jungle*. Deze film is gebaseerd op het verhaal van *Charles Gormley*.

Andere namen van acteurs en actrices zijn o.a. de Schotse Quinn O'Hara als *Rubia*, Adrian Brine, Milton Irons, Nelly Frijda, Basil Clarke en Sarah Brackett.

Eind juni 1970 bezoekt Pim de la Parra met actrice Quinn O'Hara mijn atelier op de Spiegelgracht voor de film *Rubia's Jungle*. Voor een opname op locatie wordt naar een atelierinrichting voor een edelsmid gezocht. Om de scène zo realistisch mogelijk op te bouwen maak ik op 1 juli een serie schetsen en samen met sieraden en atelierattributen zijn deze tijdens de filmopnamen toegepast.

Film *Rubia's Jungle*, Scorpio films NV, productie: Wim Verstappen, regie: Pim de la Parra. De film werd op 8 december 1970 in omloop gebracht.

Oppassen!!! (Vara)

Schrijver: Chiem van Houweninge

Titel ring: Winnaars op de buis

19 september 1996 was voor televisieland een spannende dag. Het was al ruim dertig jaar traditie dat de winnaar van de belangrijkste 'prijs van de kijker' bekendgemaakt werd. In 1996 werden de uitreikingen van de Gouden TeleVizier-Ring en de Zilveren TeleVizier-Tulp samengebracht met een nieuw fenomeen: de Nederlandse Academy Awards.

De Academy Awards worden toegekend door een jury van vakgenoten. De elf prijzen worden toegekend in diverse categorieën zoals amusement, cultuur, drama, nieuws en jeugd. Werd in voorgaande jaren rond de uitreiking van de Gouden TeleVizier-Ring een groots galafeest georganiseerd, dit jaar was er meer aandacht voor de inhoud van de genomineerde programma's. Presentator van de avond was Gert-Jan Dröge, die de verschillende onderdelen met messcherpe commentaren, zoals in zijn programma *Glamourland*, aan elkaar verbond. De prijs van de kijker voor het beste buitenlandse programma, de Zilveren TeleVizier-Tulp 1996, werd toegekend aan de Duitse serie *Commissaris Rex* waarin acteur Tobias Moretti en herdershond Reginald van Ravenshorst de hoofdrollen spelen. De serie viert triomfen in Duitsland en in Oostenrijk. In Nederland stemmen rond de 1,4 miljoen mensen wekelijks af op RTL 4.

Gert-Jan Dröge betrad het podium met acht herdershonden om de winnaar aan te kondigen. Sinds *Rintintin* en *Lassie* was de herdershond niet meer zo populair.

Dolgelukkig nam Tobias Moretti de Zilveren TeleVizier-Tulp 1996 in ontvangst. Hij dankte het Nederlandse publiek voor de uitverkiezing. In een gesprek achteraf vertelde de acteur mij dat hij nog moest nadenken of de tulpen, die uitneembaar zijn, ook werkelijk aan de cast zouden worden uitgedeeld. Voorlopig leek het hem een perfect idee om het geheel compleet te houden.

Toen werd het tijd dat Linda de Mol de winnaar van de Gouden TeleVizier-Ring bekendmaakte. Zij verklaarde dat er eigenlijk een cursus 'genomineerd zijn' in het leven zou moeten worden geroepen. Ooit behoorde zij met haar programma tot de eerste drie en ze kende het gevoel van spanning dat door je lichaam raast en de klap die volgt als 'een ander' de 'welverdiende' winnaar blijkt!

De genomineerden, nieuwkomer Bart de Graaff met zijn omroep BNN, steracteur Piet Römer, alias rechercheur De Cock uit de politiserie *Baantjer* (Römer won de Gouden TeleVizier-Ring ook al in 1964 met *Stiefbeen en zoon* en in 1970 met *'t Schaep met de 5 Pooten*). Schrijver/producent Chiem van Houweninge was genomineerd voor *Oppassen!!!*. Ook hij won al eerder een Gouden TeleVizier-Ring, voor de serie *Zeg 'ns AAA* in 1984.

Toen de envelop met de naam van het winnende programma in handen van Linda de Mol kwam, strekten de drie genomineerden hun rug en trokken ze een pokerface. Dol van enthousiasme sprong Chiem van Houweninge op het podium toen het programma *Oppassen!!!* de winnaar bleek. In zijn overwinningssroes verzuimde hij de hoofdacteurs van de serie Coen Flink en Ben Hulsman en regisseur Nico Knapper in zijn succes te betrekken. Maar dit werd later in een overvol 't Spant in Bussum rechtgezet.

De komedie *Oppassen!!!* werd grotendeels geschreven en geregisseerd door Chiem van Houweninge en Nico Knapper. De Vara zond de serie uit van 1991 tot 2003 en het werd daarmee een van Nederlands langstlopende comedy-series.

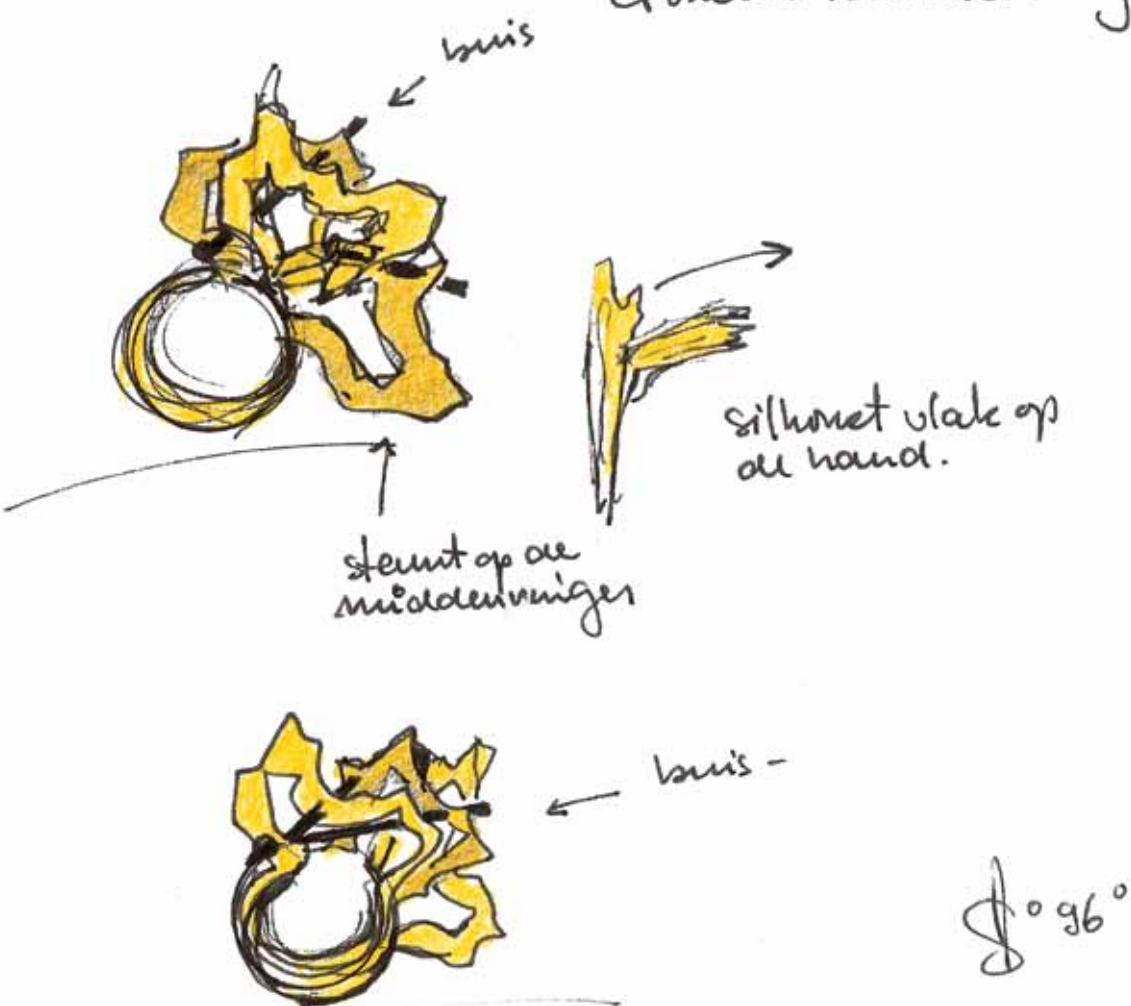
De serie draait om twee opa's die samen de huishouding doen. Om de carrière van hun kinderen ruim baan te geven fungeren ze als oppasopa's voor hun kleinkinderen, wat tot hilarische confrontaties tussen de verschillende generaties leidt.

Met o.a.

Coen Flink als opa *Henry Buys*,
Ben Hulsman als opa *Willem Bol*,
Annette Barlo als *Anna van Vliet-Bol*
en Matijs Jansen als *Rik Bol*.

De serie is uitgebracht op dvd.

Gouden TeleVizier Ring 1996.

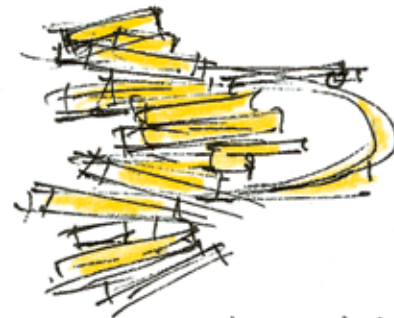
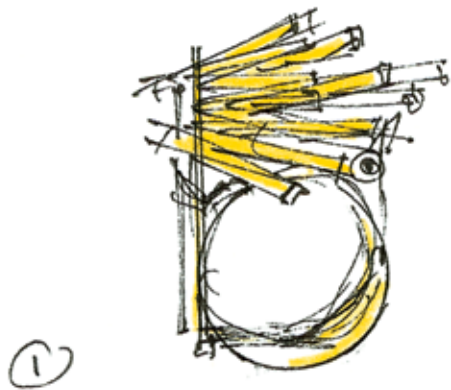
Winnaars op de buis

Toen Chiem van Houweninge in 1984 de Gouden TeleVizier-Ring won, vertelde hij mij dat hij nooit een ring droeg. Ik heb toen een speciale oplossing gevonden, door het bovenstuk van de Gouden TeleVizier-Ring afneembaar te maken en in te passen in een reverssieraad. Op mijn vraag of hij de ring van 1996 wel zou gaan dragen, antwoordde Chiem van Houweninge heel voorzichtig en een beetje ontwijkend. Op het moment dat zijn echtgenote Marina enthousiast en duidelijk liet blijken de ring te gaan dragen, liet de succesvolle comedyschrijver direct zijn ringmaat nemen!

De Gouden TeleVizier-Ring 1996 is geïnspireerd op het spoor van de vlinderbeweging. Een warreling van vlindersilhouetten heb ik boven de ringband aangebracht en verbonden met een staaf waarover een buis is aangebracht. De buis staat voor mijn grote beeld van de ring. Deze stond in het Dudokgebouw te Hilversum waarin verschillende omroepbladen waren gevestigd. Op de buis van deze sculptuur zijn alle namen van de winnaars met de programma's en omroepen gegraveerd.

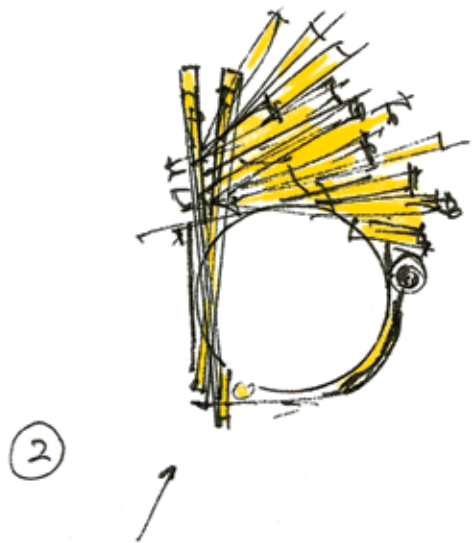

Schets Ontwerpen: Gouden TeleVizier-Ring 1997.

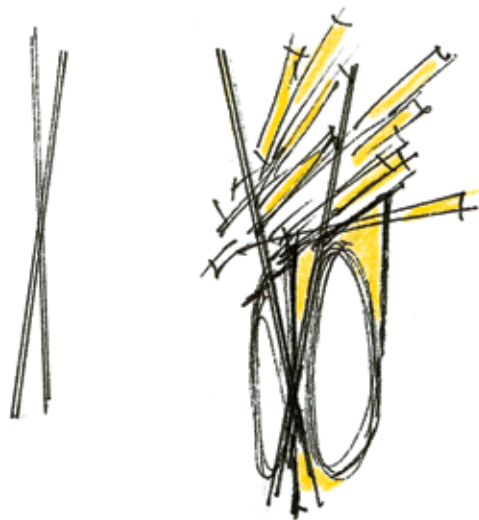

Trapvorm enigszins
"glooiend": niet echt
kantelen.

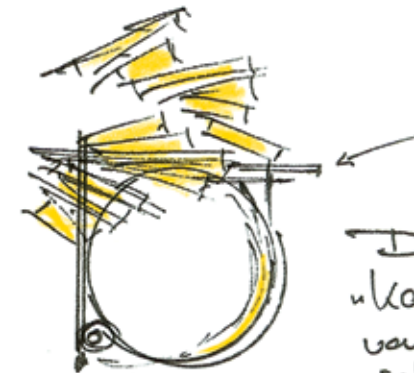
Basisvorm van de Ring is
een rechthoek met een
ronde hoek. Cirkelvormen
(ringen). Langs een rechthoek.
Stapelning van de "trekken"
open en gesloten.

Twee diagonalen.
Uitwaaiing vanuit
de diagonalen.

diagonaal omvat de
rechthoek van de
ringvorm.

basislijn

De twee trapvormen
"kantelen" ten opzichte
van elkaar.
Stapelning van twee
vormen.

basislijn

ba.

functie staat 97°

Baantjer (RTL 4)

Piet Römer

Titel ring: Spektakeltreden

Op 26 september 1997 vond het meest gewaardeerde Nederlandse televisie-spektakel plaats.

Het werd een spannende uitreiking met de genomineerden *Baantjer*, *Blik op de weg* en *Villa Felderhof*.

Op het moment dat de honderden computergestuurde spotlights vanuit het plafond oplichtten, werd de spanning in de zaal voelbaar. Het was een uitzending vol technische snufjes, toegespitst rond de tafels met de gegadigden voor de felbegeerde prijzen.

Ivo Niehe vond de nominatie voor de prijs voor 'TV-personality 1997' zo belangrijk dat hij er speciaal voor uit Zuid-Italië overvloog en met Paul Witteman en Robert ten Brink de spanning deelde. De presentator van het voor de TeleVizier-Ring genomineerde programma NCRV's *Blik op de weg* was afwezig. Met flitsende dialogen, soms scherp en cynisch of doorspekt met statements, presenteerde Gert-Jan Dröge op zijn geheel eigen wijze het TeleVizier-Ring Gala.

Op m'n atelier met Victor Reinier en Piet Römer.

De bekendmaking van de prijswinnaar door de Amerikaanse comédienne Ruby Wax, die bekendstaat om haar onconventionele tv-interviews met wereldberoemde sterren, was misschien iets té verrassend en vooruitstrevend voor de Nederlandse tv-sterren. Viola Holt reageerde bijzonder enthousiast toen zij betrokken werd in de act die Ruby Wax vooraf liet gaan aan de prijsuitreiking, waardoor de camera's razendsnel andere posities in de zaal moesten innemen.

Het programma dat de Gouden TeleVizier-Ring 1997 in ontvangst mocht nemen, was de serie van RTL 4, *Baantjer*. Dolgelukkig liep acteur Piet Römer, in de serie politie-inspecteur De Cock, het podium op. In zijn korte toespraak wees hij erop hoe belangrijk alleen al de nominatie voor deze publieksprijs is en hoe stimulerend, om na een tweede nominatie, de prijs in ontvangst te mogen nemen.

Razend enthousiast reageerden de overige acteurs van de cast die het galafeest spontaan wilden laten beginnen.

Door de uitreiking 1997 met verschillende andere prijzen te combineren, ontstond een gezelschap van tv-persoonlijkheden, dat op muziek van de groep Willy Latino, tot laat in de nacht doorfeestte.

De Nederlandse politiserie *Baantjer* is gebaseerd op de boeken van A.C. Baantjer en werd vanaf oktober 1995 door RTL 4 uitgezonden.

De hoofdpersoon is rechercheur *Jurre de Cock* die in bijna alle onderdelen van de vaste verhaalformule aanwezig is.

Elk verhaal begint met de ontdekking van het lijk. Na autopsie volgt de ondervraging van getuigen en verdachten. Nooit ontbreekt het intermezzo van hoofdcommissaris *Buitendam*.

Ook het drankje in het café van *Lowietje* in de Amsterdamse rosse buurt met zijn jongere collega *Vledder* is een vast onderdeel in het verhaal.

Daarna worden de ondervragingen vervolgd. Daarin bekent de hoofdverdachte meestal zijn misdaad en is de reconstructie van de moord in een flashback te zien. Altijd afgerond met de slotscène die zich afspeelt in het huis van De Cock in aanwezigheid van zijn vrouw.

Hoofdrollen:

Piet Römer als rechercheur *Jurre de Cock* die zich altijd voorstelt als 'De Cock met C-O-C-K'.

Victor Reinier als zijn collega *Dick Vledder*, een echte Ajax-fan die patent heeft op flauwe opmerkingen.

Marian Mudder als collega *Vera Prins*, die de verdachten vaak natrekt.

Martin Schwab als computerexpert *Albert 'Ab' Keizer*.

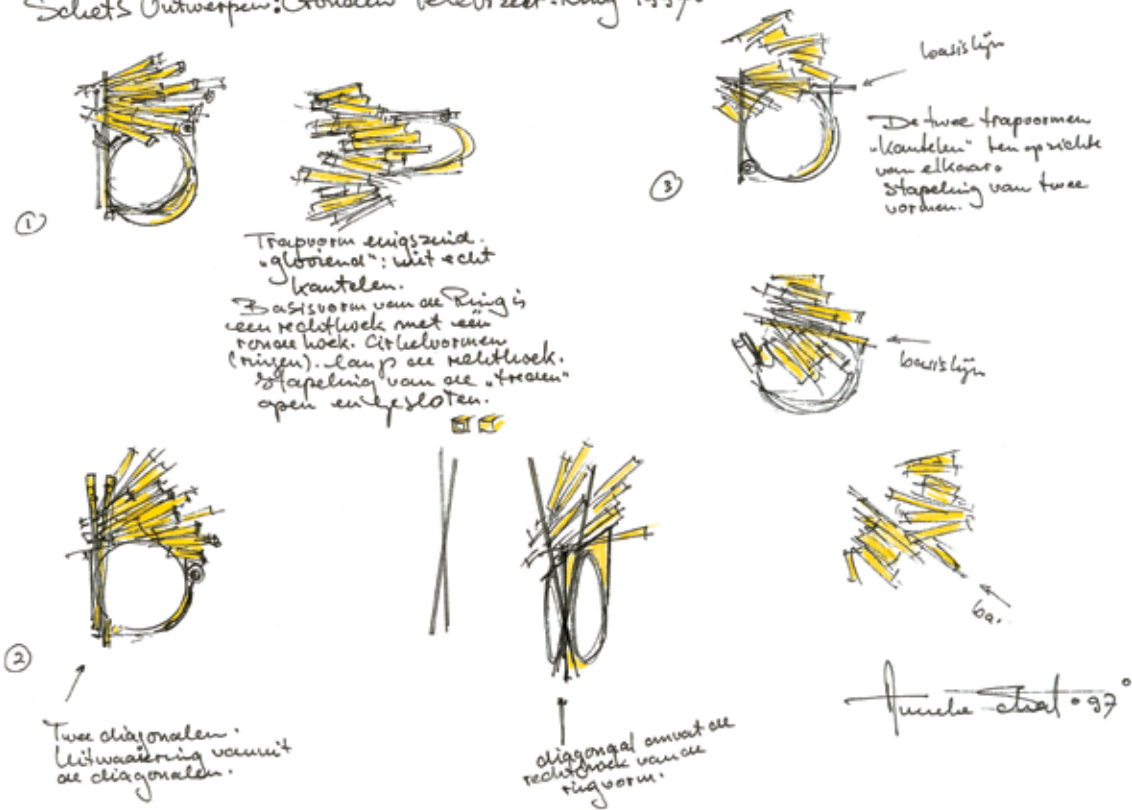
Serge-Henri Valcke als hoofdcommissaris *Corneel Buitendam*, nogal ongeduldig van aard en vol commentaar op De Cock.

Hans Karsenbarg als schouwarts *Ennaeus den Koninghe*, altijd in de clinch met *Vledder*.

Nienke Sikkema als *mevrouw De Cock*.

De serie is uitgebracht op dvd.

Schets Ontwerpen: Gouden TeleVizier-Ring 1997.

Spektakeltreden

In het ontwerp van de ring ben ik uitgegaan van een stapelvorm van lijnen als verwijzing naar het klimmen naar succes. In de ringvorm zijn twee verticale lijnen diagonaal neergezet als vertrekpunt voor de stapeling in tredevorm.

De stapeling is in een open en gesloten opbouw uitgewerkt, op een enigszins glooiende manier om een vloeiende uitstraling te bereiken.

De ringmaat van Piet Römer ligt iets boven het gemiddelde waardoor het mede onmogelijk is om op de prijsuitreiking met drie kanshebbers de ring op maat te presenteren.

Met het passen van de ring op m'n atelier vertelde hij dat het genieten van mooie dingen een rol in zijn carrière heeft gespeeld. Waar mogelijk versiert hij de dingen graag. Of het nu om het presenteren van een versnapering op een schoteltje gaat of het overdragen van de verbeelding op het podium. Het spelen met kleur of gebaar is wat hem bezighoudt.

Het over het voetlicht brengen van een karakter ziet hij als een schildering. De nuancering van een rol waardoor een zekere spanning ontstaat in de wisselwerking met het publiek. Hij is zich in zijn creatie als inspecteur Baantjer ervan bewust dat achter het televisiescherm iemand naar zijn spel kijkt.

Piet Römer is een bijzondere Ringwinnaar. Hij mocht met Rien van Nunen in 1964 de eerste Gouden TeleVizier-Ring in ontvangst nemen voor het programma *Stiefbeen en Zoon*.

Toen was de uitreiking nog een intieme feestelijke happening in het Amsterdamse Vondelparkpaviljoen met ongeveer honderd gasten. Tegenwoordig hopen duizenden dit evenement te mogen meemaken en wordt er gesmeekt om toegangskaarten.

De eerste Gouden TeleVizier-Ring was een ontwerp van edelsmid Archibald Dumbard, bezet met chalcidoon en voorzien van symbolische gravures op de ringband.

In 1970 viel Piet Römer (samen met Leen Jongewaard) voor de tweede keer in de prijzen. Nu voor zijn acteerprijs in het *'t Schaep met de 5 Pooten* van Eli Asser. Deze ring is ontworpen en uitgevoerd door Jaap de Vries.

Het is voor het eerst dat een acteur alle lof van het grote publiek over zich heen mag laten komen en drie Gouden TeleVizier-Ringen in zijn bezit heeft met als bijzonderheid dat zij gemaakt zijn door de drie opeenvolgende edelsmeden die de ringen tot dan hebben uitgevoerd.

Ontwerp gouden TeleVizier-Ring

1998.
Ring met opheid " 3 bolletjes per buis -
rammelen!!
maat 21 -

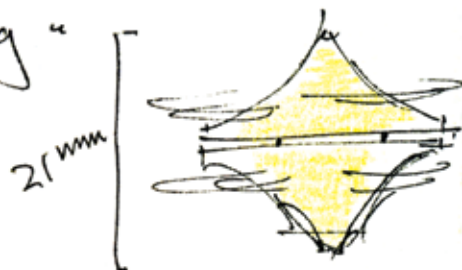
Ring opbouw uit
twee gedeeltes.
in dialoog.

1 2 3
in zagingen

1 -	2 =	3 ≡
2 =	3 ≡	1 =
3 ≡	1 -	2 =

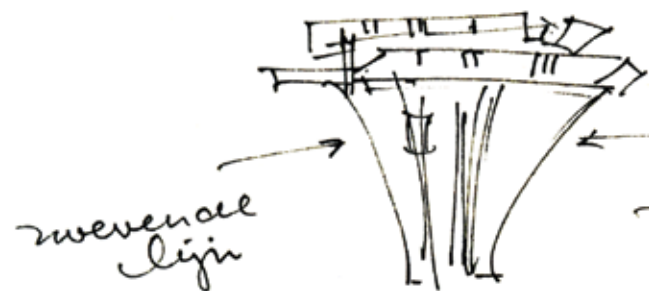
3 gesignaleerde
in peltwaardige
trans-

"Diegenomineerden
in Dialoog"

weverende lijn

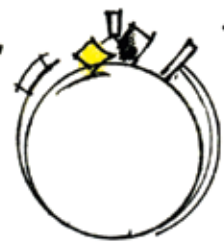
plaat 0.8

buis 3.8 mm
buis 3 mm

boven-
aanzicht

buis los
waved.

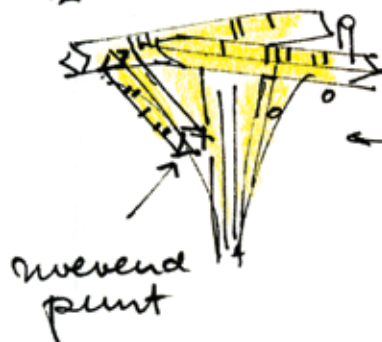

cirkelers

weverende

3 buizen weven boven de
basisring.

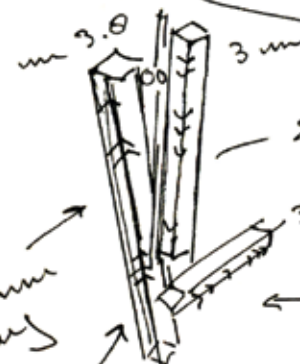
opening tussen de
basisringen -

weverende
punt

totale
leerste
3.5 cm
mm

mat + glasend
gepolijst.

diagonale lijn

25 mm lang

3 mm

12 mm lang

snijpunten

1998.

Villa Felderhof (NCRV)

Rik Felderhof

Titel ring: Drie genomineerden in dialoog

Het programma speelt zich af in een luxe villa in de buurt van Saint-Tropez waar gastheer Rik Felderhof twee bekende Nederlanders interviewt. De gasten logeren enkele dagen in de villa, doen gezamenlijk inkopen voor de maaltijd, maken een schilderij en geven hun individuele levensverhaal aan de hand van dag- en fotoboeken.

De bekende Nederlanders, over het algemeen een man en een vrouw, verschillen nogal van elkaar, waardoor de discussie inhoudelijk zeer diep kan gaan.

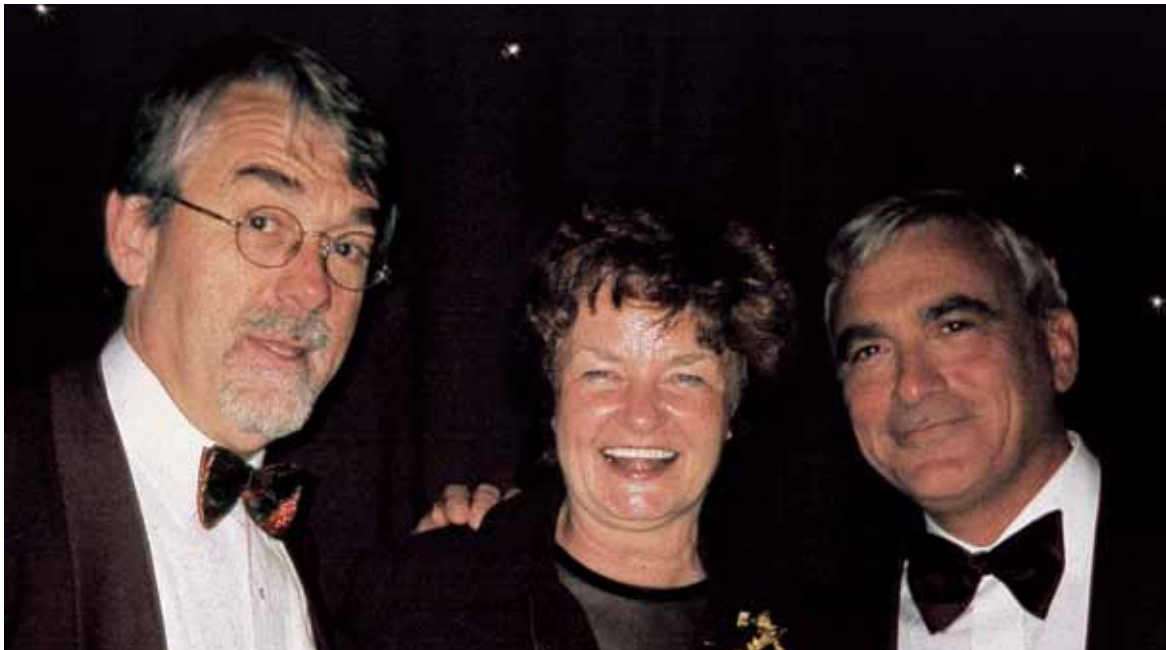
Te gast waren onder anderen:

theatermaakster en actrice *Adelheid Roosen* en beeldhouwster en schilderes *Truus Menger*, zangeres *Imca Marina* en fotograaf *Paul Huf*, operazangeres *Caroline Kaart* en omroepoprichter *Bart de Graaff*, zangeres *Vanessa* (Connie Breukhoven) en politicus *Pim Fortuyn*, cabaretière *Sylvia de Leur* en schrijver *Leon de Winter*, actrice *Ellen Vogel* en couturier *Edgar Vos*.

1998 was wel een heel spectaculair Gouden TeleVizier-Ring Gala. Niets wees echter op een bijzonder verloop toen ik de Gouden TeleVizier-Ring 1998 op 26 augustus bij de hoofdredactie van *TeleVizier* afleverde.

Drie genomineerden in dialoog kon zijn weg naar de winnaar vervolgen. Dat zou echter niet direct bewaarheid worden!

Links hoofdredacteur Peter Lichtenauer en rechts Rik Felderhof.

Op donderdag 8 oktober rond 11 uur gaat de studiokluis open bij het Hilversumse omroepbedrijf. Er wordt een generale repetitie gehouden voor de live-uitzending van de volgende dag, waarvoor de prijzen nodig zijn om de juiste stand van de camera's en de uitlichting te bepalen.

Geen Ring! Naarstig wordt de kluis doorzocht en ook de rest van de kamer gaat ondersteboven.

Voorzichtig wordt gevraagd of misschien iemand de ring onder zijn hoede heeft genomen, maar... *Geen Ring!*

Dan breekt er enige paniek uit in de televisiestudio van John de Mol.

Alle voorpubliciteit en alle showopnamen zijn met de ring gemaakt en nu de generale repetitie, maar... *Geen Ring!*

De spanning is ondraaglijk.

Als blijkt dat de ring echt is verdwenen, krijg ik donderdag om halftwee het verzoek of ik binnen een dag een nieuwe ring kan maken.

Een alarmerend telefoontje over een zoekgeraakte Gouden TeleVizier-Ring, op de dag vóór de uitreiking in een spectaculaire live-uitzending, is zó uitzonderlijk dat ik het nauwelijks kon geloven.

Zo begon een race tegen de klok onder het motto *The Show Must Go On!*

De oorspronkelijke ring was gekozen uit een serie ideeën die ik op enkele schetsbladen had getekend.

Door de complexiteit van de ring en de spontane invalshoeken tijdens het maakproces, hield ik op de werkbank een apart schetsblad bij waarop ik alle handelingen aantekende.

Vooraf kleine precisie-ingrepen zoals zaaginsneden of het aanbrengen van bol- of staafmotief tekende ik nauwkeurig op.

Na bestudering van dit blad met schetsdetails bleek na een halfuur dat de fasen van opbouw voor een nieuwe ring niet al te veel problemen zouden opleveren, en dat met m'n gemaakte aantekeningen vrijwel alle specifieke details te reconstrueren waren.

In de vroege ochtend van vrijdag 9 oktober polijfde ik de ring en werkte hem verder af.

De nieuwe ring bleek in gewicht slechts een tiende gram van het oorspronkelijke object te verschillen.

Endemol verzocht aanvankelijk strikte geheimhouding, wat op zich geen enkel probleem zou hebben opgeleverd. Inmiddels bleek dat er bij *TeleVizier* en Endemol een andere kijk op de gang van zaken was gekomen en werd voor een directe publiciteitsconfrontatie gekozen. Men was bezorgd dat iemand misschien een stunt zou uithalen, waardoor het aanzien van de Gouden TeleVizier-Ring in verkeerd vaarwater zou kunnen komen.

Vrijdag kopte *De Telegraaf* op de voorpagina: '*TeleVizier-ring uit kluis gestolen*' en ik werd overvallen door een ware publiciteitsgolf die losbarstte rond de verdwenen ring.

Televisie, radio en de schrijvende pers doken over elkaar heen om het mysterie te ontrafelen, want er bestond grote scepsis rondom dit nieuws. Men was ervan overtuigd dat het om een knap bedachte publiciteitsstunt ging. Niets was echter minder waar.

De AT5-ploeg was nog maar net van mijn atelier vertrokken en ik hoopte een beetje bij te komen van alle commotie. Maar daar ging de deurbel weer! Een stralende bloemist overhandigde me een prachtige tuil bloemen met op het kaartje: '*We hopen dat je nog een beetje geslapen hebt! Tot vanavond. Het team van de Gouden TeleVizier-Ring*'.

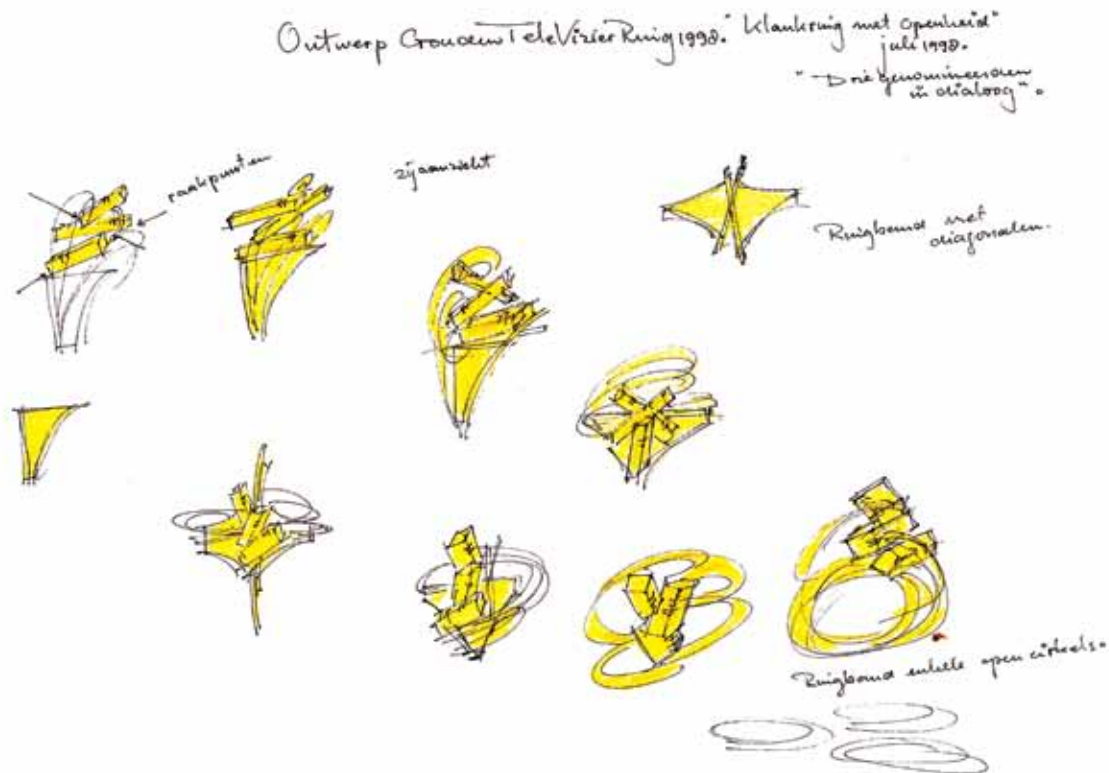
174 Die betrokkenheid heeft mij op dat moment zeer goed gedaan, maar het is wél bij een hazenslaapje gebleven.

Het Gouden TeleVizier-Ring Gala werd live uitgezonden, waarbij extra aandacht voor de Gouden Ring werd uitgetrokken. Als presentator Gert-Jan Dröge staatssecretaris Rick van der Ploeg uitnodigt om de winnaar bekend te maken, stijgt de spanning bij de genomineerden Paul de Leeuw, Rik Felderhof en de cast van het televisiedrama *Unit 13*.

Rik Felderhof won met zijn *Villa Felderhof*. Hij schoof zonder mankeren de met zoveel voorpubliciteit beklede ring aan zijn hand.

Zonder verdere ringincidenten verliep de uitzending perfect, waarna op de drukke party de verdwenen ring het gesprek van de avond werd. Even was heel Nederland in de ban van een Gouden Ring. Tot op heden is het mysterie van de verdwenen ring niet opgelost!

Fragmenten van de serie zijn uitgebracht op dvd.

Drie genomineerden in dialoog

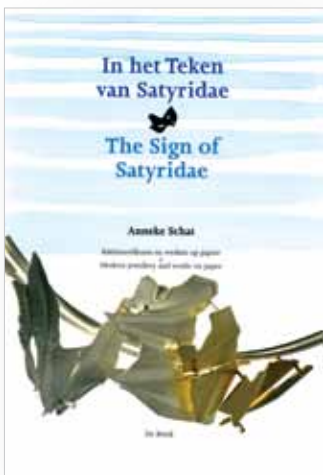
Het ontwerp van de Gouden TeleVizier-Ring 1998 heb ik gebaseerd op het thema van de drie genomineerden. 'Drie genomineerden in dialoog' is uitgedrukt door drie buisvormen. In de kokers zijn kleine bolletjes verwerkt die bij het dragen tinkelen. De buisvormen zelf zijn voorzien van inzagingen op het thema drie. De basisring bestaat uit twee vormen waarop en waarover cirkelingen zijn aangebracht als bedding voor de kokers.

175

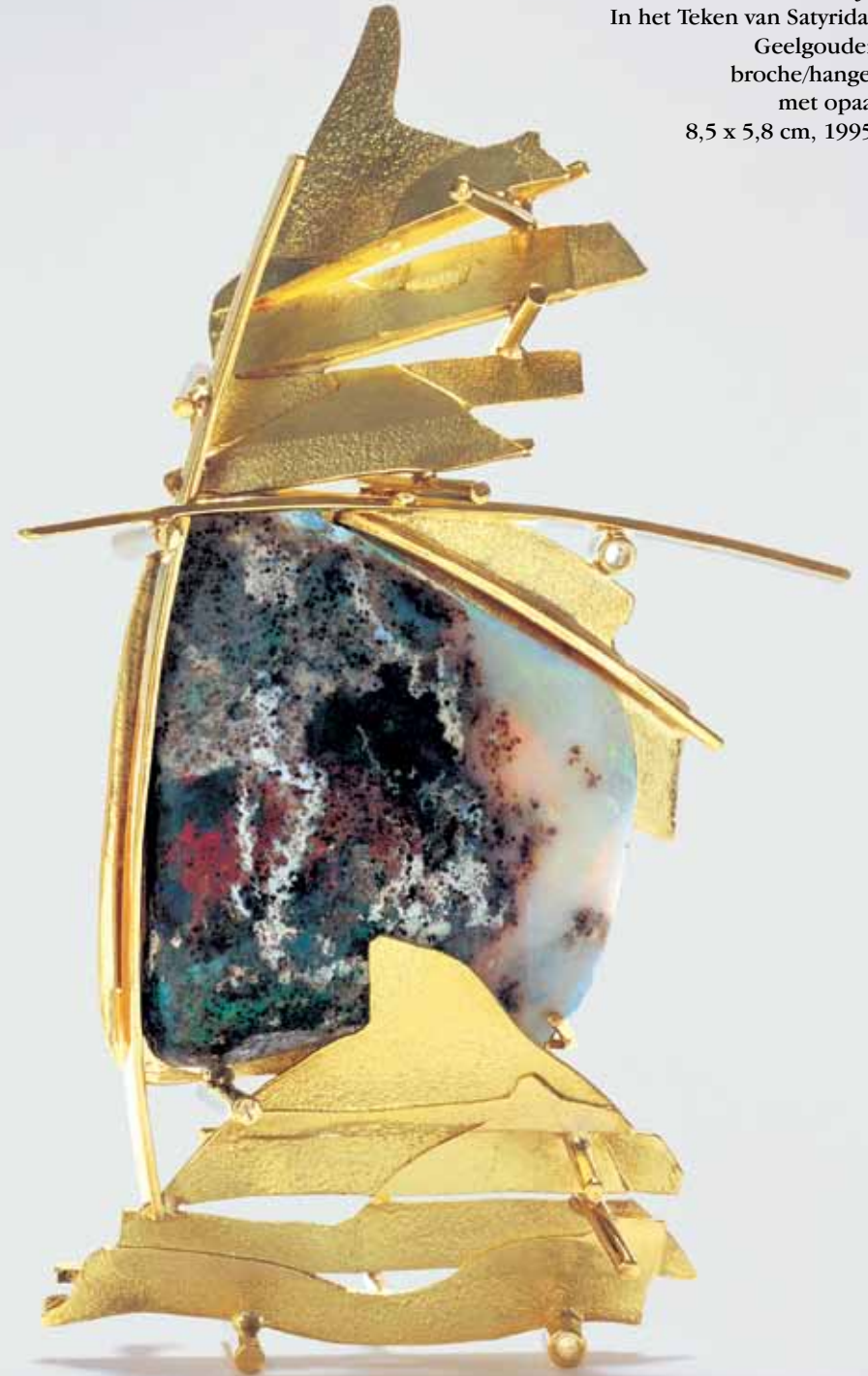

16.03.1998 *Liefdesleven*, een documentaire uitgezonden in drie afleveringen over partners in liefde en zaken. Memphis Film & Television, regisseur Sherman de Jesus partner/producent Cécile A.M. van Eijk. Uitgebracht door de NCRV op Nederland 1.
In aflevering 2: Anneke en Rudolph Schat *Ons werk is een slipstream van elkaars denken*. Wilma Wakken en Martin Robbe *Iedere fotograaf wordt verliefd op zijn model*.

Mirjam Hoijtink,
In het Teken van Satyridae / The Sign of Satyridae,
De Brink, Amsterdam 1995.

Steen van de tijd
In het Teken van Satyridae
Geelgouden
broche/hanger
met opaal
8,5 x 5,8 cm, 1995.

Toen was geluk heel gewoon (KRO)

Gerard Cox,

Joke Bruijs,

Sjoerd Pleijsier

Titel ring: In communicatie met de kijker

De komische en nostalgische televisieserie *Toen was geluk heel gewoon* van de KRO is gebaseerd op de Amerikaanse comedy *The Honeymooners*. De serie speelt zich af in Rotterdam, 34 jaar terug in de tijd. In de eerste aflevering in 1994 is het 1959.

De hoofdrolspelers zijn:

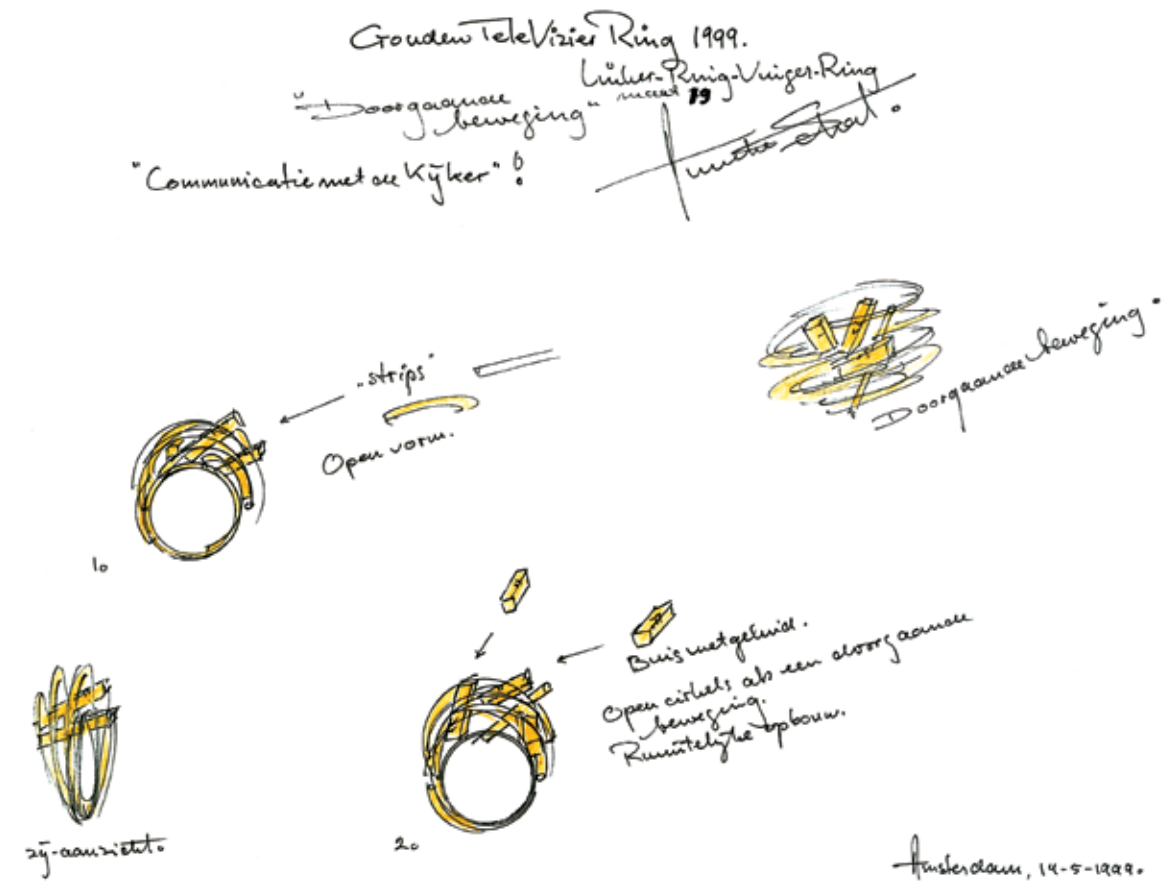
Gerard Cox als *Jaap Kooiman*, de eigenwijze en zeer conservatieve buschauffeur bij de RET. Joke Bruijs als *Nel Kooiman*, zijn nuchtere, verstandige en progressieve echtgenote.

Sjoerd Pleijsier als *Simon Stokvis*, de bovenbuurman en beste vriend van Jaap. Behalve rioolwerker is hij journalist bij dagblad *De Bruine Rotterdammer*. Mouna Goeman Borgesius als *Zus Stokvis*, de Drentse vrouw van *Simon*.

De serie is uitgebracht op dvd.

Mijn ontwerp van de Gouden TeleVizier-Ring 1999 stond in het teken van communicatie. Ook het medium televisie betreft de kijker door nieuwe communicatieontwikkelingen steeds vaker bij de gebeurtenissen op het scherm. Om in aanmerking te komen voor deze prestigieuze prijs worden dan ook steeds hogere prestaties verwacht van programmamakers en presentatoren. De wereld van bits en bytes is nog volop in ontwikkeling en zal het televisiekijken nog ingrijpend veranderen.

In communicatie met de kijker

In deze Gouden TeleVizier-Ring zijn enkele aspecten van communicatie op een vrije manier tot uitdrukking gebracht. De verschillende open cirkelingen en ellipsen waaruit de ring is opgebouwd, verbeelden de doorgaande beweging van moderne massacommunicatie. Rond de vinger geeft deze Gouden TeleVizier-Ring op een eigen wijze volop signalen. De buisvormen die als een doorgaande beweging over en door de cirkelingen zijn geplaatst, symboliseren de informatiedragers waarvan via enen en nullen de kleurenherrie wordt gecodeerd en als pixeltaal over het scherm wordt verspreid.

Voor de winnaar is deze awardring het duidelijkste signaal dat het zenden en ontvangen via de beeldbuis tussen programma en miljoenen kijkers geslaagd is.

In communicatie met de kijker
De Gouden TeleVizier-Ring 1999.

Westenwind (RTL 4)

Olga Madsen

Titel ring: Uitwaaiëren van de schermflitsen

De dramaserie *Westenwind* werd bij RTL 4 uitgezonden van februari 1999 tot februari 2003. De serie speelt zich af tussen twee concurrerende scheepswerven in de Rotterdamse haven.

Eigenaren zijn de familie Noordermeer en de familie De Graaf. Het eerste bedrijf rendeert goed; met het bedrijf van de familie De Graaf gaat het financieel slecht. De familie Noordermeer volgt een koel zakelijk beleid, de familie De Graaf is meer een familiebedrijf en betrokken bij de werknemers. In de felle concurrentiestrijd wordt geen middel geschuwd om te overwinnen, wat tot spannende ontwikkelingen en ingrijpende intriges leidt. Als tussen de zoon van de ene en de dochter van de andere familie een liefdesrelatie opbloeit, nemen de spanningen hand over hand toe.

Door de kleine hoeveelheid karakters in de serie konden die zich goed ontwikkelen, zodat de serie boven een soapbeleving uitsteeg. Joop van den Ende bedacht de serie na het zien van de film *Titanic* en werkte het idee verder uit met Johan Nijenhuis.

In de serie speelden o.a. Daan Schuurmans als *Anton Noordermeer*, Miryanna van Reeden als *Charlotte Noordermeer*, Inge Ipenburg als *Sophie Noordermeer*, René van Asten als *Jacob de Graaf*, Henriëtte Tol als *Conny de Graaf* en Kirsten Mulder als *Fleur de Graaf-Noordermeer*.

De serie is uitgebracht op dvd.

Wouter Nicolaas als Marco de Graaf en Jennifer Hoffman als Sam de Graaf.

Door de eeuwen heen is aan veel ringen een bijzondere betekenis gegeven. Dat gold bijvoorbeeld voor de mythologische ring van Prometheus, gemaakt van de ketting en de rots waaraan hij geketend was, naar de legende van koning Salomo, die zijn macht verloor op het moment dat zijn ring verdween en die zijn invloed pas terugkreeg toen de ring na veertig jaar opnieuw in zijn bezit kwam.

De grote wijsgeer en filosoof Plato tikte een medeacademielid op zijn vingers omdat de uitbundigheid van diens ringen hem stoorde. De ringdrager was de uiterst begaafde en geleerde filosoof Aristoteles.

De Gouden TeleVizier-Ring heeft in het jaar 2000 een eigen bescheiden geschiedenis van 35 jaar. Langzaam maar zeker ontstaan ook rond deze ring anekdotes en boeiende verhalen. Zeker is dat nu programmamakers en andere betrokkenen rekening houden met de mogelijkheid dat ze de volgende Gouden TeleVizier-Ring winnen. Onbewust groeit de ring van eindbekroning naar een stimulans voor volledige inzet om dat doel te bereiken!

De ring was onderwerp van gesprek met de nieuwe hoofdredacteur van *TeleVizier* Peter Houben. Om de ring zo dicht mogelijk bij het blad *TeleVizier* te houden, werd het ontwerp uitgekozen door een grote afvaardiging van de redactieraad. Het idee van een vensterring als een vormuiting van communicatie werd met algemene stemmen gekozen.

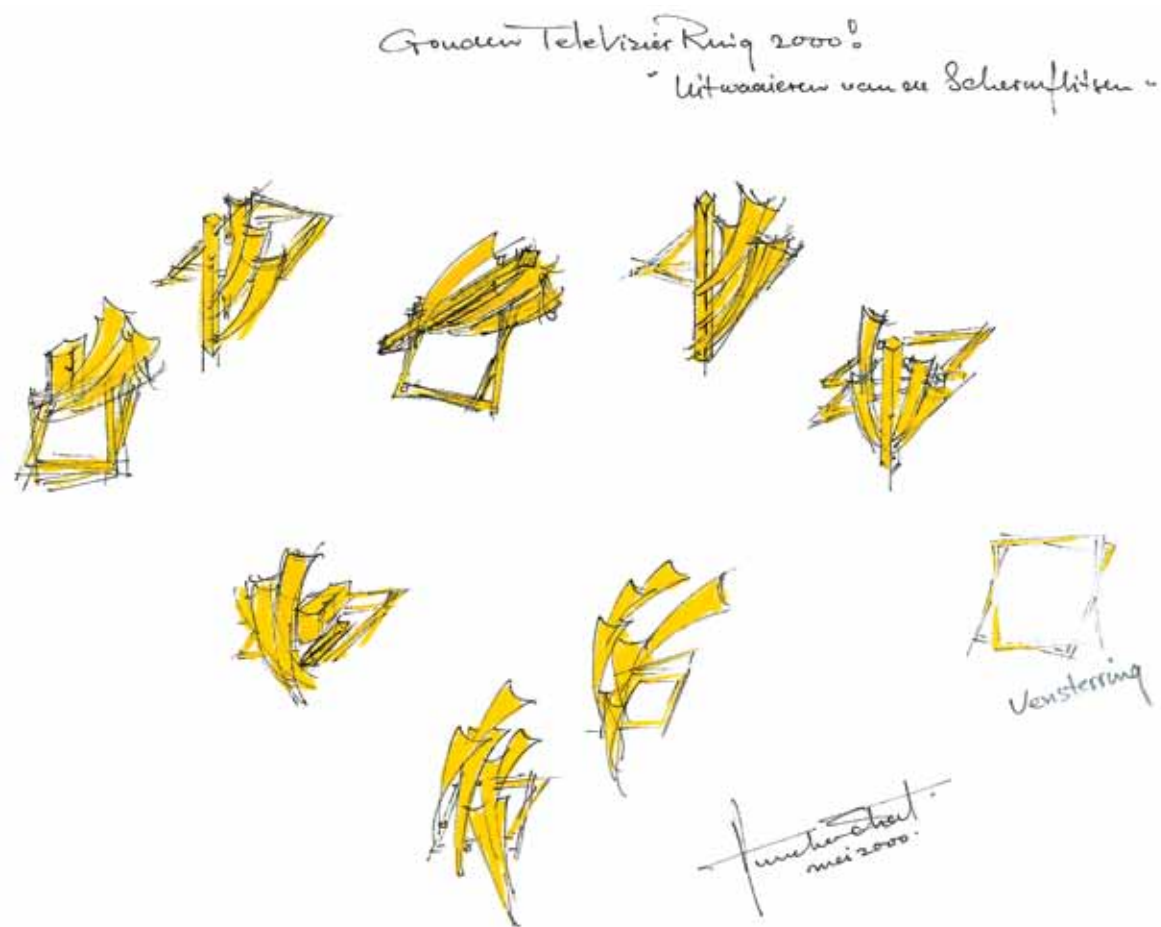
Ook onze opmerking om bij de overhandiging van de Gouden TeleVizier-Ring op het gala de grandeur van de gebeurtenis in het oog te houden, bleek al een onderwerp van discussie te zijn.

In een interview met de presentator van de avond, Bart Peeters* staat genoteerd: '*Ik begrijp dat de Avro een soort grandeur wil.*' Op de uitreiking liep het toch anders. Bart de Graaff, die de ring uitreikte, bracht vlak voor de bekendmaking van de namen zijn persoonlijke visie op de Gouden TeleVizier-Ring naar buiten en schimpte dat de ring meer op een 'boksbeugel' leek. Na deze opmerking maakte hij de winnaar bekend.

Opmerkingen over 'grandeur of niveau tijdens de overhandiging' leken voorbarig.

De cast van het winnende programma *Westenwind* had geen boodschap aan al deze subtiliteiten en nam tijdens een creatieve toespraak de ring enthousiast in ontvangst.

* *TeleVizier* nr. 37, 9.09.2000 blz. 8

Uitwaaieren van de schermflitsen

De Gouden TeleVizier-Ring 2000 heeft een venstervorm als basis waarover de schermflitsen heen jagen in een uitwaaiende ritmiek. Vormen die staan voor signalen die worden uitgezonden en opgevangen. Dynamische energie op weg naar nieuwe beelden en denkbeelden.

Spoorloos (KRO)

Karin de Groot

Titel ring: Om je vinger winden

Het programma *Spoorloos* tracht verdwenen familieleden op te sporen. Vaak gaat het om geadopteerde kinderen of om kinderen van een alleenstaande moeder die hun biologische vader zoeken.

De persoon die op zoek is, wordt eerst in de studio geïnterviewd. Dan begint de zoektocht naar het familielid. Als een persoon of familie gevonden is, volgt opnieuw een interview. De vaak emotionele ontmoeting van de familieleden vindt meestal plaats in het land van de biologische familie.

Studiopresentatie: *Karin de Groot*

Reportages: *Derk Bolt*

In latere afleveringen is de studiopresentatie vervallen en worden alle reportages op locatie gepresenteerd door Derk Bolt.

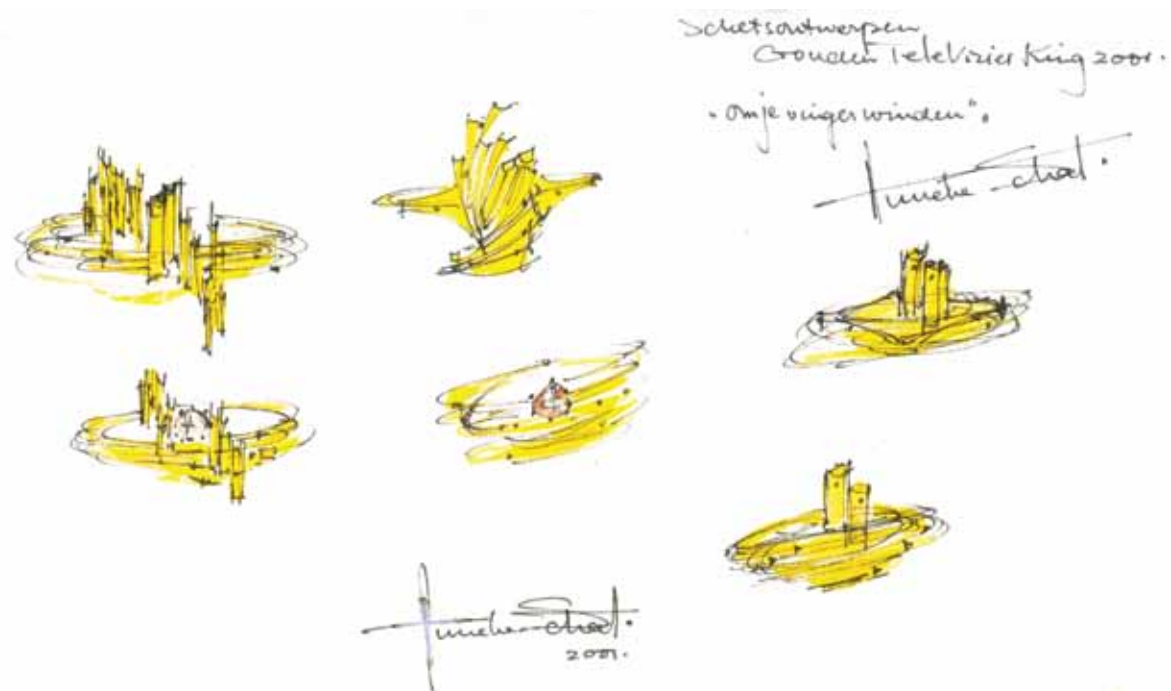
Derk Bolt en Karin de Groot.

Met Karin de Groot op het Televizier-Ring Gala 2008.

In oktober 2006 bezoekt Karin de Groot mijn atelier om de ring op maat te laten maken. Ze vertelt dat ze de ring regelmatig draagt en dat die zelfs in een onbewaakt ogenblik luidruchtig om aandacht heeft gevraagd. Tijdens een radio-interview stopte de technicus de opnamen omdat hij een tikkend geluid waarnam. Na enig zoeken bleek de Gouden Televizier-Ring de aandachtstrekker. In het ontwerp zijn kleine vierkante buisvormen over de lijnen aangebracht die gevuld zijn met kleine bolletjes. Door met de handen te bewegen, rollen de bolletjes in de buisvormen en geven ze een twinklend geluid.

'Ik doe de ring nu af, maar... m'n Televizier-Ring blijft erbij! Hij ligt vlak voor me als de radio-opnamen beginnen.'

Om je vinger winden

Door enkele ringen naast en over elkaar te plaatsen is een ringontwerp ontstaan dat snelheid over de ringvinger suggereert. Met het plaatsen van flitsvormen dwars op de ring heb ik de levendigheid van het ontwerp versterkt. Door kleine doosjes met geluid aan te brengen wordt het idee van ritmiek en geluid geaccentueerd.

Kopspijkers (Vara)

Jack Spijkerman

Titel ring: Sterrenring

Kopspijkers werd in 2002 voor de tweede maal genomineerd. De ring werd uitgereikt door Paul de Leeuw. De presentatie was in handen van Rolf Wouters. Andere genomineerden waren *Usbi & Van Dijk* en *Wie is... de mol?* *Kopspijkers* is het geesteskind van presentator *Jack Spijkerman*; de Vara zond het satirische programma uit van 1995 tot 2005. Er werd veel gebruikgemaakt van televisiefragmenten waarin grappige versprekingen of dommigheden te zien waren. In voorgekookte interviews werd waar mogelijk de spot met personen of de actualiteit gedreven.

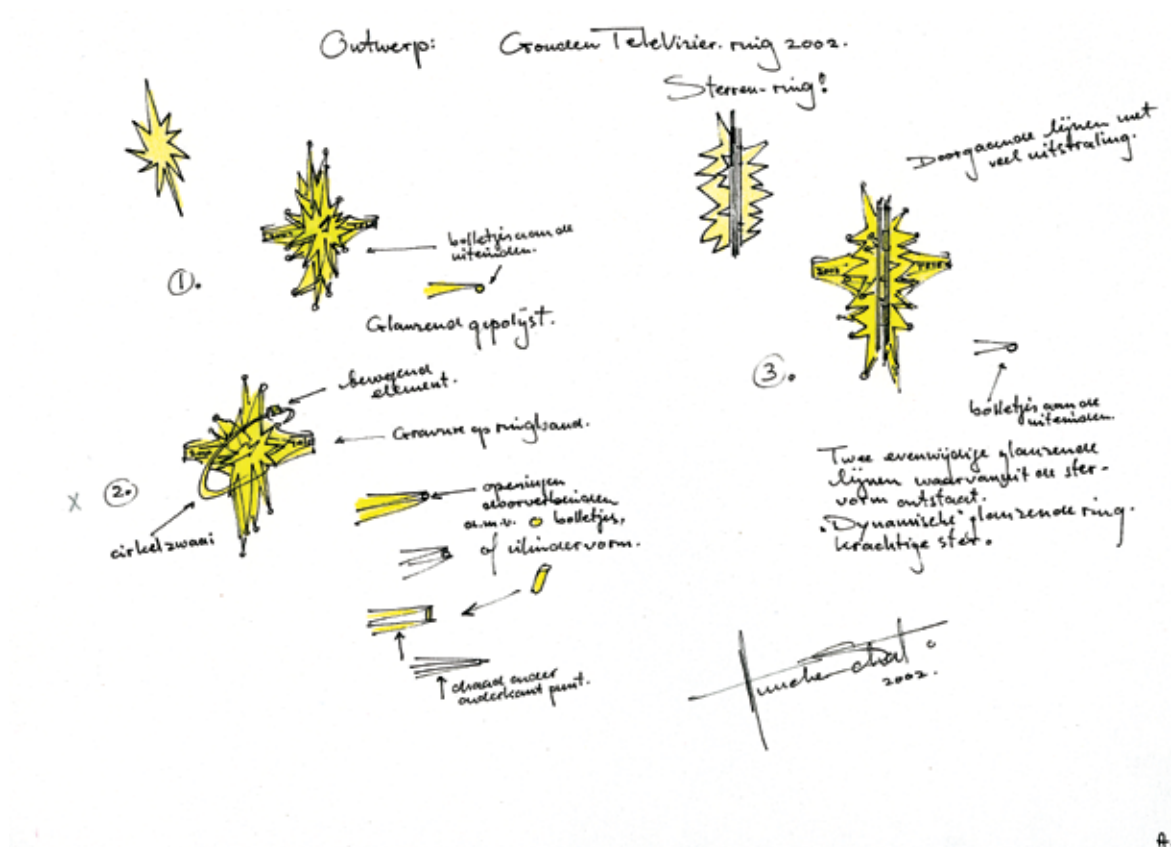
Een belangrijk programmaonderdeel was het 'kopspijkeren' waarin bekende Nederlanders vragen over fragmenten met televisieblunders moesten combineren met timmervaarigheid.

Een aantal cabaretiers, zoals Erik van Muiswinkel, Rob Kamphues, Viggo Waas, Peter Heerschop en Joep van Deudekom, heeft een groot aandeel in het succes van *Kopspijkers* gehad.

Het programma groeide uit tot een van de succesvolste op de Nederlandse televisie met kijkcijfers die schommelden rond de drie miljoen.

Behalve de Gouden Televizier-Ring 2002 mocht Jack Spijkerman voor zijn programma in 2003 de *Zilveren Nipkowschijf* in ontvangst nemen, evenals de *Zilveren Televizier-Ster 2003* voor zijn verkiezing als beste mannelijke televisiepersoonlijkheid.

Sterrenring

De Sterrenring heb ik ontworpen met een element dat verwijst naar het sterrendom van de Gouden Televizier-Ringwinnaars. Een krachtige abstracte stervorm is het hoofdonderdeel in een dynamische ring. De steruiteinden zijn met elkaar verbonden door cilinder- of bolvormen. Op de ring zijn enkele doorgaande lijnen aangebracht om de ruimtelijkheid van het totale ontwerp te versterken. Een cirkelzwaai links en rechts over de ring geplaatst verbindt de verschillende elementen.

Doordat het geheel hoogglans is gepolijst, weerkaatst het licht op en over de ring. De spiegelingen versterken de uitstraling van de Gouden Televizier-Ring 2002.

Hart in actie (SBS 6)

Wendy van Dijk

Titel ring: Aaneenschakeling van succes

Hart in actie begon in 2000. Het programma maakt mensen blij of gelukkig door grote en kleine wensen te vervullen. Zo werd een kinderdagverblijf rigoureus verbouwd en kreeg een gehandicapte paardenliefhebber een nieuw rijtuig. Het is emotionele televisie. Scholen en bedrijven wordt gevraagd belangeloos mee te werken aan de vervulling van de hartenwensen.

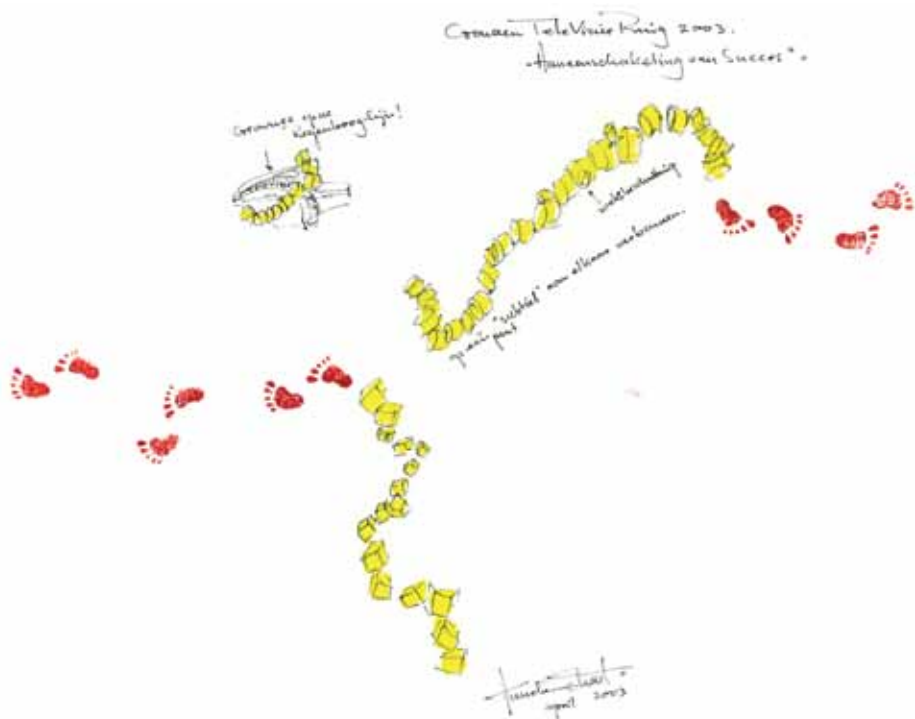
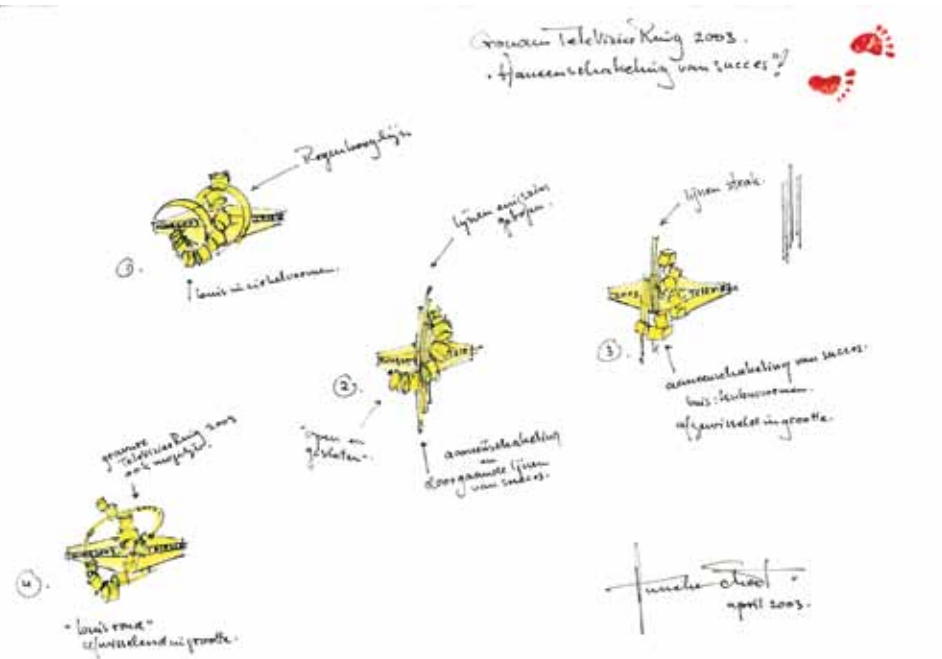
Soms moest Wendy van Dijk met haar team het onmogelijke mogelijk maken en werden vrij grote projecten op zeer korte termijn gerealiseerd.

In 2005 met het tienjarig jubileum van het programma maakten het productieteam en 200 SBS-collega's het vakantiepark van stichting *De Luchtballon* geschikt voor ouders met een gehandicapt kind. Een groots project dat maar nauwelijks te realiseren viel binnen de gestelde termijn van enkele maanden.

In 2006 heeft Wendy van Dijk het stokje van *Hart in actie* doorgegeven aan Natasja Froger.

Behalve met het maken van de Gouden Televizier-Ring ben ik druk in de weer met objecten voor de tentoonstelling International Sculpture to Wear in Los Angeles.

Aaneenschakeling van succes

Een doorgaande ritmiek van cirkelingen die op één punt met elkaar verbonden zijn, vormen in mijn ontwerp het uitgangspunt van deze ring. De cilinders zijn als een snoer aaneengeregen als de opvolgende stappen naar de top van succes.

De open en gesloten cilinders met een afwisseling van invallende cirkelvormen zijn lichtvoetig met de basisring verbonden.

Doordat de ring van een dubbele band is voorzien, vormt de glanzende cirkelzwaai een uitdagende verbinding met de dwarreling van de cirkelvormen.

De Bauers (RTL 4)

Frans Bauer

Titel ring: Ring na ring... na ring...

Het programma *De Bauers* van RTL 4 won de Gouden Televizier-Ring 2004. De strijd om de publieksprijs ging tussen de realitysoap over het gezin van volkszanger Frans Bauer, *Expeditie Robinson* (Net 5) en *De Lama's* (BNN). De prijs werd uitgereikt tijdens het 39ste Gouden Televizier-Ring Gala in de Heineken Music Hall in Amsterdam.

De weken ervoor kon op de genomineerden worden gestemd. Ook tijdens het gala, dat rechtstreeks werd uitgezonden door de Avro, konden nog stemmen worden uitgebracht. SBS 6-presentatrice Wendy van Dijk reikte de prijs uit. Voor Frans Bauer werd de ring in ontvangst genomen door zijn partner en sinds 2008 echtgenote Mariska.

Tijdens de uitreiking schoot de ring onder het podium. Verschillende omstanders schoten te hulp en doken onder het podium om de ring naar boven te toveren. Het lukte.

Wendy van Dijk kreeg zelf tijdens het gala de Zilveren Televizier-Ster als tv-vrouw van het jaar. Het was de derde keer dat ze deze onderscheiding ontving. Haar collega Reinout Oerlemans (RTL 4) won de prijs bij de mannen. Bij de vrouwen waren behalve Van Dijk de presentatrices Tooske Breugem (Avro) en Anita Witzier (KRO) genomineerd. Bij de mannen vielen Peter R. de Vries (SBS 6) en Rik Felderhof (NCRV) buiten de prijzen. De Nickelodeon-serie

Mariska van Rossenberg die namens Frans Bauer de Gouden Televizier-Ring in ontvangst nam.

ZOOP won de Gouden Stuiver.

Frans Bauer was van jongs af aan van plan zanger te worden. Een van zijn grote idolen is *Julio Iglesias*, een van de populairste zangers met meer dan 250 miljoen verkochte platen. Hij nam meer dan 2600 gouden en platina platen in ontvangst, een record dat tot op heden niet is geëvenaard. Zijn andere held is *Elvis Presley* (1936-1977), de King of Rock and Roll, die zijn controversiële optreden begon met schokkende bewegingen en swingende heupen. Tot op de dag van vandaag is Elvis Presley de meest verkochte popartiest aller tijden.

In 1987 begon Bauer zijn zangcarrière, maar hij werd pas echt bekend in 1991 door zijn deelname aan het televisieprogramma van Robert ten Brink, *All you need is love*. Daarin mocht hij kiezen uit twee van zijn vrouwelijks fans om een avondje te gaan stappen.

Voor 1994 lukte het hem niet door te breken omdat de landelijke zenders muziek van de inmiddels zeer populaire volkszanger negeerden. De trouwe fans van de sympathieke vertolker van het levenslied hebben hem uiteindelijk ongekende populariteit bezorgd.

De open en directe manier waarop Bauer met zijn fans omgaat, heeft hem zeer geliefd gemaakt. In 1998 gaf hij zijn eerste reeks concerten in Ahoy Rotterdam en was zijn populariteit intussen zo gegroeid dat platenmaatschappijen bereid waren miljoenen te betalen voor een contract. Vanaf die tijd werd hij veelvuldig geïmiteerd door Edwin Evers in zijn radio-programma *Evers staat op*. Voor dit programma won Evers in 2006 de eerste Gouden RadioRing.

Toen op 2 oktober 2003 de realitysoap over het leven van Frans Bauer en zijn familie in acht wekelijkse uitzendingen op televisie kwam, steeg de populariteit van Bauer nog verder.

2004 was een topjaar voor Bauer. Hij won de Gouden Televizier-Ring en hij werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau vanwege zijn vele liefdadigheidswerk.

In 2008 trad hij met zijn *Mariska van Rossenberg* in het huwelijk.

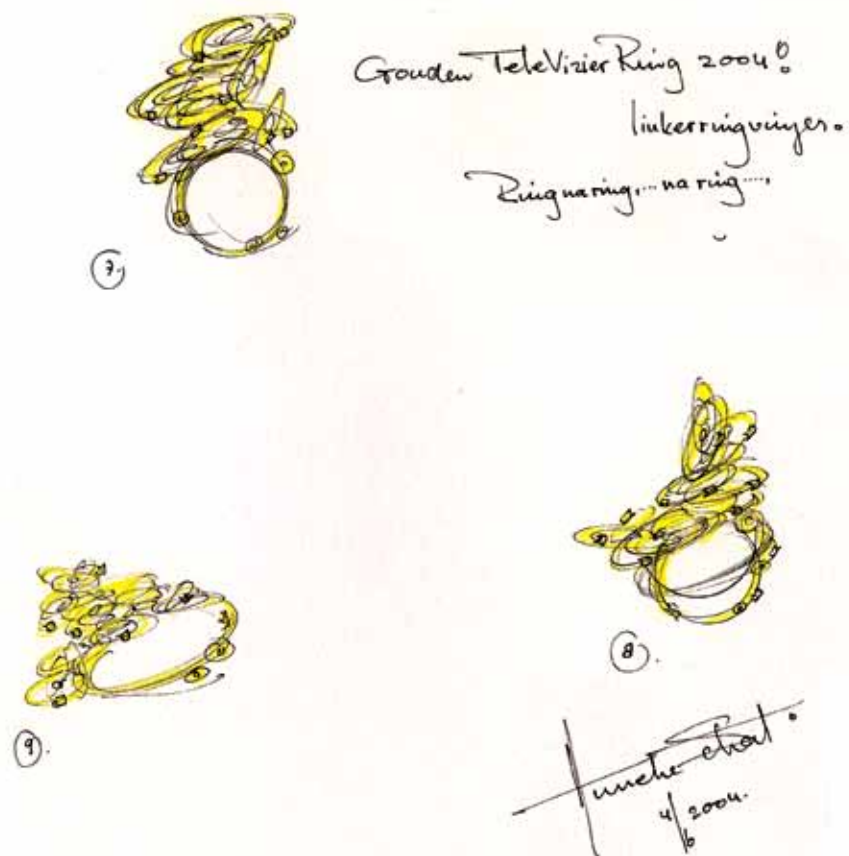
Bekende nummers uit zijn repertoire zijn o.a. *De Regenboog*, een duet met zangeres Marianne Weber, *Heb je even voor mij*, *Een ons geluk* en *Een dag uit duizend dromen*.

De serie is uitgebracht op dvd.

21.10.2004 te gast in het televisieprogramma *Vara Laat*, gepresenteerd door Dolf Jansen.

Het onderwerp van gesprek was alles rond de Gouden Televizier-Ring. Samen op de foto met medegast Robin Ammerlaan, goudenmedaillewinnaar rolstoeltennis op de Paralympische Zomerspelen 2004.

Ring na ring... na ring...

Dunne basisingen vormen de aanzet tot een speelse benadering van de Gouden TeleVizier-Ring 2004. De opbouw is een open spel van ringvormen, afgewisseld met glanzende cirkels. Het labyrint van cirkelingen geeft geluid door buisvormen die op bijna ieder element zijn aangebracht. Zij vormen de losse onderdelen van de ring die constant in beweging zijn tijdens het dragen. Het verschuiven van deze buisvormen veroorzaakt een afwisselend twinkelend geluid.

2005 De Gouden Televizier-Ring 40 jaar.
Een speciale ontvangst voor alle ringwinnaars
op het grote Televizier-Ring Gala.

Jack Spijkerman, Karin de Groot en Marjan Berk

Martine Bijl

Wim Weijland, hoofd cultuur en amusement
Avro

Henny Huisman en Peter Houben

*Berend Boudewijn, Marina de Vos, Martine Bijl, Mies Bouwman,
Cbiem van Houweninge, Eli Asser en Leen Timp*

Gewoon Jan Smit (Tros)

Jan Smit

Titel ring: 40 jaar! In het teken van 'vier'

In navolging van zanger Frans Bauer bracht de Tros een realitysoap van Jan Smit, waarin hij in zijn dagelijks leven werd gevolgd. Evenals bij Bauer werd dit door zijn grote schare fans met groot enthousiasme bekeken. Tijdens de stemming voor de Gouden Televizier-Ring bleek hoe groot de trouw van de vaste fans aan zijn idool is. Jan Smit won de strijd om de Gouden Televizier-Ring 2005 met glans.

Jan Smit werd op tienjarige leeftijd bekend toen hij bij de Volendamse groep *BZN* in een duet met zangeres Carola Smit het nummer *Mama* ten gehore bracht.

Sinds het succes van de eveneens Volendamse groep *The Cats* (1966-1985) in de jaren zestig, brengt het vissersdorp een stroom van muzikalent voort. Door het regelmatige bezoek van de *The Cats* bij zeezender radio Veronica ontschoot uit het brein van diskjockey Willem van Kooten de term paling-sound. Deze benaming werd van ganser harte omarmd door de opvolgende bands, zoals *Left Side* (1968-1976) en *BZN* (1966-2007).

Onder de noemer *palingpop* worden *Jan Smit* en nieuw talent zoals *Nick & Simon* geplaatst.

Het is opmerkelijk dat vanuit een zo besloten gemeenschap als Volendam zoveel muzikalent met langdurig succes het podium heeft bestormd.

Jan Smit is een bewonderaar van John Denver (1943-1997). Deze maatschappelijk betrokken zanger uit Colorado begon in 1969 zijn solocarrière. Met zijn song *Leaving on a jetplane* scoorde de Amerikaanse folkgroep *Peter, Paul en Mary* een nummer-1-hit. Vanaf het moment dat Jan Smit het nummer op zijn repertoire zette, werd het onder zijn fans wederom een hit.

De Volendamse zanger heeft diverse nummers geschreven die de hitlijst hebben bereikt.

De serie is uitgebracht op dvd.

Gouden Televizier Ring 2005.
40 jaar! In het teken van "vier".
Ontwerp voor de linkerringvinger.

functie schat
2005

40 jaar! In het teken van 'vier'

In het ontwerp heb ik met vier cirkels de seizoenen uitgebeeld. De seizoenen staan voor het steeds weerkerende succes van de Gouden Televizier-Ring in de afgelopen veertig jaar. De cirkelvormen zoals toegepast in deze ring, zijn geënt op het oeroude symbool van de zon dat al ver voor onze jaartelling werd vormgegeven in de Chinese jade Pi-schijven. De cirkelschijven staan in verschillende standen hoog boven de ring om de lichtreflecties optimaal over de ring te laten spelen. Speciaal voor dit jaar heb ik in het ontwerp stenen toegepast. Een roze en een blauwe saffier met daarbij een groene peridot zorgen voor een vrolijk kleurenspeel in de ring.

De Lama's (BNN)

Patrick Lodiers

Titel ring: In het teken van de regenboog

Presentator van *De Lama's*, Patrick Lodiers, was 'onwaarschijnlijk blij' met de ring. 'Ik wil iedereen hiervoor hartelijk bedanken. Succes kent vele vaders en moeders, maar één vader wil ik eruit lichten. Dat is directeur tv bij BNN, Maarten van Dijk. Van hem krijg je heel veel ruimte. De Lama's begonnen klein; later werd er steeds meer gelachen, gevolgd door een climax. En deze publieksprijs is toch wel de grootste climax!'

Drie comedians die meedoen aan *De Lama's* (Tijl Beckand, Ruben Nicolai en Ruben van der Meer) vlogen elkaar om de hals als een winnend sportteam. Ze zongen het stadionlied *Kampioenen, olé, olé*.

Behalve *De Lama's* waren *Gooische Vrouwen* (Talpa) en *Dancing with the stars* (RTL 4) genomineerd voor de Gouden Televizier-Ring.

Het programma *De Lama's* is gebaseerd op het Engelse *Whose Line is it Anyway*. Vier personen improviseren ter plaatse personages, scènes of liedjes. De onderwerpen worden aangedragen door het publiek of een gast. Bij de laatste onderdelen mag de gast mee-improviseren.

Presentator van *De Lama's* is Patrick Lodiers.

Met medewerking van o.a. Arie Koomen, Tijl Beckand, Ruben Nicolai en Ruben van der Meer.

Enkele voorbeelden van de scènes

209

De slechtste aller tijden

De Lama's verzinnen slechte slagzinnen voor vreemde dingen of bedrijven. Ze doen de scène met z'n vieren.

Wereldkampioenschap in slowmotion

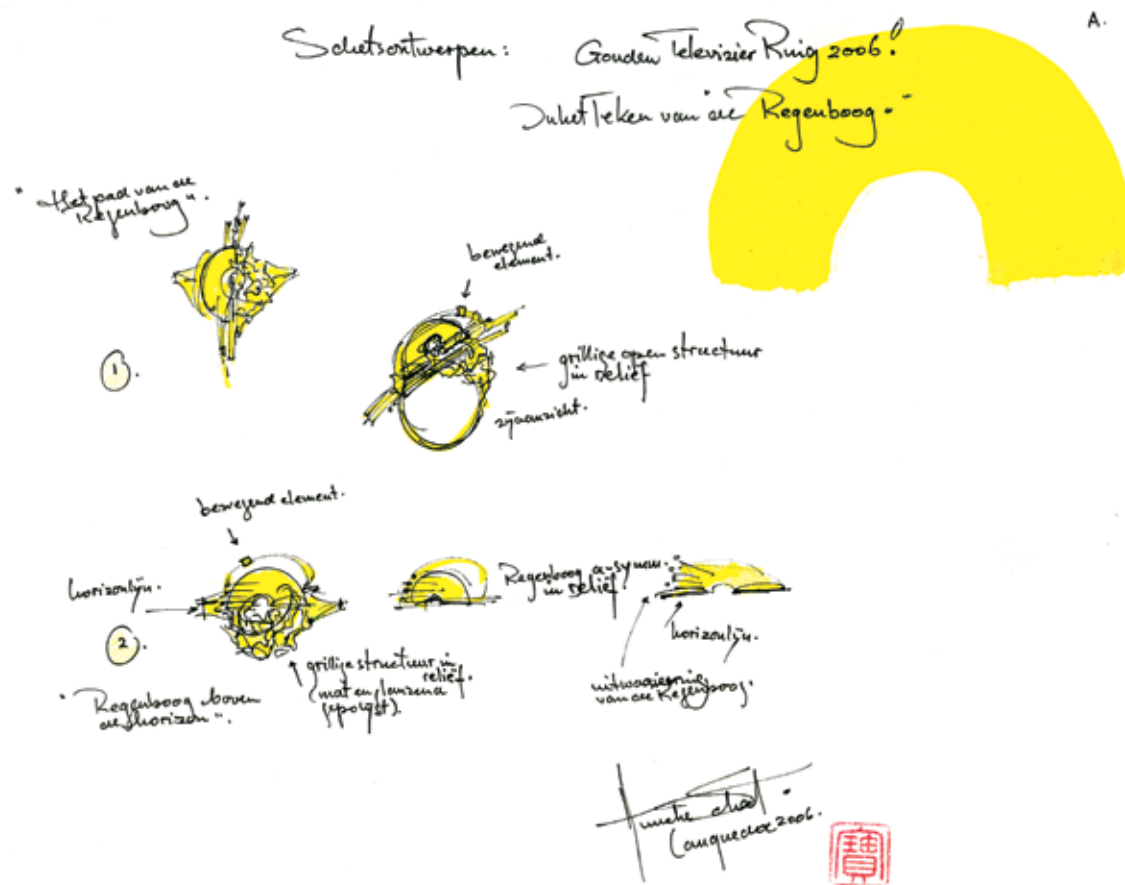
Twée Lama's zitten in de finale van het wereldkampioenschap van een willekeurige, meestal onbekende, sport in slowmotion. Een derde Lama geeft commentaar. De Lama's kunnen elkaar ook beïnvloeden.

Eerste zin, laatste zin

Twée duo's spelen twee scènes. Duo één zegt een zin, Patrick Lodiers stopt ze met de zoemer en die zin wordt de eerste zin voor duo twee, enzovoort.

De Lama's:
Ruben van der Meer,
Tijl Beckand,
Patrick Lodiers
en Ruben Nicolai.

In het teken van de regenboog

Het ontwerp stond in 2006 in het teken van de windrichtingen als verwijzing dat succes naar alle richtingen uitwaaiert. Als overkoepelend symbool is de regenboog in de ring verwerkt. De regenboog wordt gedragen door een ritmiek van strakke lengtelijnen. Hierdoorheen heb ik een reliëf van grillige draden geweven als symbool van het aardse tegenover de regenboog.

De wereld draait door (Vara)
Matthijs van Nieuwkerk
Titel ring: De dans van de cirkel

De wereld draait door, afgekort *DWDD* is een dagelijks televisieprogramma van de Vara op Nederland 3 dat live wordt uitgezonden vanuit Amsterdam. Het programma is een mengeling van nieuws, informatie en amusement. Het wordt gepresenteerd door *Matthijs van Nieuwkerk*. Het programma ging in 2005 van start en trok in 2006 rond één miljoen kijkers per aflevering.

Met de gasten worden actuele nieuwsfeiten doorgenomen. Gedurende het hele programma blijft een tafelheer of -dame aan tafel. *Marc-Marie Huijbregts* zat (tot 19 december 2008) traditioneel op de vrijdagavond aan tafel en heeft met zijn inbreng bijgedragen tot het succes van het programma. Verder worden de gesprekken afgewisseld door 'De TV draait door' met opvallende televisiefragmenten die de presentator van kritisch of hilarisch commentaar voorziet. Een ander terugkerend onderdeel zijn 'de Jakhalzen', die bijzondere straatreportages maken met onderwerpen van satire tot actualiteit.

Op de laatste vrijdag van de maand bespreekt een panel van bekende Nederlanders de afgelopen televisiemaand.

De snelle overschakeling van de programmaonderdelen, waarbij kritiek en humor elkaar vlot afwisselen, maakt dat de kijker geboeid blijft.

Tafelheer Marc-Marie Huijbregts.

Winnaar Matthijs van Nieuwkerk.

Een bewogen moment

Op de ringuitreiking in Carré was het tijdens de fotosessie onmogelijk de winnaar te bereiken. Wankelend aan de rand van het podium was er net de mogelijkheid hem te feliciteren. Tussen het flitsen en filmen door bedankte Matthijs mij voor de bijzondere ring en konden we snel een kiekje maken.

Op dat moment schoot zijn tafelheer uit *De wereld draait door*, Marc-Marie Huijbregts, naar voren die brulde: 'Matthijs, we hadden toch afgesproken altijd samen op de foto te gaan!' 'Tuurlijk...', antwoordde Matthijs balancerend op de rand van het podium. Een werkelijk onbeheersbare groep enthousiaste fotografen en journalisten was ondertussen op de winnaar afgestoven.

Gouden Televizier Ring 2007.
"De dans van de cirkel".

Funke Street.
2007.

De dans van de cirkel

Ook voor de ring van 2007 heb ik schetsontwerpen gemaakt waaruit, zoals de laatste jaren gebruikelijk, de gehele redactie van *Televizier* een keuze kon maken. Half juli begon ik met het uitwerken van de Gouden Televizier-Ring 2007. De eerste handelingen bestaan uit het zagen van de verschillende vormonderdelen. Door dat zo precies te doen wordt straks, met het in dimensie brengen van de ring, een bijna schetsmatige benadering met het goud mogelijk.

Het ringontwerp heeft een opbouw van halvecirkelvormen. Als een vleugelslag heb ik deze in de ruimte gebracht. Door staven over deze basisvormen te zetten, ontstaat een krachtige uitdagende compositie. De ring heeft door het bewerken van de oppervlakte een schaarse mattering gekregen, waardoor ingehouden glansreflecties vrij spel hebben en de diepte van het ringontwerp wordt geaccentueerd.

Anneke Schat, Peter Houben en Jan Verschoor
van Museum Jan van der Togt.

Zondag 28 januari 2007

Tentoonstelling: In oorsprong cirkel, edelsmeedkunst en werken op papier,
Museum Jan van der Togt, Amstelveen.

Openingstoespraak door Peter Houben, hoofdredacteur van Televisier

The Lady of the Ring

Echt, ik zou hetzelfde hebben gedacht: waarom opent de hoofdredacteur van een televisieblad, van Televisier, deze kunsttentoonstelling van Anneke Schat? Eerlijk, ik vond het ook verrassend toen Anneke en Rudolph mij een aantal maanden geleden vroegen. Waarom ik?

In 1999 solliciteerde ik op de hoofdredactiefunctie bij Televisier. Talloze gesprekken later werd ik ook benoemd, maar één gesprek staat me nog het meeste bij. Een delegatie van de redactie, de redactieraad, vroeg mij het hemd van het lijf. Ze wilden wel het een en ander over mij weten, en wat voor plannen ik allemaal had, maar de meeste vragen gingen echter over één zaak: de trots van het blad, de allerbelangrijkste en meest prestigieuze prijs in tele-

visieland: De Gouden Televisier-Ring. Wat ik van deze prijs vond, vroegen ze. Of ik wel besepte hoe belangrijk deze prijs was? Hoe ik dacht de prijs nog belangrijker te kunnen maken? En, ik was toch wel van plan ermee door te gaan?

Uiteraard stelde ik de redactieraad gerust: don't kill your darlings. Je haalt het niet in het hoofd om als nieuwbakken hoofdredacteur de voornaamste televisieprijs, met daaraan verbonden het grootste gala van Nederland, stop te zetten. Dus zes maanden na mijn aantreden begon ik samen met de Avro aan de organisatie van de volgende editie, nog niet echt beseffend wat het allemaal zou inhouden.

Het was maart, de telefoon ging. Mijn secretaresse Patty meldde dat Anneke Schat aan de lijn was. Ook al was ik al een half jaar aan de slag, nog steeds werd ik regelmatig geconfronteerd met namen die ik nog niet een-twee-drie

218 kon plaatsen. 'Wie is dat ook alweer Pats?', vroeg ik. 'Anneke Schat,' zei Patty, 'je weet wel, zij maakt de Ring'. O ja, verbind maar snel door.

Het was het eerste contact met Anneke. Er volgde een afspraak, zoals er nog vele zouden volgen in de jaren daarop. Het zijn altijd bijzondere gesprekken. Anneke komt samen met Rudolph enthousiast binnen en laat direct blijken hoe blij ze is dat ze de Gouden Televizier-Ring ook dit jaar mag maken. Iedere keer doet de ontmoeting mij beseffen dat niet alleen de redactie van Televizier de Ring ziet als de trots van het blad, maar dat ook kunstenaars Anneke Schat het een eer en uitdaging vindt om deze unieke prijs gestalte te geven.

Tijdens onze afspraak is het inmiddels traditie dat ik uitleg waarmee ik bezig ben, welke koers we varen met Televizier, waarom ik weer eens een restyling heb doorgevoerd, en hoe ik de huidige formule van het blad wil visualiseren tijdens het komende Gouden Televizier-Ring Gala. Anneke, en ook Rudolph, luisteren aandachtig, stellen vragen om mij te dwingen helder te zijn. Als ze uiteindelijk van mening zijn dat ze het begrijpen, dat ze de huidige Televizier goed aanvoelen, is de koffer gevuld en kan de reis beginnen: Nou Peter, zegt Anneke dan altijd, we gaan lekker een maandje naar ons huis in Frankrijk, ik ga schetsen maken, en dan, kom ik bij je terug. En dan wordt de Ring geboren dames en heren: het zwoele klimaat van Zuid-Frankrijk prikkelt het gevoel van de kunstenaars Anneke; het voedt haar inspiratie waardoor zij in staat is om met fantastische doordachte creaties op de redactie terug te keren.

Ja, en dan zijn de rollen omgedraaid, bij die volgende afspraak. Ik zeg of vertel bijna niets, sterker, ik krijg daartoe de kans niet. Want vrijwel meteen wordt de strik van haar grote bewaarmap losgemaakt, zodat Anneke haar schetsen kan tonen. Bevlogen, vol passie vertelt zij hoe ze tot het ontwerp van de nieuwste ring is gekomen, welk gevoel haar tot deze vorm heeft gebracht. Ik luister aandachtig en vol bewondering. Anneke neemt me voor even mee in haar belevingswereld.

Nadat de redactie heeft gekozen welk ontwerp het gaat worden, gaat Anneke aan de slag. En dan is het moment daar: Anneke's creatieve wereld en mijn televisiewereld komen bijeen, worden als het ware samengesmeed via die ene, unieke Gouden Televizier-Ring. Ze toont haar kunstwerk, voor mij altijd weer een memorabel moment. Want als zij de gouden creatie uit het bewaarzakje haalt, schiet ruim veertig jaar Televizier-Ring-geschiedenis door me heen.

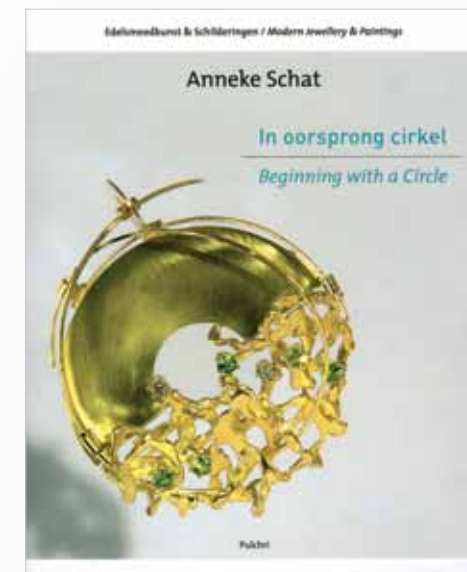
Sinds 1975 maakt Anneke de Ring. André van Duin, Wim Kan, Jos Brink, Martine Bijl, Henny Huisman, Mies Bouwman, Rik Felderhof, Jack Spijkerman, Wendy van Dijk, het zijn slechts een paar tv-grootheden die in het bezit zijn van een Anneke Schat. Niet voor niets heb ik haar in 2005, tijdens de uitreiking van de veertigste Gouden Televizier-Ring, toen Anneke haar dertigste Ring had gemaakt, in aanwezigheid van talloze oud-Ring-winnaars, geprezen met de titel: *The Lady of the Ring*.

Elk jaar komt eind oktober het absolute hoogtepunt: de winnaar wordt bekendgemaakt tijdens een door miljoenen mensen bekeken live-televisieshow. De prijs der prijzen wordt uitgereikt aan de maker of presentator van het beste tv-programma. Tientallen journalisten, fotografen en cameraploegen leggen vast hoe blij, trots en emotioneel de winnaar van Anneke's Schat is.

219 Op dat moment suprême kijk ik altijd even naar Anneke en hoor ik haar denken wat ze schrijft in haar boek dat ter ere van deze tentoonstelling verschijnt: 'Als ik in gedachten op reis ga en de cirkel door mijn hoofd laat spelen, dan blijkt de cirkel niets aan uitstraling te hebben ingeboet.'

Waarom ik, vroeg ik me in het begin af. Toen ik het zojuist genoemde boek van Anneke ontving, begreep ik het opeens. *In oorsprong cirkel* luidt de titel, in het Engels *Beginning with a Circle*. Juist, de ring, die magische, mystieke, spirituele, tijdloze cirkel, daar is het mee begonnen, het heeft ons samengebracht en verbindt ons nog steeds. Anneke, de cirkel is rond. De stukken die worden getoond tijdens de tentoonstelling *In oorsprong cirkel* hebben alle de cirkel als basisvorm. In het bijzonder heeft Anneke een passie voor een wonderlijke cirkelvorm, de Chinese Pi-schijf. Daarom tot slot nog een citaat uit Anneke's boek:

'De schijf verbond me met het begin der tijden en dat heeft mij niet meer losgelaten. Daarom ben ik op zoek gegaan naar de betekenis van dit buitengewone voorwerp. Een ontdekking zo dicht bij huis en zo ver weg in de tijd.'

Anneke Schat,
In oorsprong cirkel / Beginning with a Circle,
Pulchri, 's-Gravenhage 2007.

Mooi! Weer De Leeuw (Vara)

Paul de Leeuw

Titel ring: Uitwaaiend succes over de horizon

De Vara zendt *Mooi! Weer De Leeuw* sinds 2005 uit. Met wekelijkse kijkcijfers van meer dan 1,7 miljoen mensen is het een van de meest bekeken programma's op de zaterdagavond.

Het is een komisch en positief familieprogramma dat te vergelijken is met de *Surprise Show* van Henny Huisman. De wensen van diverse mensen worden op hilarische wijze vervuld. Het geheel wordt afgewisseld met onderdelen als 'Adjes-A-Team' of later 'Clown zoekt kind', een parodie op het succesvolle programma *Boer zoekt vrouw* van Yvon Jaspers.

Een ander terugkerend personage in de show is de brildragende *Brigadier Roosen* die vermissingen oplost, terwijl hij worstelt met zijn snor die niet blijft plakken. Iedere week treden nationale en internationale artiesten op, zoals *Lionel Richie*, *Kylie Minogue* en *Michael Bublé*.

Vaste medewerkers zijn Arijan van Bavel als Adje van Nispen en pianist Cor Bakker en zijn orkest.

24 oktober 2008. In een tot de nok toe gevuld Carré volgde een professioneel en kritisch publiek de feestelijke show die live op televisie werd gepresenteerd door een alerte Chantal Janzen. Op een gevatte manier pareerde ze spontaan op de juiste momenten. Zij merkte in haar toespraak op dat de Gouden Televizier-Ring steeds mooier wordt.

'We hebben hem!'

De overtuigende winnaar Paul de Leeuw was dolblij met zijn Gouden Televizier-Ring 2008.

Hoezeer de prijs hem werd gegund, bleek uit de staande ovatie van een vol Carré toen *Mooi! Weer De Leeuw* als winnaar werd aangekondigd.

Na afloop van de show spraken we tijdens het galafeest met verschillende winnaars die hun Gouden Televizier-Ring vol trots lieten zien.

De prijs heeft in de loop der jaren zo'n hoge status bereikt dat men met argusogen het verloop van de stemming volgt. Zo spraken Paul de Leeuw en Linda de Mol in de aanloop naar de uitreiking openlijk hun bezorgdheid uit dat het niveau van de meest begeerde publieksprijs door 'eigen werving' van de genomineerde programma's in diskrediet zou kunnen worden gebracht. Linda de Mol werd in 2001 bekroond met de Zilveren Televizier-Ster en was met de productie *Gooische vrouwen* voor de derde maal genomineerd. Linda de Mol zag echter, evenals de keer dat ze was genomineerd voor het veel-bekeken *Love letters* in 1993, de Gouden Televizier-Ring dit jaar nét aan zich voorbijgaan.

Paul de Leeuw heeft tweemaal de Zilveren Nipkowschijf gewonnen:

De Zilveren Nipkowschijf 1993 voor *De Schreeuw van de Leeuw / De Leeuw is los* (Vara)

De Zilveren Nipkowschijf 2004 voor *PaPaul* (Vara)

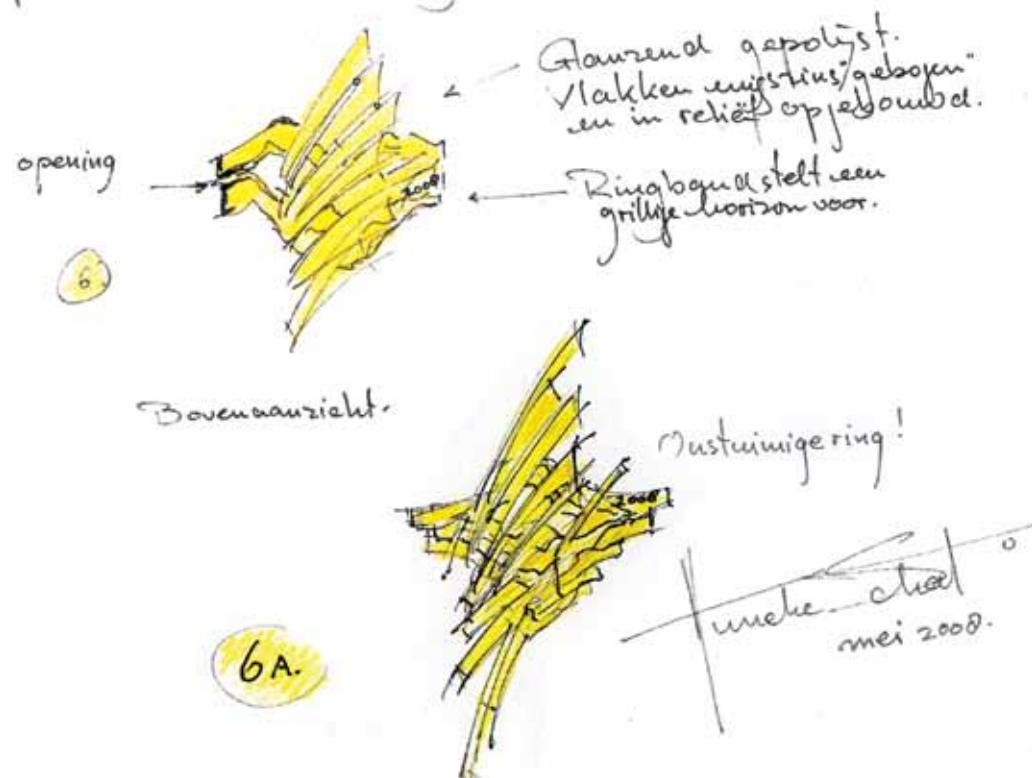
Notaris Nollie van Berge.

De drie hoofdredacteurs van *Televizier* hebben de Gouden Televizier-Ring vrij van invloeden van buiten weten te houden als het gaat om de opzet of de methode van stemming vanuit de omroep of door producers.

Ook hebben de opeenvolgende hoofdredacteurs het ontwerpen en de uitvoering van de Gouden Televizier-Ring in handen van een uitvoerende kunstenaar gelegd en aangegeven dat de winnaars geen inspraak hebben. Ondanks de commerciële druk om de prijs via sponsoring of op een andere manier van inbreng te veranderen, is men hiervoor nooit overstag gegaan.

Op veel momenten in de ringhistorie zijn opmerkingen gemaakt over het manipuleren van stemmen. Alle jaren dat ik de ins en outs van de ringorganisatie heb gevolgd, is mij het tegendeel gebleken. Er is alles aan gedaan om de uitslag zuiver te houden en daar waar in de organisatie bijgestuurd moest worden, gebeurde dat. Al vele jaren wordt de uitslag door een notaris gecontroleerd. Notaris Nollie van Berge uit Amsterdam is vanaf 1992 bij de controle van de uitslag betrokken. Net als de notaris fietsen wij naar theater Carré in Amsterdam, waar het Gouden Televizier-Ring Gala plaatsvindt. Daar zetten we onze fietsen op slot en wandelen we richting rode loper.

Ontwerp Gouden Televizier Ring 2008.

Uitwaaiierend succes over de horizon

De Gouden Televizier-Ring 2008 is een onstuimige ring opgebouwd uit glanzende flitslijnen die vrij over de ring waaieren als symbool voor geprolongerd succes. Dwars over deze vlakken lopen grillige draden die verwijzen naar het onvoorspelbare en turbulente pad dat naar succes leidt.

De 18-karaats gouden ring wordt met drie hardheden goudsoldeer opgebouwd die op verschillende temperaturen reageren. De grote basislijnen zijn met hard soldeer samengebracht; door middel soldeer kan de eerste verfijning in opbouw volgen. De laatste cruciale onderdelen worden met zacht goudsoldeer op hun plek gebracht. Het solderen vindt plaats met kleine pioentjes (stukjes) die zo exact mogelijk op de plek in het ontwerp worden verhit.

Al met al een aaneenschakeling van aanvallende momenten.

Gooische Vrouwen (RTL 4)

Linda de Mol

Titel ring: Televiziers feestelijke Tipperade

De winnende dramaserie *Gooische vrouwen* vertelde het verhaal van vier vrouwen in het Gooi in een leefomgeving van dure auto's, mooie huizen en dure scholen. De serie naar een idee van Linda de Mol, uitgezonden van 2005 t/m 2009, was driemaal eerder genomineerd. De hoofdrolspelers waren Linda de Mol als *Cheryl Morero-van Veen*, Susan Visser als *Anouk Verschuur*, Annet Malherbe als *Willemijn Lodewijkx*, Tjitske Reidinga als *Claire van Kampen* en Lies Visschedijk als *Roelien Grootbeeze*.

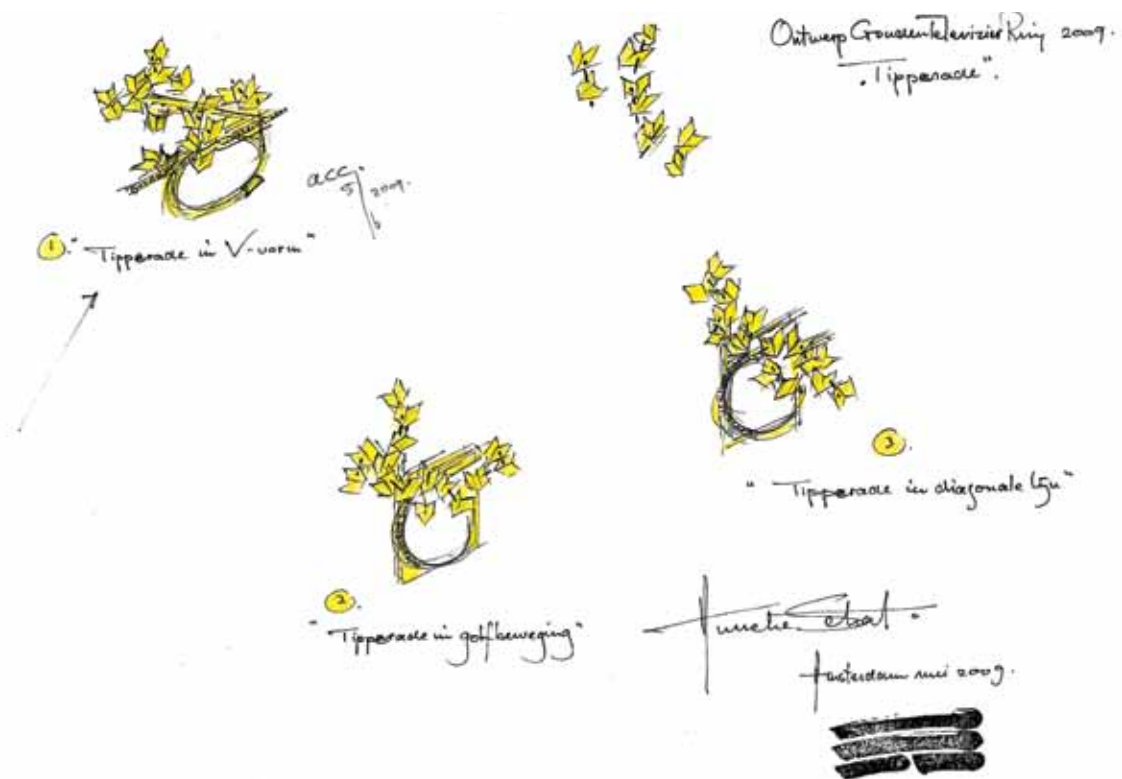
Carré was bomvol en ook over de rode loper was er geen doorkomen aan. Het feestelijke Televizier-Ring Gala was een groot succes met Linda de Mol als een intens gelukkige winnares die na de bekendmaking verrast werd met een staande ovatie en ontroerd de Gouden Televizier-Ring aan haar vinger schoof. Het winnen van de Ring voelde voor haar als een dubbele erkenning omdat zij in 2009 25 jaar in het vak zat.

Om met Linda de Mol op de foto te gaan was, zoals ieder jaar met de winnaar, niet vanzelfsprekend. Tientallen fotografen zij aan zij met cameramensen stonden als het ware line-up voor die speciale foto of een interview voor een van de omroepen. Ook de 'gossips' waren ruim vertegenwoordigd. Tijdens de uitzending was de Gouden Televizier-Ring bijna continu in beeld,

waardoor ruim 2,5 miljoen kijkers 'Televiziers feestelijke Tipperade' niet konden missen.

In de late uurtjes verlieten we het feest op de Amstel om op de fiets over de Magere brug richting Spiegelgracht te gaan.

Televiziers feestelijke Tipperade

Het uitbundige en bijna onstuimige karakter van de Televizier-Ring-uitreikingen van de laatste jaren bracht mij op het idee om het ontwerp te enten op de tipperade (ticker-tape parade), ooit in New York het feestelijkste onthaal. Met vele honderdduizenden tegelijk dwarrelden de papieren ticker-stroken, afkomstig van de speciale telex, als serpentine door de straten. In de schetsontwerpen heb ik dit idee vormgegeven met abstracte vlakken van het blad *Televizier*, die dwarrelen over en rond een strak opgebouwde ringvorm. De keuze van de redactie viel op het ontwerp waarbij een uitwaaiende V-vorm in het ontwerp domineert.

De ring heeft veel invalshoeken van vlakken die zigzaggend en contra op elkaar zijn gezet, waardoor een constante lichtweerspiegeling ontstaat. De strakke lijn waarop de gravure is aangebracht ligt dwars in de bruisende commotie van lichtreflecties en wordt gesteund door staanders die onderdeel uitmaken van de compositie. Deze ritmiek van lijnen en vlakken houdt de strakke basisopbouw van de ring in balans, tegenover het *tipperade*-geweld van de uiteenspattende bladvormen.

Oeuvreprijs

Mies Bouwman

Titel ring: Dynamische Cirkel

Dynamische Cirkel

Deze speciale ring opgedragen aan Mies Bouwman is ontworpen vanuit een cirkelvorm. De cirkel is in vier onderdelen aangebracht die vanaf de ringband naar alle windstreken uitwaaiëren. Ieder vlak staat in een zodanige positie dat de vlakken kantelen ten opzichte van elkaar en optimaal het licht vangen. Het staat symbool voor de vele facetten van haar roemrijke televisiecarrière.

en de winnaar in 2010 is ...

Titel ring: Metafoor van de Wind

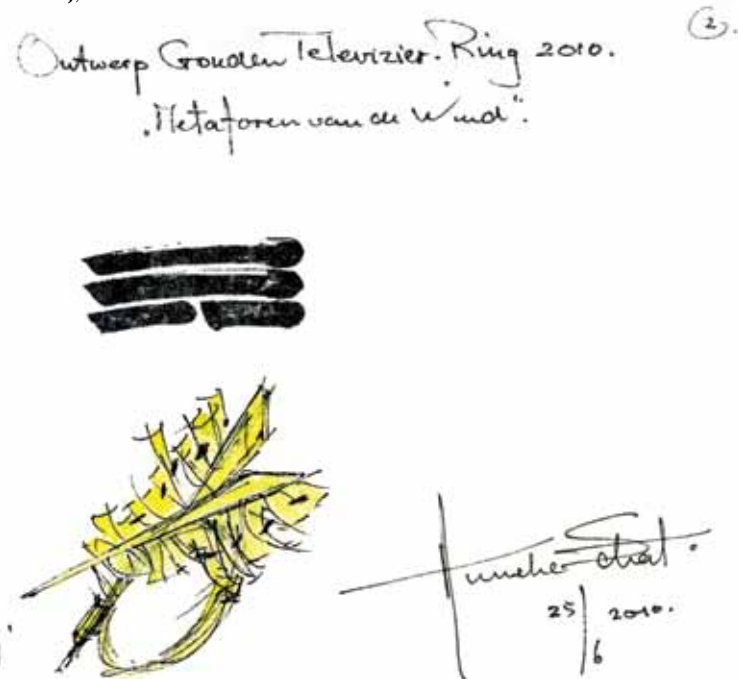
Wind in al zijn verschijningsvormen is het thema van m'n nieuwe stijl en is voor De Gouden Televizier-Ring een geweldig uitgangspunt.

Het onvoorspelbare karakter van succes, ook in al zijn verschijningsvormen, is als de fonkelende beweging van de wind.

In een welhaast ongrijpbare turbulentie ontstaat het expressieve karakter van een winnend programma.

Vaak herkent de winnaar van De Gouden Televizier-Ring in een later stadium de mysterieuze opgaande beweging van het succes. Het vormt zich als een onstuitbare waaiering vanuit alle richtingen.

In juni 2010 heb ik onder een strakblauwe hemel in de Franche-Compté enkele ontwerpen voor de Gouden Televizier-Ring geschetst en daarna overgedragen aan de chef-redactie, Jeroen de Goeij, voor een definitieve keuze.

Bespreking ontwerpen van De Gouden Televizier-Ring 2010 met Jeroen de Goeij.

Metafoor van de Wind

Uitwaaiierende vlakken die reflecteren in de wind vormen het hoofdmotief van de 18-karaats gouden ring.

Sterke flitsende lijnen brengen de vlakken samen en versterken het reliëf. Dit samenspel veroorzaakt een uitbundige werveling waardoor van alle kanten een doorgaand spel van fascinerende lichtweerkaatsingen ontstaat.

Speciale prijzen van Televisier

Behalve de Gouden Televisier-Ring
zijn nog enkele andere prijzen
in opdracht ontworpen
en uitgevoerd voor *Televisier*.

Zilveren TeleVizier-Plaat 1983

In samenwerking met de organisatie van de Platentiendaagse zijn op het Nationaal Platengala 1983 in het Ahoy in Rotterdam prijzen uitgereikt aan artiesten die door de lezers van de *Avrobode/TeleVizier* waren uitverkozen.

De prijs is na 1983 niet meer uitgereikt.

Toen Rein van Rooij mij verzocht een ontwerp te maken voor de beste platen-artiest, was er snelheid geboden voor een proefmodel omdat publicatie in het blad *TeleVizier* al in voorbereiding was.

Een paar dagen vóór de deadline kon ik een dia met een zilveren voorstudie van de prijs presenteren.

In de prijs heb ik het blad *TeleVizier* en de grammofoonplaat samengebracht als verbinding tussen de lezer en de winnende artiest. In het bladvlak zijn inzagingen gemaakt als een abstract muziekschrift. Dit tegenover de lijnritmiek van groeven in de grammofoonplaat zijn gegraveerd.

Lee Towers ontvangt de Zilveren TeleVizier-Plaat uit handen van Willem Duys. Hij introduceerde de zanger in 1975 in zijn radioprogramma *Muziekmozaïek* met het nummer *It's raining in my Heart*. Een compositie van Wally Tax.

Annie Schilder en Jan Keizer
van BZN en presentatrice
Marijke Merckens.

Anita Meyer, die in 1975
doorbrak met de hit
The Alternative Way.

The Everly Brothers werden verkozen tot 'Beste buitenlandse artiesten'. Zij scoorden in 1983 een hit met het door Paul McCartney geschreven nummer *On the Wings of a Nightingale*. Zie *TeleVizier* nr. 41, 15.10.1983, blz. 15.

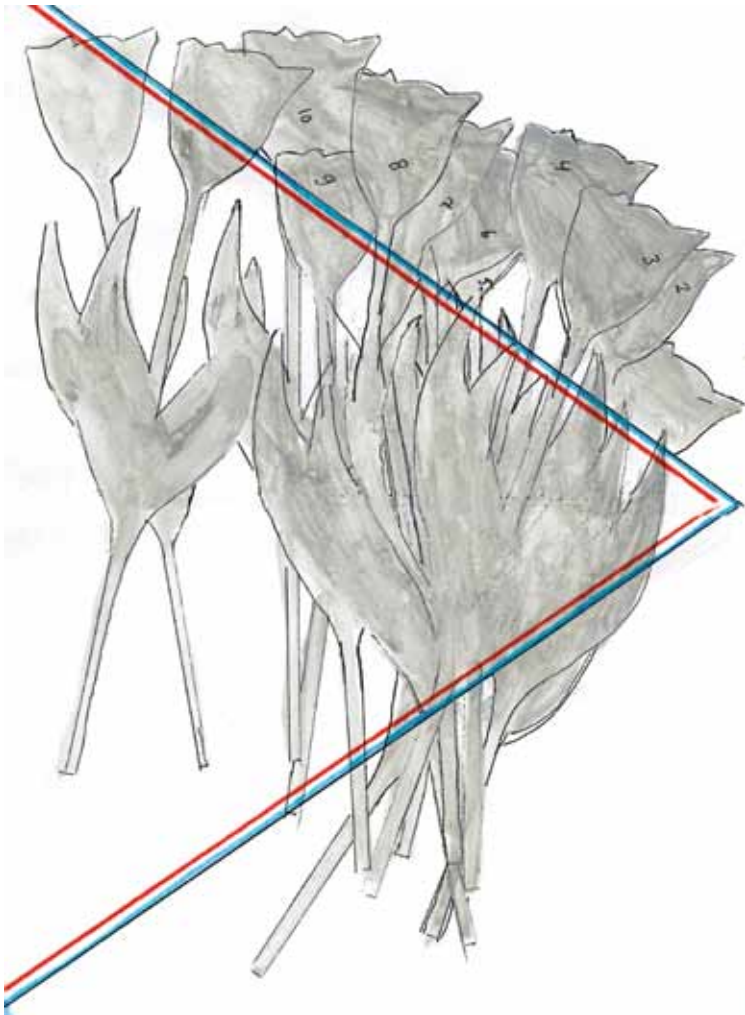

Mei 1992 verzoekt hoofdredacteur Peter Lichtenauer mij een ontwerp te realiseren voor de bekroning van internationale televisieproducties. Het idee is om onze nationale trots, de tulp, in het ontwerp toe te passen.

De keuze valt op het ontwerp van een dozijn tulpen in silhouetvorm uitwaaiierend over het blad *TeleVizier*.

Het weekblad wordt weergegeven door het blad als een vlak te zien en het a.h.w. opengeslagen neer te zetten. Er ontstaat dan een piramidale vorm waarin twaalf inzagingen zijn aangebracht. Los geklemd in de zaagsneden van het blad blijven de tulpen in balans door hun eigen gewicht.

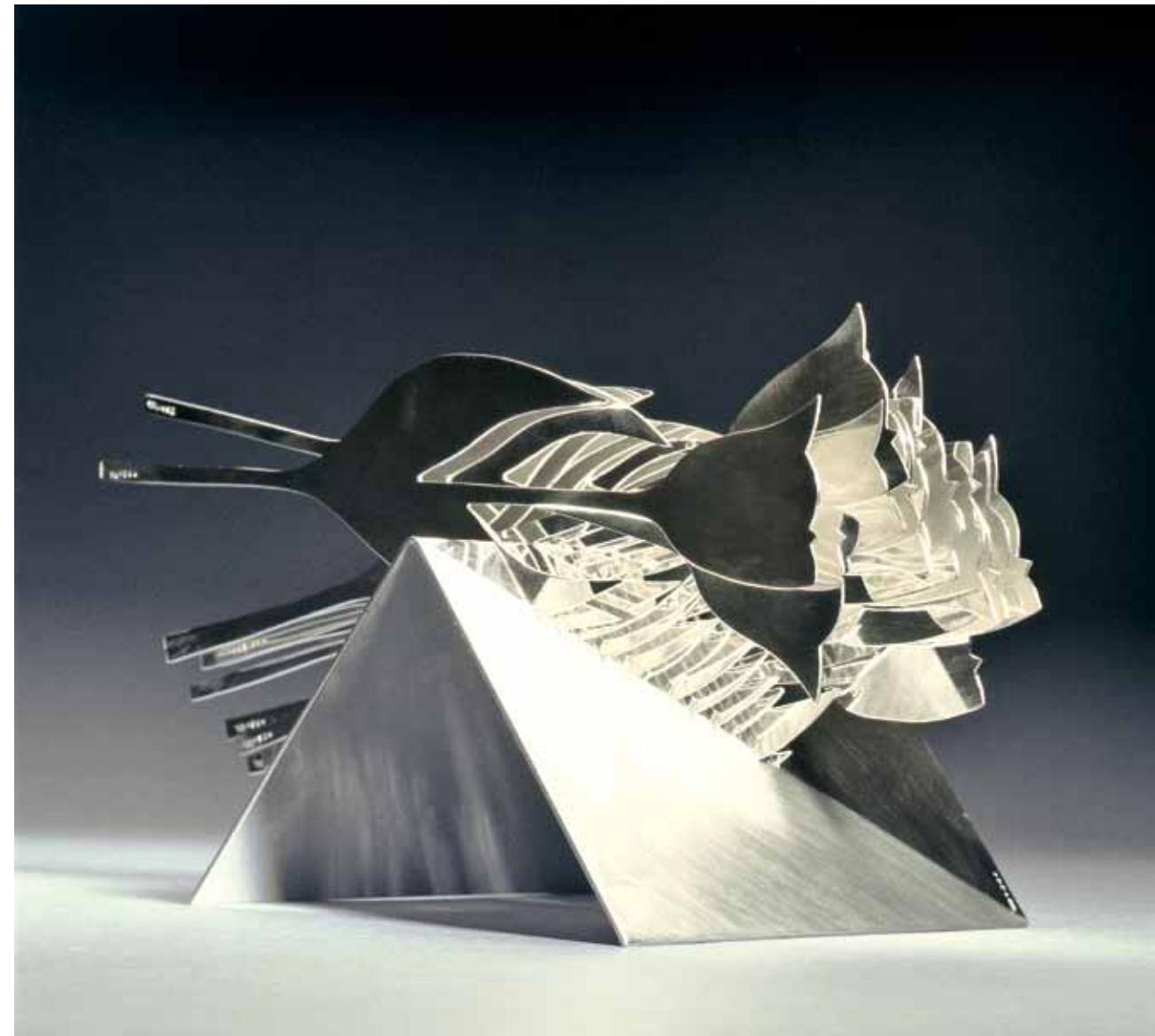
De compositie of rangschikking van de twaalf tulpen op het vlak is variabel. Iedere tulp kan worden voorzien van een gravure en eventueel afzonderlijk worden uitgereikt.

In *TeleVizier* nr. 38, 19.09.1992 blz. 8:

'De tulp is heel Hollands, een schitterend internationaal symbool, maar één tulp is niets. Tulpen moet je in een hoeveelheid zien. Uiteindelijk heeft Anneke Schat gekozen voor een dozijn. Twaalf als silhouetten gemaakt half open tulpen (er is ruimte voor meer bloei, meer succes) van 23,5 centimeter met asymmetrische bladeren, geschoven in een van gleuven voorziene piramide, het blad *TeleVizier* symboliserend. Door de combinatie van hoogglanzend en mat zilver is een zeer levendige plastic ontstaen. Met mogelijkheden: je kunt het als geheel uitreiken aan één persoon, maar ook meer mensen een tulp overhandigen. Ik vind het leuk om die dingen open te laten.'

Al met de eerste uitreiking van de award aan *The Flying Doctors*, blijkt dat het uitdelen van de tulpen aan de acteurs van de winnende serie er niet inzit. Men wil de *Sterling Silver Tulip Award* compleet houden en *of course* zal de cast een foto van het object krijgen.

1992 Zilveren TeleVizier-Tulp
The Flying Doctors (Vara)

Even was er sprake van dat Prins Bernhard, beschermheer van de echte Flying Doctors, de prijs zou uitreiken. Het zou een mooi gebaar zijn geweest en de cirkel zou gesloten zijn (i.v.m. het teruggrijpen op de televisieprijs van het Prins Bernhard Fonds ooit opgericht in 1940 voor de aankoop van Spitfires). De prijs is uitgereikt aan de hoofdrolspelers Lenore Smith als verpleegster *Kate Wellings* en Christopher Stollery als piloot *Johnno*.

It's beautiful... riep acteur John McCook (*Eric Forrester*) toen hem de Zilveren TeleVizier-Tulp door Jos Brink werd overhandigd.

1993 Zilveren TeleVizier-Tulp
The Bold and the Beautiful (RTL 4)

Horst Tappert *Derrick* ontvangt de Zilveren TeleVizier-Tulp uit handen van Bobby Eakes (*Macy*) en Jeff Trachta (*Thorne*), sterspelers uit *The Bold and the Beautiful*.

1994 Zilveren TeleVizier-Tulp
Derrick (Tros)

Producer en regisseur Harold Snoad nam de Zilveren TeleVizier-Tulp in ontvangst. Even later grapte hij dat *Hyacinth* (Patricia Routledge) de ontvangst van de TeleVizier-Tulp aan hem had gelaten omdat zij geen 'Tulips' in haar perkje duldt.

1995 Zilveren TeleVizier-Tulp
Keeping up Appearances: Schone schijn (Tros)

Tobias Moretti *Commissaris Rex*.

1996 Zilveren TeleVizier-Tulp
Commissaris Rex (RTL 4)

1997 Zilveren TeleVizier-Tulp
ER (Avro)

Jürgen Heinrich Wolff.

1998 Zilveren TeleVizier-Tulp
Wolff (RTL 4)

1999 Zilveren TeleVizier-Tulp
The Nanny (NCRV) Fran Drescher

2000 Zilveren TeleVizier-Tulp
Friends (Veronica)

De Margriet Kinder-TV-Prijs

Als we in mei 1997 hoofdredacteur Peter Lichtenauer bezoeken om het verloop van De Gouden TeleVizier-Ring te bespreken, verzoekt hij om een ontwerp voor een prijs voor het beste kinderprogramma. Jeugdprogramma's worden nauwelijks bekroond, ze zijn zeer geliefd en noteren hoge kijkcijfers. Het weekblad *Margriet* wilde dit initiatief ondersteunen. Op 16 juni 1997 heb ik een wilde margriet geplukt op de N304 in de berm tussen Ede en Otterlo.

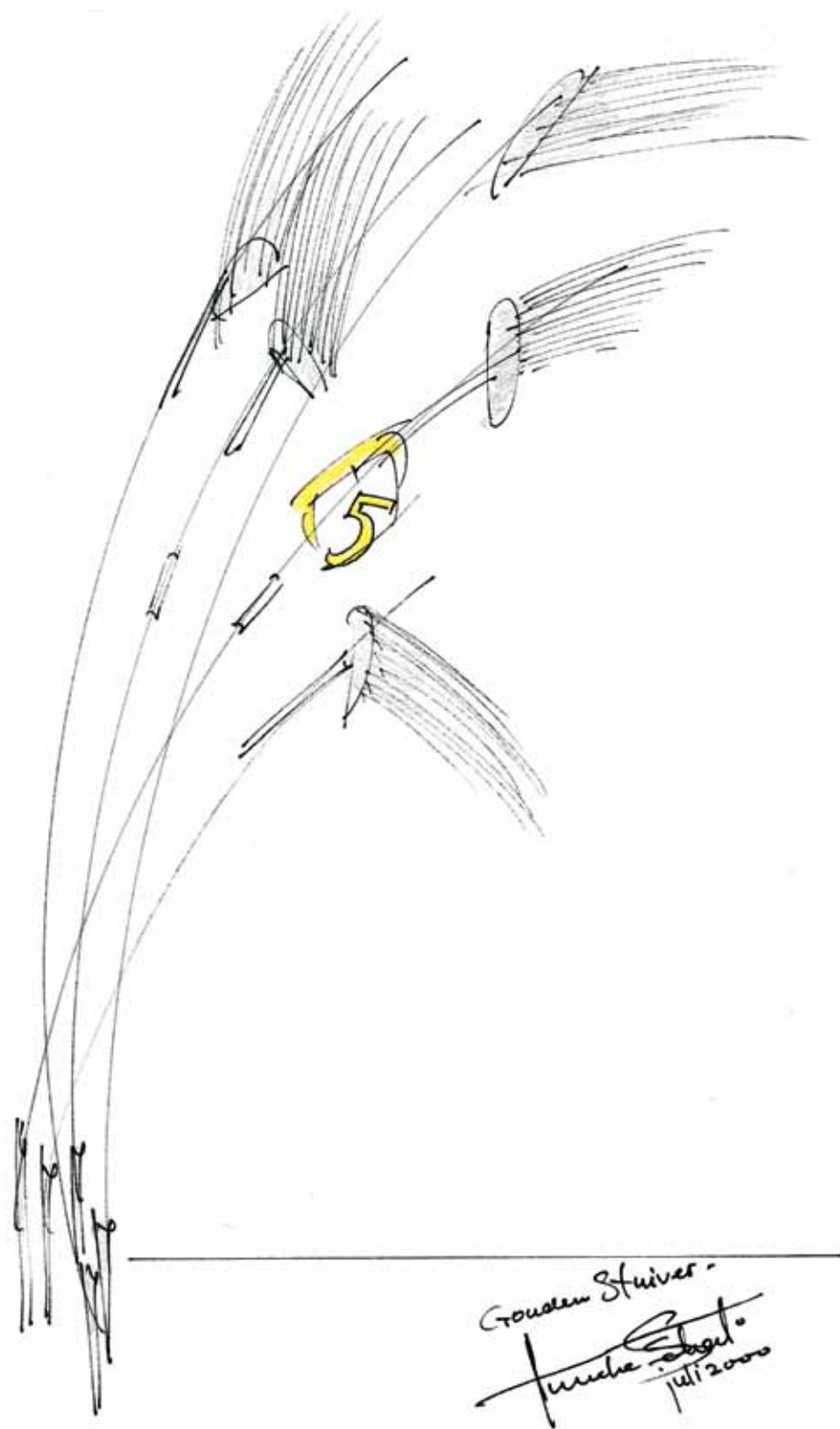
Mijn idee was om een twinkelende bloemvorm in de ruimte te plaatsen. Er moest natuurlijk iets speels en onverwachts met het ontwerp gebeuren. Uiteindelijk ben ik uitgegaan van een 40 centimeter lange verende stalen draad waar ik bovenop een gestileerde bloemvorm heb aangebracht. In de opengewerkte bloembasis bevinden zich zilveren bolletjes die twinkelen als ze bewegen.

De uitreiking van de prijs was zeer komisch omdat de stengel hevig zwiepend door de ruimte speelde en de winnaars er even aan moesten wennen dat de prijs zijn eigen leven leidde.

Carlo Boszhard, Henny Huisman, Irene Moors, Sylvia Millecam en Gert-Jan Dröge.

- 1997** De Margriet Kinder-TV-Prijs
Telekids (RTL 4)
- 1998** De Margriet Kinder-TV-Prijs
Willem Wever (NCRV)
- 1999** De Margriet Kinder-TV-Prijs
Het Klokbuis (NPS)
winnaar van de Zilveren Nipkowschijf 1998

De Gouden Stuiver

Deze prijs is de opvolger van de Margriet Kinder-TV-Prijs. De prijs van de kijker voor een jeugdprogramma was zo enthousiast ontvangen dat de hoofdredactie van *Avro/Televisier* besloot deze definitief bij de uitreiking van De Gouden Televizier-Ring te betrekken.

De naam is afkomstig van het Avro-kinderprogramma *Stuif es in*, dat Ria Bremer van 1968 tot 1985 presenteerde. Kinderen konden iets demonstreren waarvoor zij als medaille een stuiver aan een lint kregen. Een jury wees de winnaar aan die de Gouden Stuiver uitgereikt kreeg. Een van de deelnemers van toen was Jochem van Gelder en onder de gelukkige winnaars waren de inmiddels bekende musici Wibi Soerjadi en Stochelo Rosenberg.

Uitgangspunt bij het ontwerp van de Gouden Stuiver is speelsheid en beweeglijkheid. Vijf rietstengels van verend staal steken de ruimte in, bezet met zilveren vlakken van dynamische structuren. Ieder jaar wissel ik de samenstelling en opbouw enigszins in verschillende richtingen. Een 18-karaats gouden abstracte stuivervorm is tussen de bewegende rietstengels gezet.

2000 De Gouden Stuiver
Willem Wever (NCRV)
 winnaar van De Margriet Kinder-TV-Prijs 1998

247

Rachel van Olm, regisseuse, naast haar man Harrie Jan Bus
 en rechts Plien van Bennekom.

2001 De Gouden Stuiver
Zaai (VPRO)

2002 De Gouden Stuiver
Ernst, Bobbie en de rest (Fox Kids)

Kim-Lian van der Meij.

2003 De Gouden Stuiver
Fox kids top 20 (Fox Kids)

Producent Alain de Levita.

2004 De Gouden Stuiver
ZOOP (Nickelodeon)

Sipke Jan Bousema.

2005 De Gouden Stuiver
ZipZoo: coördinaat X (Avro)

Tooske Ragas.

2006 De Gouden Stuiver
Junior Songfestival (Avro)

Iris Hesseling.

2007 De Gouden Stuiver
Het Huis Anubis (Nickelodeon)

Gemma Derksen, eindredacteur van SpangaS.

2008 De Gouden Stuiver
SpangaS (NCRV)

Roos Rozemarijn Moggré.

2009 De Gouden Stuiver
Jeugdjournaal (NOS)

De Zilveren Televizier-Ster vrouw/man.

Om op het galafeest van de *Gouden Televizier-Ring* meer aandacht te schenken aan de beste mannelijke en vrouwelijke televisiepersoonlijkheid van het jaar, verzocht hoofdredacteur Peter Houben mij een passende prijs te ontwerpen. Ik heb een kleine collectie miniatuursculpturen gemaakt waaruit het idee van de stervorm gekozen is.

De zilveren sculptuur is opgebouwd uit strakke, in reliëf geplaatste vlakken die een puntige stervorm uitbeelden. Aan de onderkant van het beeld is een vloeiend stermotief als contravorm gezet. Er zijn twee zilveren objecten in spiegelbeeld gemaakt 'man/vrouw'.

2000 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Wendy van Dijk
De Zilveren Televizier-Ster/man
Robert ten Brink

2001 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Linda de Mol
De Zilveren Televizier-Ster/man
Paul Witteman
winnaar van de *Zilveren Nipkowschijf* 1988

2002 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Irene Moors
De Zilveren Televizier-Ster/man
Carlo Boszhard

2003 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Wendy van Dijk (voor de tweede maal bekroond)
De Zilveren Televizier-Ster/man
Jack Spijkerman

2004 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Wendy van Dijk (voor de derde maal bekroond)
De Zilveren Televizier-Ster/man
Reinout Oerlemans

2005 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Wendy van Dijk (voor de vierde maal bekroond)
De Zilveren Televizier-Ster/man
Jochem van Gelder

Speciale Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Anita Witzier
bekroning voor vijfmaal genomineerd te zijn voor
De Zilveren Televizier-Ster/vrouw

2006 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Yvon Jaspers
Dagblad *Metro* dd. 30.11.2006: De prijs is beschikbaargesteld
voor een goed doel
De Zilveren Televizier-Ster/man
Paul de Leeuw
in ontvangst genomen door acteur Arijan van Bavel (*Adje*)

2007 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Anita Witzier
De Zilveren Televizier-Ster/man
Paul de Leeuw (voor de tweede maal bekroond)

2008 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Yvon Jaspers (voor de tweede maal bekroond)
De Zilveren Televizier-Ster/man
Paul de Leeuw (voor de derde maal bekroond)

2009 De Zilveren Televizier-Ster/vrouw
Yvon Jaspers (voor de derde maal bekroond)
De Zilveren Televizier-Ster/man
Ruben Nicolai

Zilveren Soap-Award

In het voorjaar van 2002 verzoekt *Televizier* zijn lezers hun stem uit te brengen voor de beste soapactrice en -acteur van het jaar.

De soap was inmiddels een populair en vast gegeven op televisie.

Hoofdredacteur Peter Houben wilde daarvoor met zijn redactieteam een speciale prijs in het leven roepen.

Ik mocht al snel aan de gang met mijn ontwerp voor een ruimtelijk object waarbij langs een steile buis enkele opengewerkte cirkels zijn aangebracht. Cirkels die door golven verwijzen naar wisselende stemmingen en spontaniteit. De drie cirkels zijn verbonden met een werveling van draadlijnen.

Zie *Televizier* nr. 35, 31.8.2002, blz. 20
Deze prijs is alleen in 2002 uitgereikt.

Zilveren Soap-Award
actrice *Caroline De Bruijn* als *Janine/Sofia*
uit *Goede tijden, slechte tijden* (RTL 4)

acteur *Bas Muijs* als *Stefano*
uit *Goede tijden, slechte tijden* (RTL 4)

De serie *Goede tijden, slechte tijden* (RTL 4) was de winnaar van De Gouden TeleVizier-Ring 1995.

Televizier Talent Award

In 2008 heeft de redactie van *Televizier* een nieuwe prijs in het leven geroepen voor het beste presentatietalent van het jaar.

Ik ben in het ontwerp uitgegaan van een open en dynamische benadering. Een krachtige abstracte ritmiek van zilveren treden die naar alle kanten uitstralen als symbool voor aanstormend talent dat zich in vele richtingen kan ontwikkelen. Het geheel wordt gedragen door twee omhoog gerichte stalen staven bezet met zilveren en gouden buis.

2008 *Televizier Talent Award*
Yolanthe Cabau van Kasbergen

2009 *Televizier Talent Award*
Lieke van Lexmond

Cees Straus, *Horizon in beweging / Horizons in motion*, Ploegsma, Amsterdam 1989 blz. 60 e.v.

*

Henk van Gelder, *25 jaar televisie / en voor straks welterusten*, Centripress, Bussum ca. 1976

*

Rein van Rooij, Guus Boissevain, *Het kijkspektakel van de jaren zestig*, TeleVizier, Amsterdam 1969

*

Rein van Rooij, *Het was zó! uitkijk op 25 jaar televisie*, uitgave TeleVizier, Amsterdam 1976

*

Rein van Rooij, *Vrijuit. De persoonlijke kijk van Rein van Rooij*, TeleVizier, Amsterdam 1990

*

Willy van Hemert, *Bekijk het maar / 25 jaar televisiebelevissen*, Elsevier, Amsterdam 1976

*

Wikipedia, voor diverse tijd- en feiteninformatie, evenals verschillende websites met informatie over televisieprogramma's en personen.

Fotoverantwoording

Damfotograaf	11
Archief Televisier fotografie	14, 18, 25, 26, 30, 34, 36, 38, 44
George Hebbenaar, Leek	22
Jan Willem de Jong, Driehuis	23, 107 onder, 215, 216, 224, 227, 229, 231, 232, 246, 252, 260
Guus Boissevain tekening	24
Annemiek Veldman, Hilversum	29
Fred Heijn, Amsterdam	47, 48, 49
Max Koot	53
Robby Pauwels	50
ANP	61
René Alt, Leiden	64, 70
Thesi Geesink, Amsterdam	63, 68, 87, 99, 104, 105, 107 boven, 111, 115, 118, 119
Ton Schütz	65
Govert de Roos, Amsterdam	139
Ruud Wagenvoort	140, 142, 143
Amnon Tepper	145, 157
Fotograaf Televisier	126, 133, 137, 146, 147, 149, 154, 157, 182, 189, 194, 207, 208, 209, 238, 240 boven, 243
Henk Lucassen	151
Nick van Ormondt	163, 234
Olivier Brinkman	176
Taco Anema, Amsterdam	177
Jaap Meijer	178
Chris van de Vooren	33, 39, 41, 43, 152, 155 boven, 202, 203, 237
Ray Christian	259

De namen van enkele fotografen van opnames, afkomstig uit publicaties of van websites hebben wij niet kunnen achterhalen.
Meent u rechthebbende te zijn, neemt u dan contact op.

1982 Hans Redeker,
 Anneke Schat
 Kunstforum, *kunstpocket* serie 2/12, Schelderode, België,
 D/1982/1152/1.

1984 Cees Straus,
 Piramidaal
 Galerie Gamma, Amsterdam.

1987 Monique Mokveld,
 Anneke Schat edelsmeedkunst */modern jewellery*
 Ploegsma, Amsterdam, ISBN 90 216 0600 3.

1989 Cees Straus,
 Horizon in beweging / *Horizons in Motion*
 Ploegsma, Amsterdam, ISBN 90 216 1371 9.

1992 Monique Mokveld,
 De Weg van het Gras / *The Way of the Grass*
 De Brink, Amsterdam, ISBN 90 216 7091 7.

1994 Cees Straus,
 Enteren op de Wind / *Bridging the Wind*
 De Brink, Amsterdam, ISBN 90 216 7191 3.

1994 Mirjam Hoijtink,
 Anneke Schat edelsmeedkunst
 AO-reeks, *actuele onderwerpen*, no. 2536, Stichting IVIO, Lelystad.

1995 Mirjam Hoijtink,
 In het Teken van Satyridae / *The Sign of Satyridae*
 De Brink, Amsterdam, ISBN 90 216 7261 8.

1999 Anneke Schat,
 Communicatie in het Venster van de Tijd /
 Communication through a Window of Time
 De Brink, Amsterdam, ISBN 90 216 7321 5.

2001 Anneke Schat,
 Het juweel van de aardbei
 Hommage aan de triptiek *Tuin der lusten* van Jheronimus Bosch
 De Brink, Amsterdam, ISBN 90 216 7361 4.

2001 Anneke Schat,
 Vuur is mijn Penseel, Gebundelde lezingen
 De Brink, Amsterdam, ISBN 90 216 7371 1.

2007 Anneke Schat,
 In oorsprong cirkel / *Beginning with a Circle*
 Pulchri, 's-Gravenhage, ISBN 90 8113281 7.

Colofon

Tekst	Anneke Schat
Idee & coördinatie	Rudolph G. Schat
Fotografie	Jan Willem de Jong, Driehuis
Redactie	Zij van boven, Bussum
Vormgeving	De Jong Creative Consultant, Driehuis
Druk	Drukwerk Totaal, Badhoevedorp
Binder	Callenbach van Wijk, Nijkerk
Oplage	1000 exemplaren

In het spoor van tijd en ruimte
maken miljoenen kijkers de historie
van de Gouden Televizier-Ring
mogelijk.

Zij vormen de essentie van het
succes van de winnaars!

